

Združenje kovinske industrije
Kovinska industrija
Podatki in gospodarjenje

2020

Poslovanje kovinske industrije v letu 2019

Slovenska kovinsko predelovalna industrija se uvršča med vodilne gospodarske panoge, saj zaposluje več kot desetino delovne sile vseh slovenskih gospodarskih dejavnosti in prispeva skoraj desetino celotnega prihodka gospodarstva. Tako po prihodku kot tudi po izvozu spada v vrh nosilnih dejavnosti slovenske predelovalne industrije, saj panoge slovenske kovinsko predelovalne industrije skupaj ustvarijo približno tretjino prihodka, izvoza in dodane vrednosti vseh predelovalnih dejavnosti v Sloveniji.

Ker je slovenska kovinsko predelovalna industrija močan izvoznik, ki kar 75 % svojih prihodkov od prodaje ustvari na tujih trgih, potrebuje redno letno mednarodno primerjavo. V njej spremljamo konkurenčni položaj skozi tri korelirane parametre; pozorni smo na dodano vrednost na zaposlenega, ustvarjen prihodek na zaposlenega in delež ustvarjene vrednosti, ki je bil namenjen za stroške dela.

Analiza kaže, da smo tudi v letu 2019 nadaljevali trende rasti tako na prihodkih (+3,7 %) kot tudi na dodani vrednosti na zaposlenega (+0,8 %), povprečna izplačana plača na zaposlenega pa je bila za 3,2 % višja kot leto poprej.

Naj vam tudi letošnja publikacija pomaga orisati okolje, v katerem ste poslovali ter služi kot referenčno ozadje pri vaših poslovnih načrtih, predstavitvah in odločitvah.

mag. Janja Petkovšek, u.d.l.s.

direktorica GZS-Združenja kovinske industrije

Združenje kovinske industrije

Kovinska industrija

**Podatki in ocena gospodarjenja
v letu 2019**

Ljubljana, avgust 2020

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO

Poslovno leto 2019 je bilo leto stabilizacije in prehoda v ohlajanje iz sicer zelo dobre gospodarske situacije, ki se je nadaljevala iz leta 2018. Po zelo dobrem začetku leta so se že v drugem kvartalu pojavili znaki zmerne ohlajanja globalnega gospodarstva, ki so se nato nadaljevali skozi celo leto 2019. Pri ventilih, ki jih razvijamo v našem podjetju za celotno korporacijo Poclain in jih tržimo na globalnem tržišču in ki predstavljajo najpomembnejši proizvod tako po vrednosti prodaje in kot tudi po dodani vrednosti, smo kljub ohlajanju gospodarstva uspeli obdržati nivo prodaje iz leta 2018 in tako stabilizirali visoko rast iz tega rekordnega obdobja.

V letu 2019 smo imeli več kot 300 zaposlenih, in v povprečju še celo nekoliko več, kot v letu 2018, vendar se je predvsem v drugi polovici leta število zaposlenih pričelo počasi zmanjševati. Razlog je deloma v povečevanju produktivnosti in ukrepih vitke proizvodnje, deloma pa na zmanjševanju obsega naročil. Kompetence zaposlenih predstavljajo naš največji potencial in več kot 30% naših zaposlenih ima najmanj inženirsko oz. VI stopnjo izobrazbe.

Naš glavni adut še vedno predstavljajo posebni ventili, ki jih razvijamo v Žireh za najzahtevnejše kupce na globalnem tržišču. Gre za posebno zasnovane proizvode, ki jih konkurenti težko posnemajo. Zato dajemo poseben poudarek tako razvoju proizvodov, kot tudi razvoju robustnih proizvodnih procesov. V letu 2019 smo pridobili nekaj pomembnih novih projektov na tem področju. Ravno tako smo pričeli z intenzivnejšo transformacijo hidravličnih sistemov, ki se danes največ tržijo lokalno v Sloveniji, v prihodnje pa jih bomo tržili globalno v segmentu hidravličnih transmisij, ki je ključno tržišče korporacije Poclain.

V 2019 smo pridobili prve večje kupce. Na področju proizvodnih procesov smo intenzivneje investirali v povečevanje produktivnosti. Kot proizvajalec manjših in srednje velikih serij proizvodov smo postavili glavno usmeritev v metode vitke proizvodnje, izvajali pa smo tudi investicije v sklopu Industrije 4.0 in uspešno pognali prvo proizvodno celico s kolaborativnim robotom. Poleg zagotavljanja zadovoljstva kupcev s kakovostnimi proizvodi ostaja tudi nadaljnji razvoj produktivnosti in fleksibilnosti proizvodnje ena od glavnih usmeritev našega podjetja.

Vstop v leto 2020 je zaznamovalo nadaljnje ohlajanje našega tržišča, kar smo pripisali običajnim ekonomskim nihanjem. «Koronakriza» pa je podjetju prinesla novo realnost in zelo burno dogajanje predvsem v drugem kvartalu. Z zadovoljstvom lahko ugotovim, da smo uspeli situacijo po hipnem upadu povpraševanja stabilizirati brez hujših posledic za podjetje in za naše zaposlene, seveda tudi z državno pomočjo. Danes je tudi tržišče stabilno in se počasi krepi. Verjamem, da bomo na osnovi konkurenčnih proizvodov, zadovoljnih kupcev na globalnem tržišču in sposobnosti fleksibilnega odziva uspeli izkoristiti in celo preseči ponovno okrevanje.

**Aleš Bizjak, Poclain Hydraulics d.o.o.
predsednik UO Združenja kovinske industrije**

Poslovno leto 2019 je bilo za GKN Driveline Slovenija leto dveh polčasov. V prvi polovici leta smo krepko presegali zastavljene letne plane, v drugi polovici pa nadaljevali s podobnim odstopanjem kot v prvi polovici, s tem da tokrat v negativno smer.

Kljub medletnim nihanjem, smo uspeli zaključiti leto s prodajo, ki je za malenkost presegla prodajo preteklega leta. Leto je bilo zelo podno letu 2008, ki je z njegovim koncem prineslo krizno leto 2009. tokrat je to bila samo »napačna« napoved, saj je krizni začetek leta 2020 posledica čisto drugega dogajanja, kot samo padec direktnega povpraševanja.

V podjetju smo realizirali več različnih projektov, strateško pomemben pa je delež investicij namenjen izboljšanju ergonomije, delovnega okolja in predvsem robotizaciji dela proizvodnje, ker sta intenzivnost in teža izdelkov precej visoka. Skupno smo instalirali 16 »cobotov« za manipulacijo kosov. Prav tako smo imeli veliko dela z izdelavo in pripravo novih projektov. Pravočasno smo realizirali vse projekte osvajanja novih kupcev in tako pripravljeni čakali na začetek serijskih dobav.

Iz današnjega videnja ocenjujemo, da se bo krizno obdobje konca leta podaljšalo v nekaj naslednjih let, hkrati pa zagotovo prineslo več sprememb v celotni panogi avtomobilske industrije.

**Andrej Poklič, GKN Driveline Slovenija d.o.o.
podpredsednik UO Združenja kovinske industrije**

Podjetje Nafta strojna je 80% realizacije ustvarilo na projektih za procesno industrijo. Izstopali so projekti za energetske panoge s področja protipožarne zaščite in oprema za oskrbo s tekočimi gorivi tj. oprema za hrambo in manipulacijo nevarnih snovi. V tem segmentu se je izvedel pomemben razvojni napredek v smislu povečane izdelave opreme iz ti. avstenitnih kovinskih materialov. Pričakovati je namreč povečano povpraševanje po tovrstni opremi v bodoče.

20% prodaje se je realiziralo v segmentu strojogradnje in storitvah. Prodaja in poslovni izid sta bila v okviru načrtov. Poslovanje v letu 2019 je bilo stabilno z vidika vseh finančnih kazalnikov. Pomembno je izpostaviti, da je podjetje pridobilo pomembne reference s področja dela, ki bodo ključne pri pridobivanju poslov v prihodnje. Naložbe v opremo so bile realizirane v zelo skrčenem obsegu, kar bo potrebno nadoknaditi v prihodnje. Slednje bo ključno v konkurenčni tekmi za novimi posli.

Deficitarnost tehničnega kadra in izrazito dejaven trg delovne sile je imel izjemno močan vpliv. Poslovni model podjetja je v veliki meri takšen, da od zaposlenih zahteva odsotnost s stalnega prebivališča, kar je bil prevladujoč vzrok za nezaželeno in nadpovprečno fluktuacijo.

Podjetje je stalno iskalo tržne niše, kjer je lahko dosegalo zadovoljive prodajne učinke in zadostno dodano vrednost, ki je edini porok za razvoj. Uspeh se gradi na fleksibilni (ti. vitki) naročniški proizvodnji procesne opreme s področja energetike, kemije in farmacije, ter izdelavi komponent za strojogradnjo.

Precej komercialnih aktivnosti iz leta 2019 bo dobilo končni epilog v naslednjih letih. S pridobljenimi podatki na področju novih projektov z našega področja dejavnosti, smo lahko zadovoljni glede novih priložnosti za prihajajoči dve leti. Pomemben dosežek je bil napravljen tudi pri potrditvi kvalitete poslovno - tehnoloških procesov, saj so bili podaljšani oz. potrjeni potrebni certifikati s področja ključnih procesov in kompetenc za uspešno delovanje podjetja v bodoče. Podjetje je začetek leta 2020 pričakalo v relativno dobri finančni in siceršnji kondiciji, da se lahko sooči z vsemi novimi izzivi.

Mag. Drago Franko, Nafta strojna d.o.o.

V letu 2019 smo se vnovič soočali z velikimi pretresi v povezavi z največjimi igralci na področju varnostne opreme. Lastniške konsolidacije, ki so se zgodile zaradi izvedenih prevzemov, so povzročile ponovno presojo po dobaviteljski verigi, zaradi česar smo se soočili z večmesečnim izpadom naročil na našem najpomembnejšem prodajnem programu – bankomatne blagajne.

Na nove razmere smo se morali prilagoditi s prestrukturiranjem podjetja in družb v skupini PRIMAT. Prav tako smo ponovno zagnali obsežne razvojne aktivnosti, da smo lahko vsaj v določeni meri obnovili sodelovanje z največjim kupcem bankomatnih blagajn. V okviru tega smo pri najbolj renomiranih evropskih testnih in certifikacijskih inštitucijah (VdS – Nemčija, CNPP – Francija, SBSC – Švedska, UL -ZDA) uspešno testirali in certificirali povsem nove modele bankomatnih blagajn, kar je pogoj za prodajo na evropskih in svetovnih trgih.

Prav tako smo velik poudarek namenili aktivnostim za razvoj in prodajo t.i. »pametnih izdelkov«, ki povezujejo rešitve naših klasičnih izdelkov z rešitvami informacijske tehnologije. S tem povečujemo uporabno vrednost izdelkov za končne kupce. Vsaka taka aktivnost zahteva dolgotrajnejša vlaganja v razvoj in zagon prodaje, s čimer smo se soočali tako v letu 2019 kot tudi danes.

Zahvaljujoč našim prizadevanjem smo v zadnjem kvartalu leta 2019 beležili rast obsega naročil, ki se je nadaljevalo tudi v začetek leta 2020, vse do nastopa krize z epidemijo COVID – 19. Posledice krize so se žal negativno odrazile tudi v naši panogi. V povezavi s tem pozdravljamo ukrepe države za zmanjševanje negativnih posledic krize s COVID – 19, a hkrati opozarjamo in kritiziramo zelo neučinkovite ukrepe države pri pomoči za zagotavljanje likvidnosti gospodarskih družb.

Zavedamo se sicer, da je še vedno najboljše in najbolj varno, da se naslonimo na svoje lastne resurse, vendar v tem primeru v primerjavi z gospodarskimi subjekti v nekaterih drugih državah izgubljammo na konkurenčnosti.

mag. Matjaž Andric, PRIMAT d.d.

Kazalo

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO.....	3
1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2019	8
1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu	11
1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji.....	12
1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije	14
2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2009 DO 2019	15
2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje	15
2.2. Število družb v kovinski industriji	17
2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji	18
2.4. Dodana vrednost na zaposlenega	18
2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij	19
2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala	21
3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE	23
4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU	25
5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE	27
5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25	27
5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dod. vrednost, str. dela, izvoz proiz. kovinskih izdelkov	27
5.1.2. Družbe	29
5.1.3. Izvoz	30
5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	30
5.1.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2017)	32
5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)	33
5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)	34
5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9).....	35
5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28	36
5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dod. vrednost, strošek dela, izvoz proiz. strojev in naprav	36
5.2.2. Družbe	38
5.2.3. Izvoz	39
5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	39
5.2.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2017)	41
5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)	42
5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2).....	43
5.2.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)	44

5.3.	PROIZVODNJA MOT. VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 29	45
5.3.1.	Prihodek, dod. vrednost, strošek dela in izvoz proiz. mot. vozil, prikolic in polprikolic ..	45
5.3.2.	Družbe	46
5.3.3.	Izvoz	47
5.3.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	48
5.3.4.1.	Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2017)	49
5.3.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1).....	50
5.3.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja karoserij za vozila; proiz. prikolic, polprikolic (SKD 29.2).....	51
5.3.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3).....	52
5.4.	PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30	53
5.4.1.	Prihodek, zaposlenost, dod. vrednost, strošek dela, izvoz proiz. drugih vozil in plovil...	53
5.4.2.	Družbe	54
5.4.3.	Izvoz	55
5.4.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	55
5.4.4.1.	Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2017)	56
5.4.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)	57
5.4.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)	58
5.4.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)	59
5.5.	POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33	60
5.5.1.	Prih., dod. vrednost, strošek dela, izvoz panoge Popravila in montaža str. in naprav ...	60
5.5.2.	Družbe	61
5.5.3.	Izvoz	62
5.5.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	63
	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33).....	63
5.5.4.1.	Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2017)	64
5.5.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1).....	65
5.5.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2).....	66
6.	SEZNAM GRAFOV.....	67
7.	SEZNAM TABEL.....	67
8.	VIRI.....	68

Namen gradiva je predstaviti osnovne podatke o gospodarjenju v kovinski industriji po dejavnostih oziroma podskupinah v letu 2019 in podati trende gibanj s ključnimi ugotovitvami. Podane so tudi nekatere primerjave z okoljem EU.

1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2019

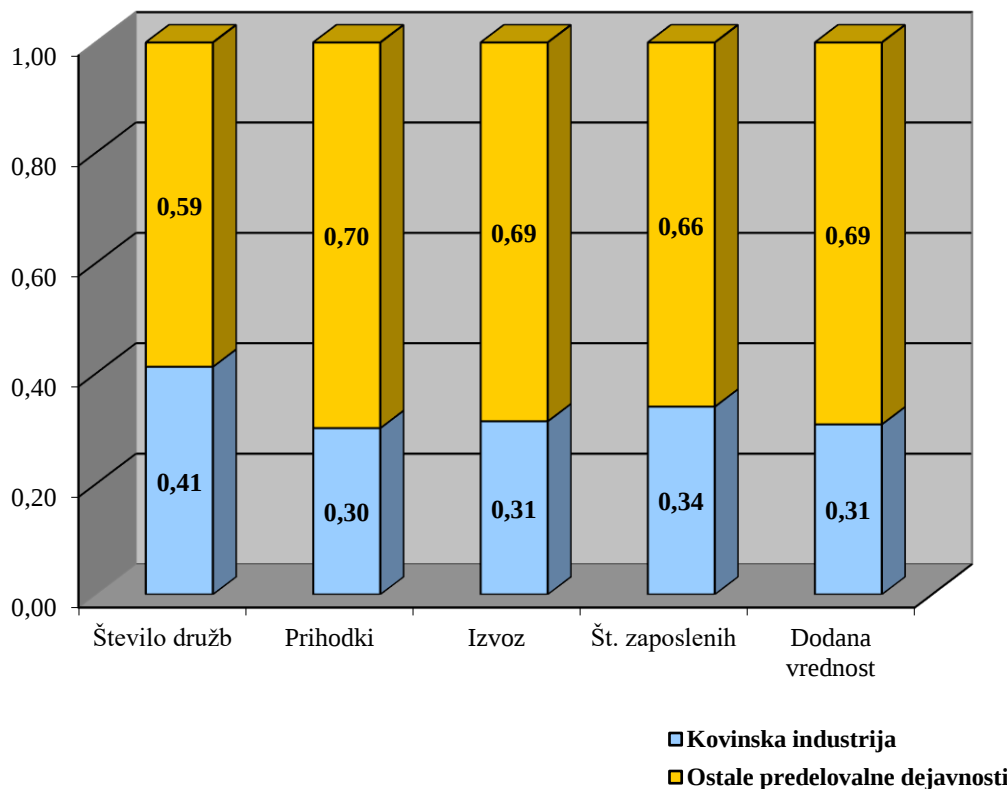
Družbe so bile po dejavnostih v letu 2019 razvrščene na podlagi različice Standardne klasifikacije dejavnosti – SKD 2008. Ta je v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti, UL RS 69/07, 17/08, ki je začela veljati s 1. januarjem 2008 in v celoti povzema evropsko klasifikacijo dejavnosti NACE Rev. 2.

Tako so v kovinsko industrijo v okviru Združenja kovinske industrije uvrščene naslednje panoge:

- SKD C/25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav izvemši dejavnost 25.5 (prašna metalurgija)
- SKD C/26.52 Proizvodnja ur
- SKD C/27.52 Proizvodnja n električnih gospodinjskih naprav
- SKD C/28 Proizvodnja drugih strojev in naprav
- SKD C/29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic, izvemši elektroopremo za vozila (SKD 29.310)
- SKD C/30 Proizvodnja drugih vozil in plovil
- SKD C/33 Popravila in montaža strojev in naprav, izvemši popravila električnih (SKD 33.130, 33.140 in 33.190) in n električnih strojev in naprav (SKD 33.200)
- SKD C/95.22 Popravila gospodinjskih in hišnih naprav in opreme

Slovenska kovinska industrija se uvršča v vrh nosilnih dejavnosti predelovalne industrije tako po prihodku kot po izvozu. Panoge kovinske industrije predstavljajo v prihodku 30% (9,4 mrd €), v izvozu 31% (7 mrd €), v številu zaposlenih 34% (ca. 65.000), ustvarijo pa 31% (2,7 mrd €) dodane vrednosti vseh predelovalnih dejavnosti v Sloveniji.

Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

Graf 1: Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

	Slovenija		predelovalne dejavnosti		kovinska industrija	
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	Index 19/18
Število družb	67.179	100,60	8.234	100,40	3.395	102,00
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	519.869	103,30	190.581	102,50	64.826	105,20
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	104.022.173.549	103,40	31.812.260.237	103,00	9.587.984.369	103,70
Kosmati donos od poslovanja	102.359.202.391	103,10	31.596.507.756	102,40	9.550.579.612	103,10
Čisti prihodki od prodaje	100.357.446.983	103,10	31.075.517.852	102,80	9.401.158.537	103,60
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	57.249.273.983	101,10	8.762.056.742	101,80	2.401.920.048	102,10
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	43.108.173.000	105,80	22.313.461.110	103,20	6.999.238.489	104,10
Odhodki	98.723.097.064	102,90	30.110.932.284	102,20	9.158.130.991	103,40
Stroški blaga, materiala in storitev	77.083.838.131	101,50	22.503.952.320	100,90	6.757.695.654	102,00
Stroški dela	14.636.622.371	107,80	5.550.453.848	107,20	1.853.396.663	109,20
Amortizacija	4.060.689.734	114,40	1.399.151.332	106,90	414.419.890	108,60
POSLOVNI IZID	4.931.190.996	106,40	1.766.018.389	105,20	440.982.637	95,00
FINANČNI IZID	431.768.809	310,10	-2.925.028	4,10	-12.433.104	59,80
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	5.445.616.577	110,40	1.777.570.176	109,40	435.877.751	97,70
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	9.756.515.489	109,10	3.357.102.863	105,80	894.208.362	100,60
Davek iz dobička	793.166.135	105,50	234.325.674	106,00	54.452.479	94,70
Čisti dobiček	5.397.922.185	104,80	1.754.522.021	101,90	430.348.557	89,50
Čista izguba	768.860.079	80,50	221.852.268	75,30	44.853.553	60,10
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	4.629.062.106	110,30	1.532.669.752	107,40	385.495.005	95,00
Enostavni denarni tok	9.371.729.828	112,30	3.109.277.411	107,10	831.392.512	100,40
Dodana vrednost (DV)	24.310.481.088	108,70	8.893.079.895	106,70	2.740.276.807	106,10
SREDSTVA	104.666.509.362	106,30	27.233.253.656	105,10	6.841.343.297	108,00
Zaloge	10.287.106.207	104,60	4.465.621.491	101,70	1.150.153.966	101,10
Kapital	51.036.081.927	106,60	14.441.240.583	106,10	3.145.424.762	107,90
Stopnja samofinanciranja (%)	49	100,40	53	101,00	46	100,00
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	100,00	0,80	100,00	1,10	100,00
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,40	100,00	0,50	100,00
Celotna gospodarnost	1,10	110,00	1,10	110,00	1,00	100,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,70	105,40	10,80	102,90	9,50	96,90
Donosnost kapitala - ROE (%)	9,37	103,40	10,95	101,50	12,73	87,20
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,58	104,60	5,78	102,10	5,86	87,50
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	193.044	99,80	163.057	100,30	145.022	98,50
Delež prodaje na tujih trgih (%)	43	102,90	72	100,40	75	100,50
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	28.155	104,40	29.124	104,60	28.590	103,80
Plače na zaposlenega (EUR)	20.567	103,80	21.295	104,00	20.893	103,20
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	46.763	105,30	46.663	104,10	42.271	100,80
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	60	99,20	62	100,50	68	102,90
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	10.383	101,40	9.206	99,50	6.639	85,10
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.479	77,90	1.164	73,50	692	57,10
Obračanje sredstev	1	97,10	1	97,50	1	95,30
Obračanje kapitala	2	95,20	2	95,70	3	93,90
Obrat zalog	7,70	95,10	5,10	96,20	6,00	96,80
Dnevi vezave zalog	47,40	105,10	71,60	104,80	61,20	103,40
Obrat terjatev	14,30	101,40	12,90	102,40	14,60	98,00
Dnevi vezave obveznosti	30	100,00	35	99,70	35	99,20
Dnevi vezave denarja	43	104,70	65	104,20	51	105,80
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.714	103,80	1.775	104,00	1.741	103,20
	Slovenija		predelovalne dejavnosti		kovinska industrija	
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	Index 19/18

Tabela 1: Umeščenost kovinske industrije znotraj slovenskega industrijskega prostora

Na osnovi podatkov, prejetih od Agencije Republike Slovenije za javno-pravne evidence in storitve (AJPES) in obdelanih po metodologiji GZS-SKEP, so v tabeli podani osnovni podatki za panoge kovinske industrije. Upoštevani so podatki gospodarskih družb, ki so zavezane k oddaji bilančnih podatkov, niso pa zajeti podatki samostojnih podjetnikov iz posameznih panog dejavnosti kovinske industrije. Pri tem je potrebno poudariti še dejstvo, da so v podatkih za panogo SKD 25 (kovinski izdelki), SKD 29 (vozila in prikolice) ter SKD 33 (popravila in montaža strojev in naprav) v celotni publikaciji izločene podpanoge, ki ne sodijo v kovinske dejavnosti in so opredeljene v začetku tega poglavja.

Osnovni podatki za kovinsko industrijo za leto 2019

	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
Število družb	3.395	102,00	1.934	525	130	87	682
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	64.826	105,20	28.069	14.503	12.621	913	8.597
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	9.587.984.369	103,70	3.014.950.777	2.118.951.274	3.493.990.880	148.501.730	797.579.734
Kosmati donos od poslovanja	9.550.579.612	103,10	2.994.167.397	2.116.269.413	3.486.306.967	150.523.802	789.347.114
Čisti prihodki od prodaje	9.401.158.537	103,60	2.946.497.015	2.086.167.075	3.434.610.204	142.617.372	777.405.097
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.401.920.048	102,10	1.255.143.644	539.591.884	222.184.468	32.457.650	339.441.553
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.999.238.489	104,10	1.691.353.371	1.546.575.191	3.212.425.736	110.159.722	437.963.544
Odhodki	9.158.130.991	103,40	2.846.096.209	2.028.766.262	3.365.414.691	142.779.886	761.152.501
Stroški blaga, materiala in storitev	6.757.695.654	102,00	1.885.471.513	1.466.066.811	2.851.807.864	109.128.683	434.729.985
Stroški dela	1.853.396.663	109,20	746.372.247	444.539.797	347.380.801	25.419.222	286.937.697
Amortizacija	414.419.890	108,60	162.041.070	75.691.235	145.525.388	6.008.808	24.731.428
POSLOVNI IZID	440.982.637	95,00	169.343.773	100.591.622	129.499.298	8.971.020	32.428.265
FINANČNI IZID	-12.433.104	59,80	-1.806.433	-7.667.987	34.944	-728.799	-2.225.960
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	435.877.751	97,70	173.294.734	94.276.933	129.587.435	8.341.328	30.288.789
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	894.208.362	100,60	350.428.336	186.932.641	280.051.060	15.686.117	60.495.369
Davek iz dobička	54.452.479	94,70	23.304.676	15.590.737	8.687.003	587.964	6.229.161
Čisti dobiček	430.348.557	89,50	166.672.843	97.055.267	126.896.844	8.730.331	30.736.639
Čista izguba	44.853.553	60,10	15.330.170	17.942.241	4.478.031	972.730	5.909.342
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	385.495.005	95,00	151.342.673	79.113.026	122.418.813	7.757.602	24.827.297
Enostavni denarni tok	831.392.512	100,40	326.669.842	164.100.747	272.917.382	14.373.591	52.807.917
Dodana vrednost (DV)	2.740.276.807	106,10	1.091.043.190	630.119.141	627.378.668	41.006.231	347.346.583
SREDSTVA	6.841.343.297	108,00	2.611.131.076	1.789.483.111	1.802.798.272	143.195.677	483.768.473
Zaloge	1.150.153.966	101,10	351.073.712	415.420.538	290.573.215	30.707.470	58.920.855
Kapital	3.145.424.762	107,90	1.371.500.752	849.109.269	676.444.342	54.448.584	189.622.038
Stopnja samofinanciranja (%)	46	100,00	53	47	38	38	39
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,10	100,00	0,80	1,00	1,50	1,60	1,30
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,40	0,50	0,60	0,60	0,50
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,10	1,00	1,00	1,00	1,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,50	96,90	11,90	9,00	8,20	11,00	7,80
Donosnost kapitala - ROE (%)	12,73	87,20	11,50	9,67	18,65	15,72	13,44
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,86	87,50	5,97	4,53	7,21	5,86	5,47
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	145.022	98,50	104.975	143.848	272.124	156.163	90.428

Delež prodaje na tujih trgih (%)	75	100,50	57	74	94	77	56
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	28.590	103,80	26.591	30.652	27.523	27.834	33.377
Plače na zaposlenega (EUR)	20.893	103,20	19.558	22.728	19.784	20.485	23.891
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	42.271	100,80	38.871	43.449	49.707	44.901	40.403
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	68	102,90	68	71	55	62	83
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	6.639	85,10	5.938	6.692	10.054	9.560	3.575
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	692	57,10	546	1.237	355	1.065	687
Obračanje sredstev	1	95,30	1	1	2	1	2
Obračanje kapitala	3	93,90	2	3	5	3	4
Obrat zalog	6,00	96,80	5,40	3,60	10,00	3,70	7,10
Dnevi vezave zalog	61,20	103,40	67,20	101,30	36,50	98,20	51,30
Obrat terjatev	14,60	98,00	12,30	12,90	20,40	10,90	12,50
Dnevi vezave obveznosti	35	99,20	36	41	31	43	35
Dnevi vezave denarja	51	105,80	61	88	23	89	46
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.741	103,20	1.630	1.894	1.649	1.707	1.991
	kovinska industrija		vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
		Index 19/18	kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev
	vrednost 2019						

Tabela 2: Osnovni podatki za leto 2018

V tabeli so obravnavane le največje dejavnosti znotraj kovinske industrije. Nekatere dejavnosti (npr. SKD C/26.52 – Proizvodnja ur) nikjer v nadaljevanju niso podrobneje obdelane, ker zaobsegajo zelo majhne vrednosti deleža kovinske industrije. So pa njihove vrednosti vselej upoštevane pri aglomeratih, npr. v »Kovinska industrija«. Enako velja za podpanoge oz. poddejavnosti, ki so slabo zastopane, npr. SKD 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, razen za centralno ogrevanje, ki obsega le dve podjetji ter ni nikjer v nadaljevanju podrobneje obravnavana. So pa vrednosti npr. »Število zaposlenih« vštete v vrednost panoge 25 – Proizvodnja kovinskih izdelkov. Manjkajočih podatkov ne objavljamo zaradi njihove zaupnosti: **v kolikor v posameznem agregatu nastopajo do tri družbe oziroma ima ena izrazito prevladujočo vlogo, podatkov namreč ne smemo objavljati.**

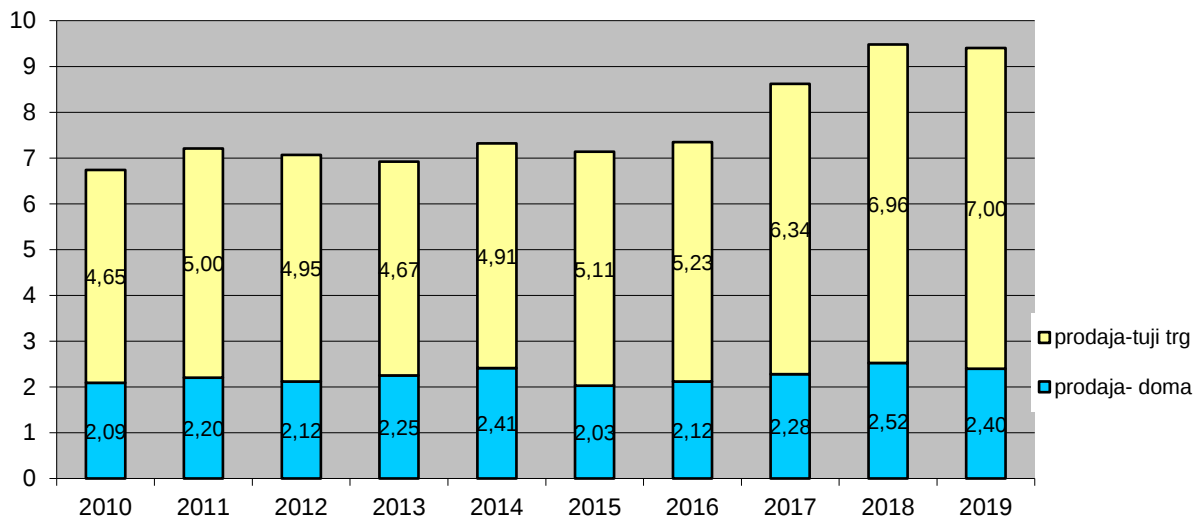
Osnovni podatki za leto 2018 za celotno kovinsko industrijo nam izkazujejo, da je večina parametrov v primerjavi z letom poprej imela manjšo rast. **V letu 2019** je kovinska industrija zaposlovala 64.826 ljudi, kar pomeni rast za 5,2 %. Prihodki v celotni kovinski industriji so se dvignili za 3,7 % glede na leto poprej in so znašali 9,4 mrd €, ustvarjena dodana vrednost pa je za 6,1 % višja v primerjavi z letom 2018. Dobiček pred davki in obrestmi EBIT je nižji za 2,3 %, vrednosti ROE in ROA pa sta zabeležili cca 13 % padec v primerjavi z 2018. Realizacija na zaposlenega je nižja za 1,5 % v primerjavi z 2018, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa je višji za 2,9 %. Medtem so se celotni stroški dela na zaposlenega povečali za 3,8 %. Dodana vrednost na zaposlenega v letu 2019 dosega 42.271 € oziroma izkazuje 0,8 % rast. Vse navedene vrednosti veljajo za kovinsko industrijo kot celoto.

1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu

Skupna prodaja na domačem in tujem trgu je v letu 2010 začela naraščati, leta 2011 se je prodaja doma dvignila za 5,2 % in dosegla vrednost 2,2 mrd €, prodaja na tujih trgih pa se je povzpela za 16,5 % in je dosegla 5 mrd €. V letu 2012 beležimo padec prodaje na obeh trgih. Izvoz je padel pod 5 mrd € in je bil nižji za 1,1 % kot leta 2011, prodaja na domačem trgu pa je dosegla 2,1 mrd € oz. je bila nižja za 3,1 % glede na prejšnje leto. Leto 2013 kaže podobno sliko kot 2012, pri čemer je prodaja nekoliko padla le na tujih trgih. Izvoz je padel na 4,7 mrd € in je nižji za 5,6 % kot leta 2012, prodaja na domačem trgu pa je dosegla 2,25 mrd € in je porasla za 5,5 % v primerjavi z letom 2012. V letu 2014 se je trend ponovno obrnil, in sicer se je prodaja na obeh trgih povečala. Prodaja na domačem trgu je v 2014 imela rast za 6,9 % oz. je znašala 2,4 mrd €, izvoz pa se je povečal za 5,1 % in je znašal skoraj 5 mrd €. V 2015 se je celotna prodaja nekoliko znižala, kar je bila posledica padca domačega trga (–15,6 %), medtem ko se je prodaja na tujem trgu okrepila ter beležila rast za 4,1 %. V letu 2016 se je prodaja ponovno dvignila, in sicer za 4,3 % na domačem ter 2,2 % na tujem trgu. Leto 2017 kaže izjemne rezultate, saj se je prodaja dvignila za 17,1 %, medtem ko se je izvoz povečal za rekordnih 21,4 %. V letu 2018 se je trend rasti nadaljeval, saj se je prodaja na domačem trgu dvignila za 10,5 %, medtem ko se je izvoz povečal za 9,8 %. V letu 2019

beležimo manjši padec v skupni prodaji, in sicer zaradi dejstva, da smo zaradi spremembe v kolektivni pogodbi za kovinsko industrijo, izločili poddejavnost 25.5 (prašna metalurgija), ki je ustvarila zajeten delež prihodka v celotni kovinski industriji.

Prodaja na domačem in tujem trgu (v mrd €)

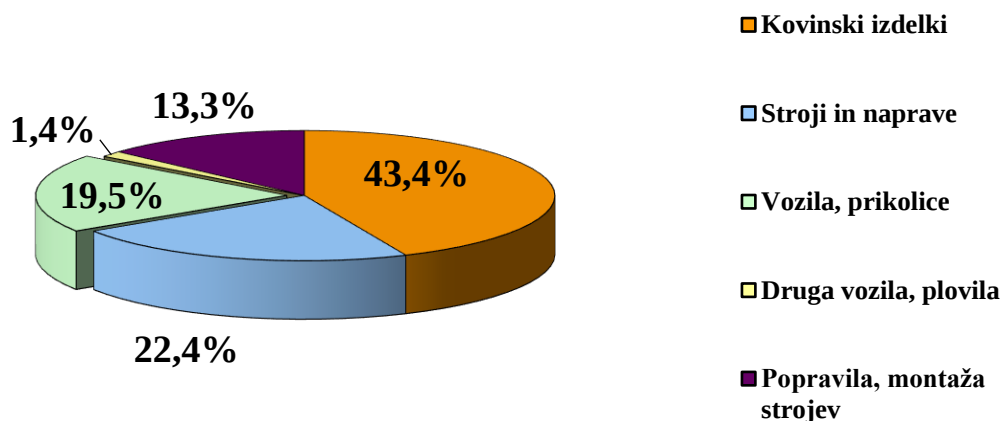

Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu

1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji

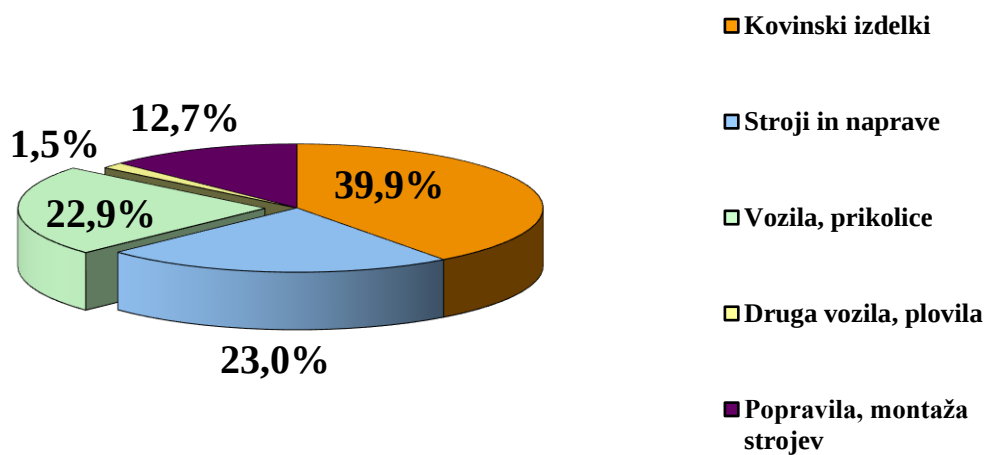
V okviru celotne kovinske industrije se deleži po posameznih panogah spreminjajo. V panogi kovinskih izdelkov je v letu 2019 43,4 % zaposlenih ustvarilo 31,5 % prihodka, 24,2 % izvoza ter 39,9 % dodane vrednosti kovinske industrije. V strojegradnji so deleži nekoliko bolj uravnoteženi: 22,4 % zaposlenih ustvari 22,1 % prihodka, 22,1 % izvoza in 23 % dodane vrednosti. V panogi drugih vozil in plovil 1,4 % zaposlenih ustvari 1,6 % prihodka, 1,6 % izvoza in 1,5 % dodane vrednosti. Panoga proizvodnje motornih vozil in prikolic zaposluje 19,5 % delavcev, ustvari 22,9 % dodane vrednosti, 36,5 % prihodka in kar 45,9 % izvoza. Dejavnost popravil in montaže strojev in naprav z 13,3 % zaposlenimi ustvari 12,7 % dodane vrednosti, 8,3 % celotnega prihodka in 6,3 % izvoza celotne slovenske kovinske industrije.

ZAPOSLENI

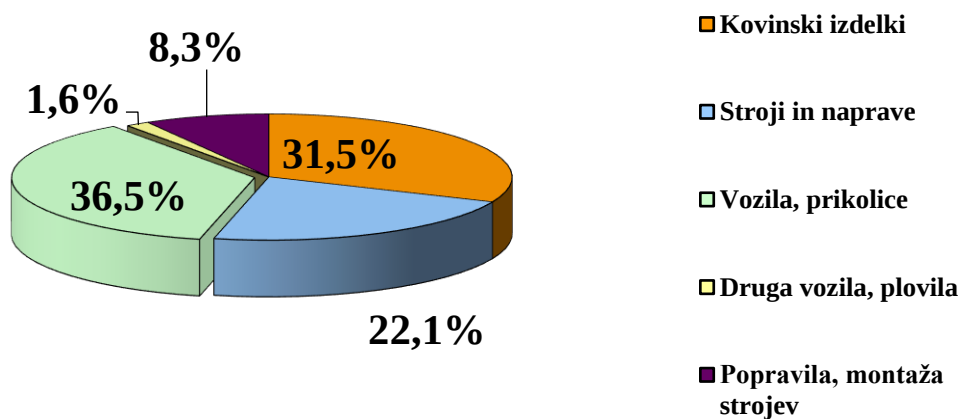
Graf 3: Struktura zaposlenih

DODANA VREDNOST

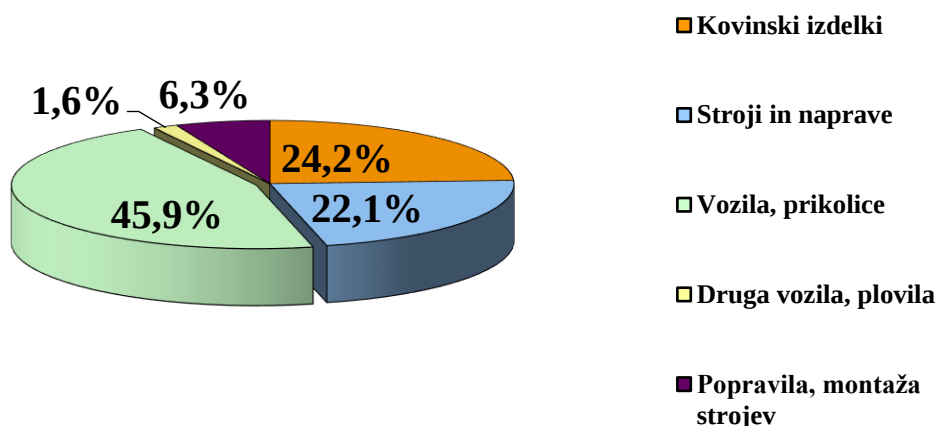
Graf 4: Struktura dodane vrednosti

PRIHODKI

Graf 5: Struktura prihodka

IZVOZ

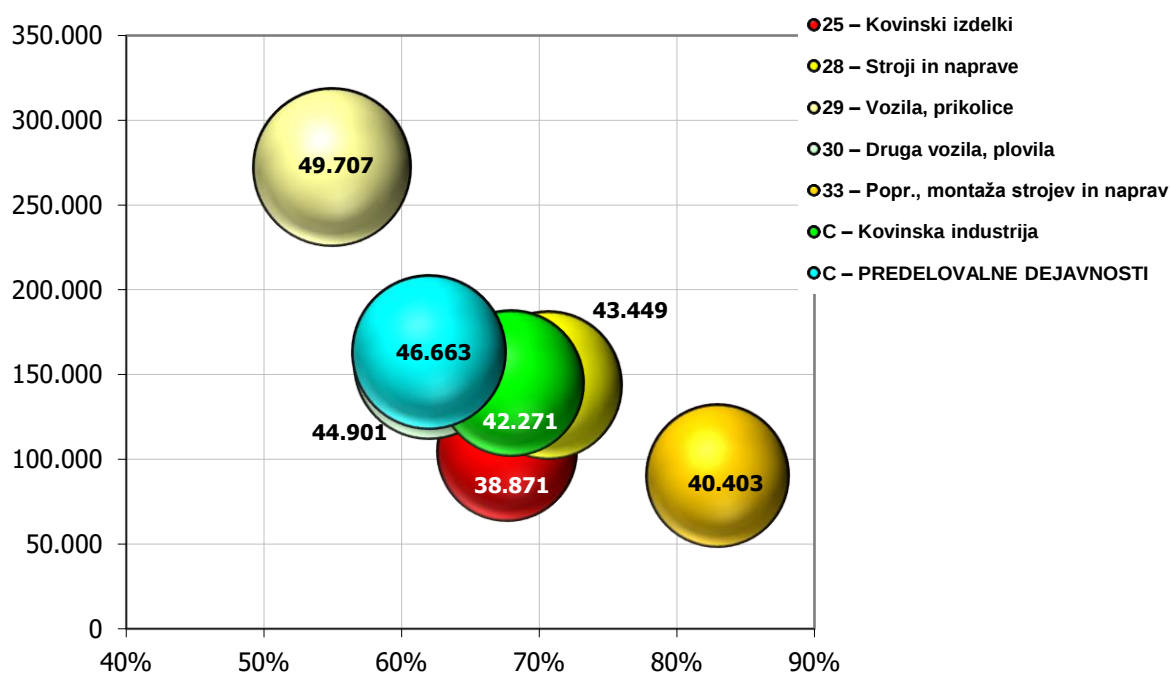

Graf 6: Struktura izvoza

1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije

V skladu s študijo konkurenčnosti kovinske industrije spremljamo pozicioniranje na osnovi treh faktorjev, in sicer realizacije na zaposlenega (R/Z), ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z), kot tretji faktor pa se primerjajo stroški dela v dodani vrednosti (L/DV), saj ti odločilno vplivajo na porabo bruto dodane vrednosti in na razmerje delitve, ki je namenjena porabi in akumulaciji (L/DV). V nadaljevanju je v grafih prikazano medsebojno razmerje vseh treh vrednosti. L/DV (v %) je na osi x, R/Z (v €) na osi y, DV/Z (v €) pa je prikazana s premerom kroga. Panoga je tem bolj uspešna, čim višje levo je njena pozicija in čim večja je površina kroga (večja površina = večja dodana vrednost na zaposlenega).

Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2019

Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2019

Kot je razvidno z grafa, je pozicija posameznih dejavnosti kovinske industrije dokaj različna. V najboljšem položaju je kot vsa leta dejavnost Proizvodnja motornih vozil in prikolic (SKD 29), ki odstopa od preostalih dejavnosti, ki so si po dodani vrednosti na zaposlenega relativno podobne. V nadaljevanju bomo v poglavjih o posameznih dejavnostih prikazali primerjave konkurenčne pozicije slovenskih dejavnosti s primerljivimi v Evropi.

2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2009 DO 2019

V nadaljevanju so prikazana desetletna gibanja po posameznih dejavnostih kovinske industrije, primerjalno pa tudi za celotno kovinsko industrijo in predelovalno industrijo v Sloveniji. Trendna gibanja so podana za naslednje karakteristične dejavnike:

- indeksi obsega industrijske proizvodnje,
- število družb,
- število zaposlenih in
- dodana vrednost na zaposlenega.

2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje

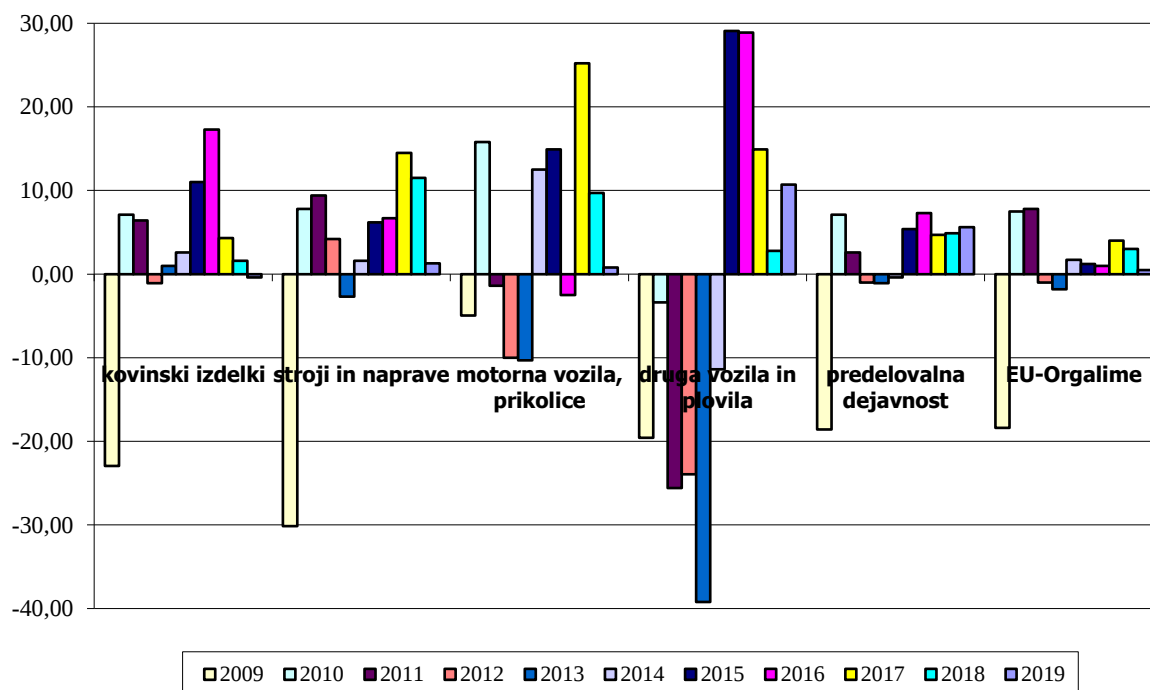
Opomba: Od januarja 2009 dalje je osnova za izračun in objavljanje indeksov Standardna klasifikacija dejavnosti 2008 (SKD 2008). V podatkih nista izločena vpliv sezone in vpliv koledarja.

Indeksi za obdobje pred januarjem 2009, ki so bili izvorno izračunani na osnovi Standardne klasifikacije dejavnosti 2002 (SKD 2002), pa so bili na novo različico klasifikacije dejavnosti preračunani s pomočjo prevajalnih matrik (števila zaposlenih).

	kovinski izdelki	stroji in naprave	motorna vozila, prikolice	druga vozila in plovila	predelovalna dejavnost	EU-Orgalim industrije
2009	-22,94	-30,14	-4,93	-19,57	-18,59	-18,40
2010	7,10	7,80	15,80	-3,40	7,10	7,50
2011	6,40	9,40	-1,40	-25,60	2,60	7,80
2012	-1,1	4,19	-10	-23,94	-1,0	-1,0
2013	1,00	-2,70	-10,30	-39,20	-1,10	-1,80
2014	2,60	1,60	12,50	-11,40	-0,40	1,70
2015	11,00	6,20	14,90	29,10	5,40	1,20
2016	17,30	6,70	-2,50	28,90	7,30	1,00
2017	4,30	14,50	25,20	14,90	4,70	4,00
2018	1,60	11,50	9,70	2,80	4,90	3,00
2019	-0,40	1,30	0,80	10,70	5,60	0,50

Tabela 3: Indeksi obsega industrijske proizvodnje

Vir: SURS, ORGALIME

Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje (v %)

Kot je razvidno, leta 2009 (krizno leto) se je zgodil velik zasuk, saj je bilo to obdobje za vse dejavnosti izjemno negativno, pri čemer so indeksi obsega v povprečju padli za okoli -20 % (največ pri proizvodnji strojev in naprav, in sicer za -30,14 %). Padec rasti industrijske proizvodnje je bil posledica negativne gospodarske situacije v Evropi, kamor je pretežno usmerjen izvoz kovinske industrije. V letu 2010 so bili indeksi v slovenski kovinski industriji povsod pozitivni, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil (-3,40 %). Celota predelovalnih dejavnosti v Sloveniji leta 2010 beleži +7,1 % rasti. Dejavnosti kovinskih izdelkov ter strojev in naprav sta tudi v letu 2011 nadaljevali trend postopne rasti, pri dejavnosti motornih vozil in plovil pa je bil ponovno zaznan padec obsega proizvodnje. Pri drugih vozilih in plovilih je bil zaznan padec celo za -25,6 %. S tem so zabeležili negativni indeks obsega že tretje zaporedno leto od nastanka krize. V 2012 so bili vsi indeksi z izjemo dejavnosti proizvodnje strojev in naprav (+4,19 %) negativni, prav tako v letu 2013 (razen pri dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov s +1,0 %). V letu 2014 se je zgodil preobrat in so bili vsi indeksi, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil (-11,4 %), pozitivni. V 2016 se je trend večinoma pozitivnih indeksov nadaljeval, ravno tako v letu 2017.

V 2018 je bil obseg industrijske proizvodnje pri vseh opazovanih dejavnostih pozitiven. **V 2019** je bila največja rast indeksa zabeležena pri dejavnosti drugih vozil in plovil (+10,70 %). Ostale dejavnosti so imele minimalno rast indeksov, razen kovinskih izdelkov (-0,40). Na celotni ravni predelovalnih dejavnosti je indeks obsega v primerjavi z EU-ORGALIME industrijami (0,50%) že peto leto zapored pozitiven in beleži rast za +5,60 %.

Primerjava z evropskim povprečjem pokaže, da je bil indeks obsega v tehničnih industrijah od začetka merjenja v letu 2005 v EU-ORGALIME industrijah pozitiven, sledil je pozitiven trend obsega proizvodnje, v letu 2009 pa se je ta močno obrnil navzdol, in sicer je bil padec skoraj -20%. V letih 2010 in 2011 je bil zaznan podoben pozitiven premik, saj je bil obseg proizvodnje po podatkih ORGALIME v tehnični industriji v 2010 večji za +7,5 %, leto 2011 pa izkazuje +7,8 % rasti obsega industrijske proizvodnje v EU-ORGALIME industrijah. V letu 2012 je indeks proizvodnje v EU-ORGALIME industrijah ponovno doživel padec, in sicer za en odstotek, v letu 2013 dodaten padec (-1,8 %), v letu 2014 pa se je obseg proizvodnje ORGALIME industrij ponovno zvišal, in sicer za 1,7%. Tako v letu 2017, kot v letu 2016 (+1,0 %), se je nadaljeval trend rasti, in sicer se je indeks obsega povišal za +4,0 %. V 2018 je indeks obsega industrijske proizvodnje ponovno pozitiven, in sicer je višji za +3,0% v primerjavi z letom 2017. Tudi v 2019 ostaja trend rasti pozitiven, in sicer je le-ta porasel za 0,5%.

2.2. Število družb v kovinski industriji

SKD	kovinski izdelki				stroji in oprema				vozila in prikolice				druga vozila in plovila				popravila in montaža strojev			
leto	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V
2006	1197	99	35	23	398	62	33	19	55	15	8	8	62	3	2	4				
2007	1290	108	43	25	403	64	42	17	63	12	9	11	71	2	3	3				
2008	1205	127	45	23	314	76	36	17	57	15	11	11	56	1	4	2	202	3	0	2
2009	1233	142	48	24	319	79	36	15	58	14	10	11	58	1	3	1	208	4	0	2
2010	1300	134	46	22	320	78	37	14	64	12	12	8	59	1	3	0	378	10	1	3
2011	1369	131	41	23	320	74	39	13	72	12	10	8	64	0	1	0	405	13	1	3
2012	1411	143	44	21	321	76	41	15	81	14	12	14	69	0	3	1	516	16	3	3
2013	1444	159	45	20	333	76	40	17	79	11	8	9	64	1	3	1	492	19	3	3
2014	1509	152	43	21	354	80	41	14	83	10	10	10	73	0	4	0	515	17	4	4
2015	1581	173	42	19	369	81	44	13	91	11	10	9	86	2	3	0	563	18	4	4
2016	1599	185	58	12	374	83	52	6	104	27	9	9	86	2	4	0	579	28	5	3
2017	1383	443	63	11	318	137	63	6	86	27	9	11	78	14	4	0	542	91	7	2
2018	1345	511	67	12	301	144	62	8	85	29	8	12	75	16	4	0	541	102	9	2
2019	1320	634	72	8	299	153	65	8	74	33	12	11	68	15	4	0	552	119	9	2

m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

Tabela 4: Število družb v kovinski industriji

V 2008 je prišlo do spremembe ZGD v členu, ki opredeljuje kriterije razvrstitve podjetij v velikostne razrede (natančneje gl. spodaj), kar onemogoča neposrednost primerjave. Kljub temu pa so trendi razvidni. V letih 2013 in 2014 je opazen porast števila mikro podjetij, medtem ko je pri ostalih številka na podobni ravni kot leto poprej. Tako v letu 2015 kot tudi v letu 2016 je opaziti porast mikro in malih podjetij, medtem ko se je število srednjih in velikih podjetij dokaj spremenilo oz. upadlo. V 2017 je opazen dokaj velik porast malih podjetij, medtem ko je število srednjih in velikih podjetij na podobni ravni kot leto poprej. Leto 2018 sledi trendu iz 2017, in sicer kaže dokaj podobno sliko, kot leto poprej. Tudi v 2019 se število družb ni bistveno spremenilo in ostaja na podobni ravni kot leto poprej.

Velikost družbe – kriteriji za opredelitev

ZGD-1 Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/2009 z dne 14. 8. 2009)

55. člen

(mikro, majhne, srednje in velike družbe)

(1) Družbe se pri uporabi tega zakona razvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe z uporabo navedenih meril na bilančni presečni dan letne bilance stanja:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu,
- čisti prihodki od prodaje in
- vrednost aktive.

(2) **Mikro družba** je družba, ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 2.000.000 eurov in
- vrednost aktive ne presega 2.000.000 eurov.

(3) **Majhna družba** je družba, ki ni mikro družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 50,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 8.800.000 eurov in
- vrednost aktive ne presega 4.400.000 eurov.

(4) **Srednja družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 250,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 35.000.000 eurov in
- vrednost aktive ne presega 17.500.000 eurov.

(5) **Velika družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po tretjem odstavku tega člena ali srednja družba po prejšnjem odstavku.

Deleži skupin podjetij glede na velikost v kovinski industriji za **leto 2019** so ostali pri vseh kriterijih velikosti podjetja v primerjavi z letom 2018 dokaj podobni: delež mikro in malih podjetij je znašal 94,5 %, delež srednjih podjetij 4,7 %, delež velikih podjetij pa 0.8%. Razlog za zmanjševanje deleža velikih podjetij je v dejstvu, da so se nekatera podjetja prestrukturirala, s čimer se je posledično spremenila tudi velikost družbe oz. podjetja.

2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji

SKD	kovinski izdelki				stroji in oprema				vozila in prikolice				druga vozila in plovila				popravila in montaža strojev			
Leto	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V
2006	7093	4766	4541	9400	2296	2941	4093	5093	400	804	1340	6355	224	86	301	1965				
2007	9440	4423	5064	8936	2229	2825	5035	5022	458	535	1485	7473	338	36	392	1762				
2008	7819	5654	5696	8173	1904	3237	4513	5892	372	715	1523	7817	244	39	679	608	558	76	0	1983
2009	6425	5489	5303	7203	1842	3066	4545	4971	281	578	1156	7015	200	49	312	178	550	82	0	1880
2010	7347	5003	4802	6918	1730	2836	4063	4113	326	509	1560	6771	189	53	327	0	1422	346	214	2114
2011	7715	5258	4442	6629	1787	2607	4422	4334	368	484	1409	6709	152	0	326	0	1504	576	217	2438
2012	7291	5574	5058	6039	1696	2489	4659	4082	385	620	1893	10707	153	0	329	71	2001	680	530	3457
2013	7016	5846	5150	5801	1421	2493	4313	4355	324	522	1050	6891	175	0	291	66	1954	955	455	3314
2014	7823	5449	5209	6036	1477	2602	4468	3329	366	486	1148	7757	201	0	363	0	2204	700	786	3296
2015	8079	6163	5123	6301	1534	2560	5015	3133	395	385	1397	8108	208	39	314	0	2450	619	721	3194
2016	8397	6433	7188	5539	1465	2592	6303	2292	485	415	1060	6917	249	22	414	0	2331	1035	719	3090
2017	4640	11007	7794	5512	769	2971	7419	2423	254	698	1032	8545	102	292	511	0	1521	1833	1518	2388
2018	4549	11926	7673	5785	726	3006	6794	3507	312	597	823	9829	82	324	520	0	1524	2188	1866	2477
2019	4598	12303	8047	3119	673	3141	7228	3460	229	651	1250	10491	76	297	540	0	1492	2675	1946	2484

m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

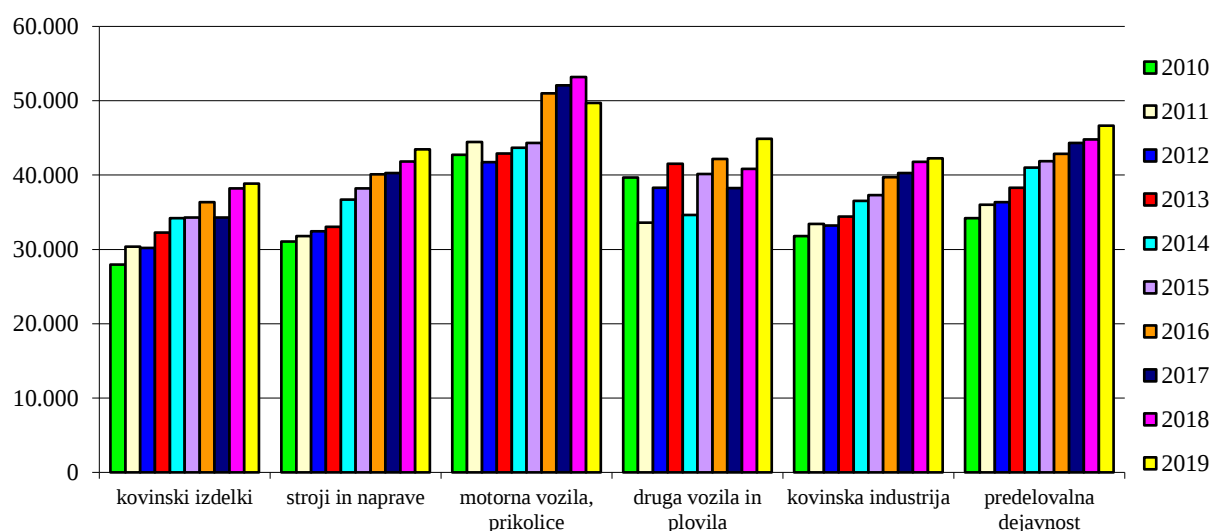
Tabela 5: Število zaposlenih v kovinski industriji

Tudi tu velja podobno dejstvo kot pri številu družb: zaradi sprememb določil o velikosti podjetja podatki za leti 2007 in 2008 niso direktno primerljivi. Opazno pa je povečevanje števila zaposlenih v majhnih družbah in zmanjševanje zaposlenih v srednjih in velikih družbah.

Kovinska industrija v **letu 2019** skupno zaposluje 64.826 delavcev, kar je za 5,2 % več v primerjavi z letom poprej. Če primerjamo število zaposlenih po panogah, ugotovimo, da je izrazito drugačna struktura v proizvodnji motornih vozil ter v dejavnosti popravil in montaž strojev, kjer največji delež zaposlenih dela v velikih družbah. Za leto 2019 velja, da je bilo v mikro podjetjih zaposlenih 10,9 % vseh zaposlenih, v malih podjetjih 29,5% vseh zaposlenih, v srednjih 29,4 % vseh zaposlenih in v velikih družbah 30,2 % vseh zaposlenih v kovinski industriji v obravnavanih dejavnostih.

2.4. Dodana vrednost na zaposlenega

Dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) v kovinski industriji ima trajen trend rasti. V letih 2010 in 2011 se je začela rast dodane vrednosti pri vseh dejavnostih, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil. V 2012 beležimo večinoma padec dodane vrednosti, razen pri dejavnostih strojev in naprav ter drugih vozil in plovil, v letu 2013 pa je pri vseh dejavnostih vidna rast dodane vrednosti na zaposlenega. V letu 2014 se trend rasti nadaljuje, večji padec pa je doživela le proizvodnja drugih vozil in plovil. Tako v letu 2015 kot tudi v letu 2016 beležimo rast dodane vrednosti na zaposlenega v celotni kovinski industriji. V letu 2017 se je rast nekoliko umirila, ravno tako v 2018. V **letu 2019** je dodana vrednost na zaposlenega pri vseh dejavnostih razen pri motornih vozilih narasla in v povprečju dosega 42.271 € (0,8 % višja kot leta 2018), v vseh predelovalnih dejavnostih pa 46.663 € (rast za 4,1 %). Če primerjamo posamezne dejavnosti, opazimo, da je v dejavnosti proizvodnje drugih vozil in plovil DV/Z znašala 44.901 € (rast za 10 %), v strojogradnji 43.449 € (+ 3,8 %), dejavnost kovinskih izdelkov je zabeležila rast DV/Z za 1,7 % in je znašala 38.871 €, dejavnost motornih vozil in prikolic pa je edina zabeležila padec dodane vrednosti na zaposlenega, in sicer za 6,5% (49.707 €).

Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega (v €)

2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij

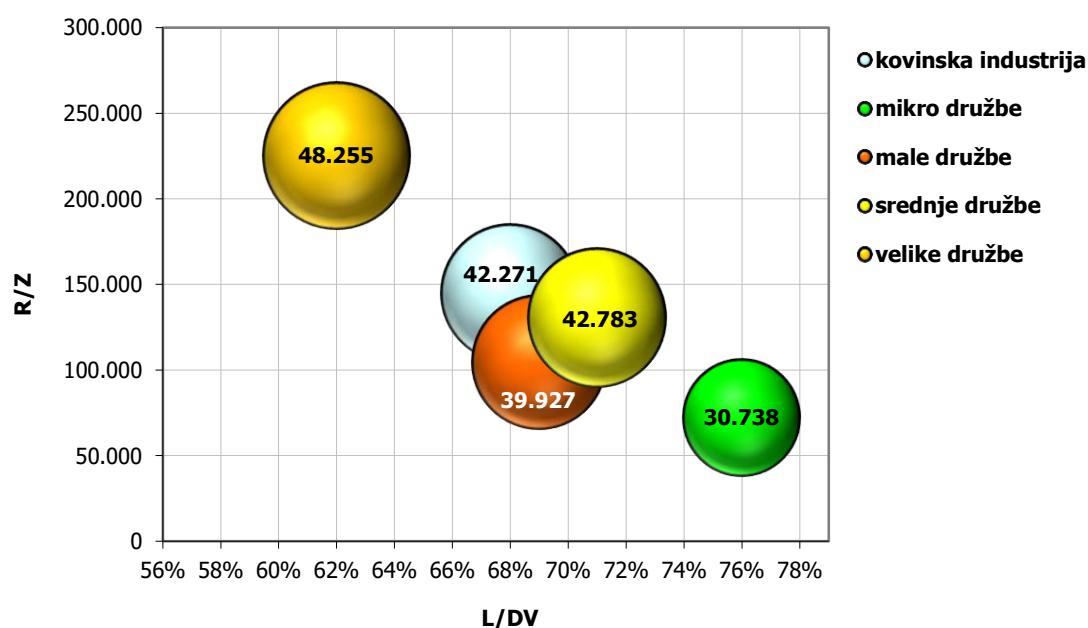
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na velikost podjetij:

	kovinska industrija		velike družbe	mikro družbe	male družbe	srednje družbe
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
Število družb	3.395	102,00	29	2.346	857	163,0
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	64.826	105,20	19.554	7.107	19.096	19.068
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	9.587.984.369	103,70	4.467.751.450	525.924.623	2.038.086.307	2.556.221.989
Kosmati donos od poslovanja	9.550.579.612	103,10	4.448.041.851	522.463.004	2.034.602.484	2.545.472.273
Čisti prihodki od prodaje	9.401.158.537	103,60	4.406.782.286	512.249.483	1.995.456.353	2.486.670.415
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.401.920.048	102,10	382.994.994	346.209.022	1.028.042.091	644.673.941
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.999.238.489	104,10	4.023.787.292	166.040.461	967.414.261	1.841.996.474
Odhodki	9.158.130.991	103,40	4.297.393.335	501.604.432	1.917.235.020	2.441.898.204
Stroški blaga, materiala in storitev	6.757.695.654	102,00	3.488.834.474	299.655.259	1.257.603.625	1.711.602.296
Stroški dela	1.853.396.663	109,20	586.171.615	165.209.008	525.378.713	576.637.328
Amortizacija	414.419.890	108,60	183.610.793	24.347.287	96.914.876	109.546.934
POSLOVNI IZID	440.982.637	95,00	165.114.278	25.173.933	131.303.688	119.390.739
FINANČNI IZID	-12.433.104	59,80	4.767.485	-419.070	-7.474.496	-9.307.023
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	435.877.751	97,70	168.385.642	26.992.535	127.029.223	113.470.350
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	894.208.362	100,60	355.921.998	55.494.287	240.272.694	242.519.383
Davek iz dobička	54.452.479	94,70	14.217.930	5.262.619	18.859.303	16.112.627
Čisti dobiček	430.348.557	89,50	159.692.570	31.941.979	118.187.721	120.526.287
Čista izguba	44.853.553	60,10	8.218.612	10.280.548	9.316.399	17.037.994
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	385.495.005	95,00	151.473.958	21.661.431	108.871.323	103.488.293
Enostavni denarni tok	831.392.512	100,40	343.777.799	49.744.113	214.640.297	223.230.303
Dodana vrednost (DV)	2.740.276.807	106,10	943.589.734	218.465.622	762.451.374	815.770.077
SREDSTVA	6.841.343.297	108,00	2.320.105.066	544.638.236	1.726.061.049	2.250.538.945
Zaloge	1.150.153.966	101,10	428.771.936	52.348.130	234.108.363	434.925.537
Kapital	3.145.424.762	107,90	972.428.862	241.782.824	886.785.534	1.044.427.542
Stopnja samofinanciranja (%)	46	100,00	42	44	51	46,4
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,10	100,00	1,20	1	0,90	1,0
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	1	0,50	0,5

Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1	1,10	1,0
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,50	96,90	8,10	11	12,00	9,8
Donosnost kapitala - ROE (%)	12,73	87,20	15,88	9	12,87	10,4
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,86	87,50	6,77	4	6,53	4,8
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	145.022	98,50	225.360	72.072	104.495	130.412
Delež prodaje na tujih trgih (%)	75	100,50	91	32	49	74,1
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	28.590	103,80	29.977	23.244	27.512	30.241
Plače na zaposlenega (EUR)	20.893	103,20	21.452	16.619	20.428	22.378
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	42.271	100,80	48.255	30.738	39.927	42.783
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	68	102,90	62	76	69	70,7
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	6.639	85,10	8.167	4.494	6.189	6.321
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	692	57,10	420	1.446	488	894
Obračanje sredstev	1	95,30	2	1	1	1,2
Obračanje kapitala	3	93,90	5	2	2	2,5
Obrat zalog	6,00	96,80	8,30	6	5,50	3,9
Dnevi vezave zalog	61,20	103,40	44,20	59	66,10	92,6
Obrat terjatev	14,60	98,00	19,60	9	11,90	12,6
Dnevi vezave obveznosti	35	99,20	32	43	37	38,9
Dnevi vezave denarja	51	105,80	31	56	60	82,7
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.741	103,20	1.788	1.385	1.702	1.864,8
	kovinska industrija		vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
	vrednost 2019	Index 19/18	velike družbe	mikro družbe	male družbe	srednje družbe

Tabela 6: Osnovni podatki glede na velikost družbe

V letu 2019 znaša indeks prihodkov na ravni kovinske industrije 103,7, kar kaže na manjšo rast prihodka glede na leto 2018. Prihodek od prodaje na tujem trgu se je prav tako zvišal, in sicer za 4,1 %. Najvišji prihodek ustvarijo velike družbe, in sicer 4,5 mrd €, kar je za 1,3 % več kot v 2018. Prihodek v srednjih družbah je prav tako porasel, in sicer za 8,5 % v primerjavi z letom 2018. Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) je v letu 2018 v celotni kovinski industriji doživel padec, in sicer za 2,3 %. Čisti dobiček na zaposlenega je v celotni kovinski industriji padel, in sicer za skoraj 15 odstotkov (največ pri velikih podjetjih, in sicer -25,6%). Čista izguba na zaposlenega se je v letu 2019 skoraj prepolovila (-42,9 % ter je znašala 692 €). Največjo izgubo na zaposlenega so ustvarile mikro družbe, in sicer 1.446 € na vsakega zaposlenega.

Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb

Na sliki je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije celotne kovinske industrije glede na velikost družb. Za primerjavo smo vzeli tri različne parametre: realizacijo na zaposlenega (R/Z), ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega (DV/Z), kot tretji parameter pa primerjamo delež stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost (L/DV); ti vplivajo na porabo dodane vrednosti oz. na razmerje delitve, ki je namenjena dobičku in akumulaciji.

Celotna kovinska industrija (zajete so vse družbe) letno ustvari 145.022 € realizacije na zaposlenega, 42.271 € dodane vrednosti ter ima 68 % stroškov dela v dodani vrednosti. Pri posamični razvrstitvi po velikosti družb najboljše rezultate kažejo velike družbe s 225.360 € realizacije na zaposlenega (R/Z), 48.225 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) ter najnižjim deležem stroškov dela v dodani vrednosti (L/DV), in sicer 62 %.

Srednje družbe, z nekoliko nižjo realizacijo na zaposlenega (130.412 €), kažejo podobno sliko kot celotna kovinska industrija, saj izkazujejo 42.783 € ustvarjene dodane vrednosti, le stroški dela v dodani vrednosti so nekoliko višji, in sicer ti znašajo 70,7 %. Male družbe izkazujejo 104.495 € realizacije na zaposlenega, 39.927 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter 69 % stroškov dela v dodani vrednosti. Mikro družbe izkazujejo 72.072 € realizacije na zaposlenega, 30.738 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo najvišji delež stroškov dela v dodani vrednosti, ki znaša 76 %.

2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala

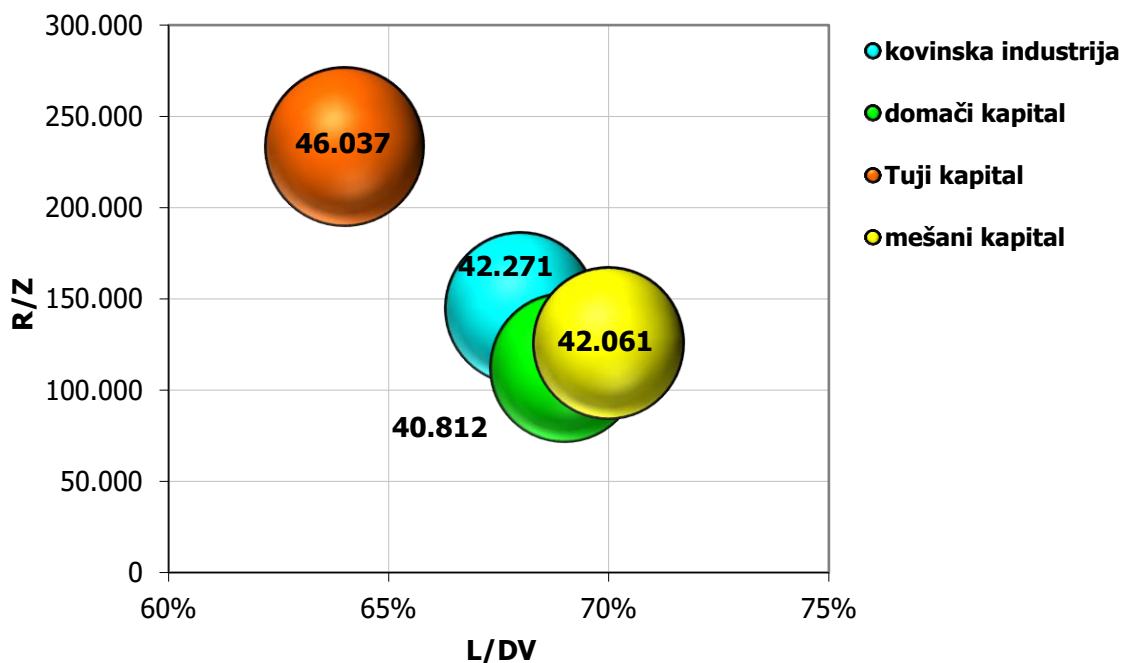
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na izvor kapitala (domači, tuji, mešani):

	kovinska industrija		domači kapital		tuj kapital		mešani kapital	
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	Index 19/18
Število družb	3.395	102,00	2.984	102,50	303	98,40	107	99,10
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	64.826	105,20	43.567	103,40	17.122	108,80	4.137	110,60
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	9.587.984.369	103,70	4.993.381.056	104,00	4.059.217.867	103,40	535.382.071	104,20
Kosmati donos od poslovanja	9.550.579.612	103,10	4.975.675.698	103,40	4.038.539.797	102,50	536.360.742	104,20
Čisti prihodki od prodaje	9.401.158.537	103,60	4.886.352.986	104,20	3.994.534.831	102,90	520.270.720	102,90
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.401.920.048	102,10	1.966.519.920	102,30	339.410.599	103,40	95.989.529	95,50
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.999.238.489	104,10	2.919.833.066	105,60	3.655.124.232	102,90	424.281.191	104,80
Odhodki	9.158.130.991	103,40	4.696.008.704	103,60	3.949.619.657	103,00	512.464.235	103,60
Stroški blaga, materiala in storitev	6.757.695.654	102,00	3.165.346.946	102,30	3.233.784.628	102,00	358.525.684	100,10
Stroški dela	1.853.396.663	109,20	1.224.513.316	107,40	507.306.639	112,30	121.576.707	115,30
Amortizacija	414.419.890	108,60	222.547.352	110,90	168.163.343	104,70	23.709.195	116,40
POSLOVNI IZID	440.982.637	95,00	309.396.952	98,10	104.901.378	83,40	26.719.328	115,60
FINANČNI IZID	-12.433.104	59,80	-11.386.197	68,40	-184.690	5,20	-862.217	138,60
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	435.877.751	97,70	305.402.680	99,90	103.543.052	87,90	26.967.040	120,50
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	894.208.362	100,60	560.929.852	102,00	279.761.714	95,40	53.551.817	116,70
Davek iz dobička	54.452.479	94,70	39.672.806	99,10	12.121.500	82,20	2.658.174	97,70
Čisti dobiček	430.348.557	89,50	282.947.865	89,40	121.989.667	86,50	25.411.025	109,10
Čista izguba	44.853.553	60,10	20.575.699	57,50	23.038.593	64,90	1.204.239	35,40
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	385.495.005	95,00	262.372.166	93,50	98.951.074	93,80	24.206.786	121,80
Enostavni denarni tok	831.392.512	100,40	506.513.141	99,70	274.985.046	99,20	49.929.346	116,80
Dodana vrednost (DV)	2.740.276.807	106,10	1.778.051.243	105,60	788.241.990	105,20	174.018.595	114,90
SREDSTVA	6.841.343.297	108,00	4.185.522.416	107,30	2.253.731.521	108,80	402.085.181	110,60
Zaloge	1.150.153.966	101,10	736.018.648	104,00	341.049.338	94,90	73.085.980	103,80
Kapital	3.145.424.762	107,90	2.085.087.011	109,90	885.241.716	103,00	175.133.660	111,70
Stopnja samofinanciranja (%)	46	100,00	50	102,30	39	94,70	44	101,20
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,10	100,00	0,90	90,00	1,40	107,70	1,20	100,00

Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	100,00	0,60	120,00	0,50	100,00
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,10	100,00	1,00	100,00	1,00	100,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,50	96,90	11,50	98,30	7,00	92,10	10,30	113,20
Donosnost kapitala - ROE (%)	12,73	87,20	13,23	85,20	11,25	87,90	14,59	109,60
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,86	87,50	6,52	86,70	4,57	85,90	6,29	111,50
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	145.022	98,50	112.158	100,80	233.299	94,60	125.752	93,10
Delež prodaje na tujih trgih (%)	75	100,50	60	101,40	92	100,00	82	101,90
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	28.590	103,80	28.107	103,90	29.629	103,30	29.386	104,20
Plače na zaposlenega (EUR)	20.893	103,20	20.465	102,90	21.771	103,40	21.760	103,80
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	42.271	100,80	40.812	102,20	46.037	96,70	42.061	103,90
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	68	102,90	69	101,80	64	106,80	70	100,40
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	6.639	85,10	6.495	86,50	7.125	79,50	6.142	98,70
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	692	57,10	472	55,60	1.346	59,70	291	32,00
Obračanje sredstev	1	95,30	1	96,00	2	93,90	1	94,40
Obračanje kapitala	3	93,90	3	96,20	5	95,70	3	91,20
Obrat zalog	6,00	96,80	4,40	95,70	9,40	100,00	5,10	96,20
Dnevi vezave zalog	61,20	103,40	82,70	104,60	38,90	100,80	72,10	105,10
Obrat terjatev	14,60	98,00	12,30	99,20	19,40	96,00	12,50	97,70
Dnevi vezave obveznosti	35	99,20	39	100,00	31	98,70	39	99,00
Dnevi vezave denarja	51	105,80	73	105,60	27	105,50	63	108,10
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.741	103,20	1.705	102,90	1.814	103,40	1.813	103,80
	kovinska industrija		vrednost 2019	Index 19/18	tuji kapital		vrednost 2019	Index 19/18
	vrednost 2019	Index 19/18	domači kapital			mešani kapital		

Tabela 7: Osnovni podatki glede na izvor kapitala

Največji delež družb je osnovan na domačem kapitalu. **Leta 2019** so imela največ prihodkov podjetja z domačim kapitalom, in sicer so ti znašali slabih 5 mrd €. Podjetja s tujim kapitalom so imela rast prihodka za 3,4 %, podjetja z mešanim kapitalom rast prihodka za 4,2 %, medtem ko so podjetja z domačim kapitalom doživela rast prihodka 4 %. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega so imela podjetja s tujim kapitalom, in sicer je vrednost dosegla 46.037 €, najvišje stroške dela v dodani vrednosti pa so imela podjetja z mešanim kapitalom, in sicer je delež stroškov dela v dodani vrednosti znašal 70 %, kar je za 0,4 % več, kot leto poprej.

Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala

Na grafu 11 je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije družb celotne kovinske industrije glede na izvor kapitala. Tako kot prej smo tudi tukaj za primerjavo vzeli že omenjene parametre (R/Z, L/DV, DV/Z).

Leta 2019 podjetja domačega kapitala izkazujejo 112.158 € realizacije na zaposlenega, 40.812 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 69 % stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja s kapitalom tujega izvora izkazujejo 233.299 € realizacije na zaposlenega, 46.037 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 64 % stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja z mešanim kapitalom izkazujejo 125.752 € realizacije na zaposlenega, 42.061 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 70 % stroškov dela v dodani vrednosti.

3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE

	kovinska industrija		kovinski izdelki		stroji in naprave		vozila in prikolice		druga vozila, plovila		popravila in montaža strojev	
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019		vrednost 2019		vrednost 2019		vrednost 2019		vrednost 2019	
Število družb	3.395	102,00	1.934		525		130		87		682	
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	64.826	105,20	28.069		14.503		12.621		913		8.597	
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	9.587.984.369	103,70	3.014.950.777		2.118.951.274		3.493.990.880		148.501.730		797.579.734	
Kosmati donos od poslovanja	9.550.579.612	103,10	2.994.167.397		2.116.269.413		3.486.306.967		150.523.802		789.347.114	
Čisti prihodki od prodaje	9.401.158.537	103,60	2.946.497.015		2.086.167.075		3.434.610.204		142.617.372		777.405.097	
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.401.920.048	102,10	1.255.143.644		539.591.884		222.184.468		32.457.650		339.441.553	
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.999.238.489	104,10	1.691.353.371		1.546.575.191		3.212.425.736		110.159.722		437.963.544	
Dodana vrednost (DV)	2.740.276.807	106,10	1.091.043.190		630.119.141		627.378.668		41.006.231		347.346.583	
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	145.022	98,50	104.975		143.848		272.124		156.163		90.428	
Delež prodaje na tujih trgih (%)	75	100,50	57		74		94		77		56	
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019		vrednost 2019		vrednost 2019		vrednost 2019		vrednost 2019	
	kovinska industrija		kovinski izdelki		stroji in naprave		vozila in prikolice		druga vozila, plovila		popravila in montaža strojev	

Tabela 8: Izvoz kovinske industrije v letu 2019

Iz tabele je razvidno, da je po dejavnostih kovinske industrije izvoz največji pri proizvodnji motornih vozil in prikolic (3,21 mrd €), proizvodnji kovinskih izdelkov (1,69 mrd €) ter strojih in napravah (1,54 mrd €). Slovenska kovinska industrija je izvozno usmerjena, deleži izvoza v prihodku povsod presegajo polovico, največji delež izvoza v prihodku pa je v proizvodnji motornih vozil in prikolic.

V vseh dejavnostih kovinske industrije so se ti deleži od leta 1998 povečevali, v letu 2009 pa je opazen upad za 17 %. V letu 2010 se je indeks izvoza ponovno obrnil navzgor, v 2013 in 2014 se je trend v celotni kovinski industriji ponovno obrnil rahlo navzdol. Leta 2015 se je trend ponovno obrnil navzgor, in sicer so se prihodki povečali za 4,1%.

V letu 2017 se nadaljuje rast izvoza, prav tako v letu 2018, in sicer so se prihodki povečali za konkretnih 9,8 %. **V 2019** se je prihodek od prodaje na tujem trgu povečal še za 4,1 %. Primerjalno med posameznimi dejavnostmi ima največji delež prodaje na tujih trgih dejavnost proizvodnje motornih vozil – SKD 29 (94 %), sledita pa ji dejavnost drugih vozil in plovil – SKD 30 (77 %) ter strojev in naprav – SKD 28 (74 %).

Tabela prikazuje deleže izvoza kovinske industrije za nekatere dejavnosti:

šifra dejavnosti in njen opis	število družb	čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	indeks izvoza 2019/2018	delež v izvozu kov.ind. (v%)
29.100 - Proizvodnja motornih vozil	18	1.831.808.678	101,8	26,2%
29.320 - Proizvodnja drugih delov in opreme za motorna vozila	75	690.839.374	103,2	9,9%
29.200 - Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic	37	689.777.683	108,6	9,9%
25.110 - Proizvodnja kovinskih konstrukcij in njihovih delov	391	520.150.871	110,4	7,4%
33.200 - Montaža industrijskih strojev in naprav	365	372.243.167	101,7	5,3%
25.620 - Mehanska obdelava kovin	719	369.989.008	112,9	5,3%
28.220 - Proizvodnja dvigalnih in transportnih naprav	50	323.454.411	105,6	4,6%
25.990 - Proizvodnja drugje nerazvrščenih kovinskih izdelkov	301	312.640.109	97,1	4,5%
28.990 - Proizvodnja strojev za druge posebne namene	101	197.069.152	114,8	2,8%
28.300 - Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev	38	183.642.689	102,4	2,6%
25.732 - Proizvodnja orodja za stroje	173	160.681.127	95,8	2,3%
28.150 - Proizvodnja ležajev, zobnikov in elementov za mehanski prenos energije	18	139.235.921	104,2	2,0%
25.720 - Proizvodnja ključavnic, okovja	22	131.906.925	93,1	1,9%
28.930 - Proizvodnja strojev za živilsko in tobačno industrijo	26	99.375.843	93,8	1,4%
28.490 - Proizvodnja drugih obdelovalnih strojev	32	89.900.569	106,3	1,3%
28.290 - Proizvodnja drugih strojev in naprav za splošne namene	68	78.194.552	109,8	1,1%
28.120 - Proizvodnja naprav za fluidno tehniko	23	70.624.771	99,3	1,0%
28.140 - Proizvodnja pip in ventilov	17	69.272.386	112,3	1,0%
ostalo	...	...	...	...
panoge kovinske industrije skupaj:	3.395	6.999.238.489	104,1	100,0%

Tabela 9: Izvoz kovinske industrije – panoge izvoznice

Kovinska industrija izvaža v vse države sveta. Tradicionalno so države najmočnejšega izvoza Nemčija, Avstrija, Francija in Italija. Geografska usmeritev ostaja podobna tudi **v letu 2019**.

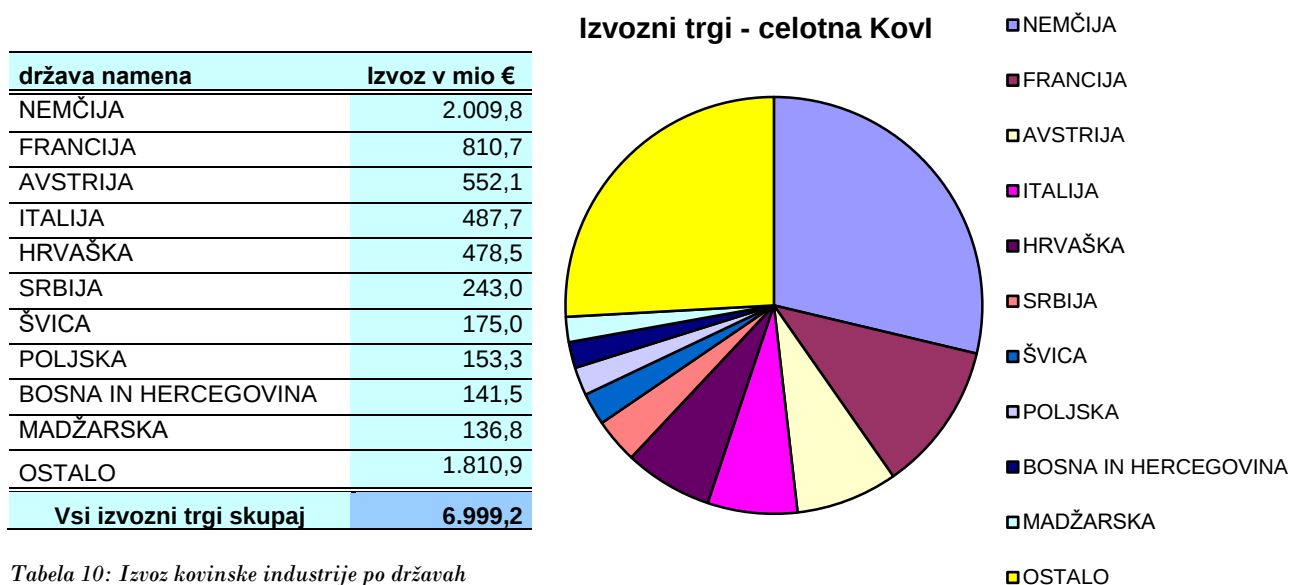

Tabela 10: Izvoz kovinske industrije po državah

Celoten izvoz **po dejavnostih proizvoda*** za kovinsko industrijo **za leto 2019** izkazuje rast za 4,1 %. Tradicionalno se še vedno izvaža v Nemčijo (2.009,8 mio €), ki ostaja najpomembnejši izvozni trg. Vrednosti izvoza si nato sledijo po naslednjih treh največjih blagovno izvoznih partnericah: Francija (810,7 mio €) Avstrija (552,1 mio €) in Italija (487,7 mio €).

* GZS pripravlja informacije o zunanjetrgovinski statistiki na podlagi statistični podatkov SURS, ki so za tekoče in predhodno leto začasni in zato zgolj informativnega značaja ter se lahko še spreminjajo. Zato za le-te ne prevzema odgovornosti.

4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU

Gibanje trendov poslovanja kovinske industrije v EU povzemamo po letnem poročilu ORGALIM.

ORGALIM je zveza združenj industrije kovinskih izdelkov, strojegradnje in elektro ter elektronske industrije, ki povezuje 41 združenj v 24 državah Evrope. Podatki v nadaljevanju zajemajo rezultate, ocene in napovedi članic. Na osnovi informacij v času izdaje letnega poročila ORGALIME je bila skupna proizvodnja tako imenovanih tehničnih industrij v letu 2019 **2,173 mrd €** in je zaposlovala približno **11,5 milijona** ljudi.

Tehnične industrije predstavljajo več kot četrtino prihodka in tretjino izvoza predelovalnih industrij v Evropski uniji.

ORGALIME zbira in analizira najnovejše podatke ter vsako leto oblikuje napovedi za tehnične industrije. Podatki pokrivajo naslednja področja: kovinske proizvode, stroje in naprave ter električne in elektronske aparate. Navedeni sektorji večinoma sodijo v poglavja 25. do 28. NACE rev. 2 nomenklature.

leto	proizvodnja (mrd €)	izvoz (mrd €)	investicije (mrd €)	zaposleni (mio €)
2019	2,173	ni podatka	ni podatka	11,5
2018	2,165	ni podatka	ni podatka	11,4
2017	2,076	ni podatka	ni podatka	11,06
2016	1.997	ni podatka	ni podatka	11,0
2015	1.900	ni podatka	ni podatka	10,9
2014	1.825	1.794	ni podatka	10,3
2013	1.794	ni podatka	ni podatka	10,2
2012	1.840	556,8	52,0	10,3
2011	1.855	521,5	ni podatka	10,2
2010	1.545	462	46,5	9,7

Proizvodnja v letu 2019 za 0,3% večja kot v 2018

Dejavnost proizvodnje v evropskih sektorjih ORGALIM se je v letu 2019 povečala za 0,3%. Leta 2019 se je končal trajen, stabilen poslovni cikel. Pričelo se je z rastjo 0,5% in končalo z dolgo pričakovano recesijo. Kar naj bi konec leta bila razmeroma blaga recesija, se je izkazalo za največji upad industrijske proizvodnje v zadnjem desetletju, ki jo je nato v letu 2020 prizadel koronavirus.

Industrija je tako do prve polovice 2019 delovala razmeroma dobro, toda druga polovica leta je pokazala da vplivi trgovinske politike (Brexit, trgovinska vojna ZDA in Kitajske), kriza v avtomobilski industriji, ciklični dejavniki, kot so višji vhodni stroški ter znaki pregretega gospodarstva v nekaterih sektorjih, močno zavirajo nadaljnjo rast industrije. Vsi dejavniki skupaj so tako vplivali na relativno slabo poslovanje v letu 2019.

Napoved za 2020		
POVPREČNA RAST +0,0 %	SKUPNI PRIHODEK +0,0 %	ZAPOSLOVANJE +0,1%

Izvoz je bil še naprej gonilna sila, ki je pozitivno prispeval k uspešnosti tehnoloških industrijah v letu 2019. Kljub trgovinskim konfliktom ter protekcionizmu gospodarstev, naj bi se izvoz v 2020 povečal za 2,2% . Vendar z razvojem trenutnih dogodkov ter vsemi dejavniki, bo konec leta 2020 bolj znano, koliko bo vse to pozitivno ali negativno vplivalo na rast ali padec celotne industrijske proizvodnje v tehnoloških industrijah.

Zaradi negotovosti na trgu ter določenih tveganj, podjetja prelagajo tudi določene investicije, kar posledično negativno vpliva na rast naložb. Mnoga tveganja izvirajo večinoma zaradi trgovinske politike, s čimer so podjetja pripravljena manj tvegati ter tako tudi investirati, vendar na račun povečevanja lastnih stroškov. Tako so v letu 2019 investicije v tehnološkem sektorju rasle oz. bolj stagnirale na 0,7%.

Negotovost v zadnjih mesecih močno vpliva na gospodarsko rast, in sicer v večjem obsegu, kot je bilo pričakovano. Vse pa je seveda odvisno od mnogih dejavnikov, predvsem pa od nadaljnjih dogovorov v mednarodnih trgovinskih odnosih, ki so plod neskončnih razprav.

Rast obsega proizvodnje v letu ORGALIME industrija	2015 (v %) ocena	2016 (v %) ocena	2017 (v %) ocena	2018 (v %) ocena	2019 (v %) ocena	2020 (v %) napoved
Proizvodnja kovinskih izdelkov	+0,5	+1,9	+3,0	+3,5	+0,5	+0,5
Proizvodnja strojev in naprav	+0,8	+1,0	+5,0	+3,5	+1,0	+0,0
Proizvodnja električne in elektronske opreme, IKT	+2,6	+0,1	+3,5	+2,5	+0,5	+0,0
Skupaj ORGALIME industrija	+1,3	+1,0	+4,0	+3,0	+0,5	+0,0

Strojegradnja

Evropski strojogradnja je v letu 2019 ustvarila približno 762 milijard EUR prihodka ter zaposlovala cca 3,15 milijona ljudi. Ocenjuje se, da je obseg proizvodnje v letu 2019 zrasel za 1,0%, s čimer je dejavnost stabilizirala svojo proizvodnjo tudi za leto 2020. Sektor strojništva še vedno nekoliko pridobiva z večjim povpraševanjem v primerjavi z drugimi sektorji, ki jih zastopa Orgalim. Proizvodnja naj bi se v letu 2019 povečala za 1%, naložbe pa za 3%.

Čeprav je bilo povpraševanje v strojogradnji za številna podjetja v EU še vedno stabilno, je še v začetku leta 2019 obstajala bojazen, da bi rastoči protekcionizem na svetovnih trgih lahko škodoval samemu izvozu. Tehnološki trendi, kot so digitalna transformacija (umetna inteligenca, Big Data, IoT), obravnava podnebnih sprememb ter energija in preoblikovanje sistemov, bodo v prihodnjih letih še spodbujali rast te industrije. Vse to pa ne bo izvedljivo brez nadaljnjih inovacij in s tem povezanega razvoja izdelkov v tehnološki industriji. Naložbe v nadaljnjo avtomatizacijo so potrebne, vendar po drugi strani primanjkuje kvalificirane delovne sile ter naraščanje stroškov dela. Ob upoštevanju vsega naštetega, je celotna dejavnost bolj naklonjena zmanjševanju tveganj, kot iskanju novih priložnosti.

Kovinski izdelki

Prihodek dejavnosti kovinskih izdelkov je bil v letu 2019 ocenjen na približno 530 milijard EUR. Glede na zaposlene, je to največji sektor evropske tehnološke industrije, saj neposredno zaposluje 3,85 milijona ljudi. Ta sektor v veliki meri proizvaja izdelke, ki se uporabljajo v gradbeništvu ter v nekaterih drugih dejavnostih, kot so strojogradnja ter avtomobilska industrija.

V 2019 je bila zabeležena 5% rast, ki naj bi bila enaka tudi v 2020. Dejavnost kovinskih izdelkov izkazuje slabše rezultate na račun slabše stopnje rasti v strojogradnji, gradbeni industriji ter padca proizvodnje v avtomobilski industriji. Večji pomisleki se ponovno pojavljajo zaradi motenj na trgih, ki jih določajo in usmerjajo politične odločitve. V številnih državah se zaradi dodatnih omejitev za dizelske motorje poznajo odločitve pri kupcih, ki za daljši čas prelagajo svojo odločitev o nakupu.

Naraščajoči protekcionizem na svetovnih trgih bi lahko v 2020 škodil izvozu v tej dejavnosti, zlasti na račun vpeljave ameriških tarif na avtomobile in avtomobilske dele za evropske proizvajalce. Poleg tega obstaja bojazen, da se bo v letu 2020 dokaj zmanjšala proizvodnja avtomobilov v Evropi. Hkrati pa je pomanjkanje certifikatov za trgovanje z emisijami že povzročilo povečanje stroškov energije, kar posledično vpliva na sektor kovinskih izdelkov.

Zaposlovanje

Zaposlovanje se je v letu 2019 povečevalo le za 0,5%. Na splošno se je število delovnih mest povečalo za okoli 50.000. To je bilo že peto zaporedno leto rasti evropske tehnološke industrije. Za 2020 je pričakovana rast zaposlovanja v tehnoloških industrijah okoli +0,1%. Če seštejemo podatke o zaposlovanju, lahko ocenimo, da so evropske tehnološke industrije v obdobju od 2014 do 2019 ustvarile skoraj 600.000 novih delovnih mest. Kot vedno, se težave pojavijo v pomanjkanju kvalificiranih delavcev in to kljub negativnem poslovnem ciklu, zaradi katerega bi morale priti do »pregrevanja« trgovalnega dela in sprostitvi kvalificirane delovne sile. To vodi k ugotovitvi, da pomanjkanje usposobljene delovne sile ne nastane zaradi fluktuacij v poslovnem ciklu, ampak zaradi strukturnih težav in se pojavi tudi takrat, ko se povpraševanje po delovni sili zmanjša. Rast zaposlenosti bi zato lahko bila večja, brezposelnost pa veliko nižja, če bi obstajali trgi dela, ki bili sposobni zagotoviti dovolj usposobljenih delavcev.

5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE

5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25

Proizvodnja kovinskih izdelkov vključuje naslednje dejavnosti:

- 25.1 – Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov
- 25.2 – Proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje, kovinskih rezervoarjev in cistern
- 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje
- 25.4 – Proizvodnja orožja in streliva
- 25.6 – Površinska obdelava in prekrivanje kovin; mehanska obdelava kovin
- 25.7 – Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja
- 25.9 – Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov

5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje kovinskih izdelkov

Kadar so v agregatu zajete manj kot tri družbe oz. ima ena prevladujočo vlogo, podatek za ta agregat ni objavljen (je zaupne narave). V panogi proizvodnje kovinskih izdelkov so to agregati podpanoge 25.4 – Proizvodnja orožja in streliva.

Tabela 11 prikazuje osnovne podatke po dejavnostih proizvodnje kovinskih izdelkov v letu 2019.

Celotna gospodarnost	kovinski izdelki		25.1.	25.2.	25.3.	25.6.	25.7.	25.9.
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
Število družb	1.934	102,10	476	28	7	820	212	389
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	28.069	104,90	7.335	516	9	9.349	4.581	6.260
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	3.014.950.777	102,70	969.119.286	47.834.948	513.190	717.517.412	491.045.192	786.005.590
Kosmati donos od poslovanja	2.994.167.397	102,40	961.519.796	48.518.050	512.051	714.701.686	488.916.545	777.088.135
Čisti prihodki od prodaje	2.946.497.015	102,40	950.330.554	47.141.638	449.909	703.310.594	479.833.143	762.581.444
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	1.255.143.644	100,50	392.510.900	12.372.866	205.432	316.120.366	174.350.632	359.209.601
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	1.691.353.371	103,80	557.819.654	34.768.771	244.477	387.190.228	305.482.512	403.371.843
Odhodki	2.846.096.209	102,60	913.752.074	45.057.969	733.984	672.665.032	468.885.000	742.221.780
Stroški blaga, materiala in storitev	1.885.471.513	100,30	660.040.266	28.909.071	372.123	382.186.242	290.314.619	521.618.743
Stroški dela	746.372.247	109,00	198.120.670	13.564.718	238.452	235.838.883	129.973.627	168.128.188
Amortizacija	162.041.070	111,70	37.190.426	1.894.373	106.630	42.157.080	39.818.040	40.659.037
POSLOVNI IZID	169.343.773	97,50	54.225.900	3.641.757	-216.743	47.402.763	24.477.464	39.662.162
FINANČNI IZID	-1.806.433	19,70	67.429	-95.866	-5.149	-2.572.247	-2.932.819	3.744.192
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	173.294.734	105,10	54.253.451	3.593.384	-221.640	45.782.662	23.695.981	46.059.493
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	350.428.336	104,20	97.940.205	5.690.424	-101.762	93.152.009	67.517.341	85.871.260
Davek iz dobička	23.304.676	92,10	6.908.277	653.105	190	6.671.704	1.895.671	7.156.206
Čisti dobiček	166.672.843	98,10	50.846.600	3.457.944	2.772	43.899.769	23.075.318	45.278.561
Čista izguba	15.330.170	52,00	2.191.224	520.642	224.602	5.001.642	1.272.201	6.119.859
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	151.342.673	107,80	48.655.376	2.937.302	-221.830	38.898.127	21.803.116	39.158.703
Enostavni denarni tok	326.669.842	107,90	92.409.559	4.938.476	-107.100	83.695.226	62.691.656	82.714.662
Dodana vrednost (DV)	1.091.043.190	106,90	296.100.753	19.207.650	136.439	328.038.745	195.339.631	251.346.308
SREDSTVA	2.611.131.076	107,20	758.039.674	46.215.389	1.246.798	588.688.757	497.884.255	716.821.274
Zaloge	351.073.712	102,20	95.113.742	7.423.080	67.206	45.089.849	86.024.184	117.084.958

Kapital	1.371.500.752	110,10	409.028.485	27.218.485	558.325	309.965.117	240.033.447	383.194.086
Stopnja samofinanciranja (%)	53	102,70	54	59	45	53	48	54
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	0,80	88,90	0,80	0,70	1,20	0,80	1,00	0,80
Koeficient zadolženosti	0,40	80,00	0,40	0,40	0,60	0,40	0,50	0,40
Celotna gospodarnost	1,10	100,00	1,10	1,10	0,70	1,10	1,00	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	11,90	101,70	10,30	12,10	-22,60	13,20	14,10	11,30
Donosnost kapitala - ROE (%)	11,50	98,00	12,42	11,31	-33,15	13,21	9,29	10,67
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,97	100,70	6,65	6,48	-16,12	6,93	4,39	5,63
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	104.975	97,60	129.566	91.374	51.654	75.231	104.752	121.810
Delež prodaje na tujih trgih (%)	57	101,40	59	74	54	55	64	53
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	26.591	103,90	27.011	26.292	27.377	25.227	28.375	26.856
Plače na zaposlenega (EUR)	19.558	103,40	19.987	19.172	19.944	18.393	21.036	19.743
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	38.871	101,90	40.370	37.230	15.665	35.089	42.645	40.148
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	68,4	101,90	66,9	70,6	174,8	71,9	66,5	66,9
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	5.938	93,50	6.932	6.703	318	4.696	5.038	7.233
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	546	49,60	299	1.009	25.787	535	278	978
Obračanje sredstev	1	95,10	1	1	0	1	1	1
Obračanje kapitala	2	91,70	2	2	1	2	2	2
Obrat zalog	5,40	96,40	7,10	4,20	6,00	8,70	3,30	4,50
Dnevi vezave zalog	67,20	103,70	51,70	87,80	61,20	41,80	109,30	81,00
Obrat terjatev	12,30	100,00	13,10	11,80	13,40	13,40	9,90	12,30
Dnevi vezave obveznosti	36	98,60	34	50	107	35	43	34
Dnevi vezave denarja	61	105,00	46	69	-19	34	103	77
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.630	103,40	1.666	1.598	1.662	1.533	1.753	1.645
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
	kovinski izdelki		25.1.	25.2.	25.3.	25.6.	25.7.	25.9.

Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje kovinskih izdelkov (SKD 25)

SKD 25 – Proizvodnja kovinskih izdelkov v letu 2019 beleži mešane indekse. Prihodki so na ravni celotne dejavnosti SKD 25 porasli za 2,7 %. Največ prihodkov je ustvarila dejavnost SKD 25.1 (Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov), in sicer v višini 969,1 mio €, najmanj prihodkov pa je imela dejavnost SKD 25.3 (Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje), in sicer okoli 513.000 €. Celoten izvoz dejavnosti SKD 25 je bil za 3,8 % višji kot leta 2018 in je znašal 1,7 mrd €, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa beleži rast za 5,1 %.

Dodana vrednost na zaposlenega dosega 38.871 € in je za 1,9 % višja kot leto poprej. Najvišja dodana vrednost na zaposlenega je bila ustvarjena v dejavnosti 25.7 – Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja, in sicer 42.465 €, najnižjo pa v dejavnosti 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, kjer je znašala 15.665 €. Dobičkonosnost ROE in ROA v celotni dejavnosti SKD 25 sta v letu 2019 zabeležili pozitiven rezultat: ROE 11,5, ROA pa 5,97. Stroški dela v ustvarjeni dodani vrednosti so se povišali za 1,9 %, stroški dela na zaposlenega pa so se zvišali za 3,9 % in dosegli vrednost 26.591 €.

5.1.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje kovinskih izdelkov glede na ustvarjeno dodano vrednost ter velikostni razred družbe.

mikro družbe
največjih deset po dodani vrednosti
ARGO MONT d.o.o. BH PROJECT, d.o.o. BILINE d.o.o. EM-AA MONT d.o.o. HILTECH, d.o.o. INTERMONT d.o.o. ISM Industries d.o.o. KOWIS GROUP d.o.o. MANTECH d.o.o. YUGO BOX MANUFACTURING, d.o.o.
male družbe
največjih deset po dodani vrednosti
HIDRIA - IP d.o.o. IM d.o.o. IMSS - TRADE d.o.o. JP.MONTAGE, d.o.o. METALNA IMPRO d.o.o. MONTAŽA ŠKRBAN d.o.o. MONTINGENERGETIKA, d.o.o. novi PLAMEN, Kropa, d.o.o. POVŠE METAL d.o.o. SEMS d.o.o.
srednje družbe
največjih deset po dodani vrednosti
Aluminium Kety Emmi d.o.o. AREX d.o.o. Šentjernej CNC P&K-PUŠNIK d.o.o. EMO - Orodjarna d.o.o. Gorenje Orodjarna, d.o.o. MONTER DRAVOGRAD d.o.o. PREIS SEVNICA d.o.o. REM d.o.o. ROLETARSTVO MEDLE d.o.o. WILLY STADLER d.o.o.
velike družbe
Največje družbe po dodani vrednosti
ARCONT d.d. Gornja Radgona KOVINOPLASTIKA LOŽ d.o.o. MDM d.o.o. MLM d.d. NIKO, d.o.o., Železniki ŠUMER d.o.o. Titus d.o.o. Dekani TRIMO d.o.o.

5.1.3. Izvoz

V vseh dejavnostih skupine Proizvodnja kovinskih izdelkov (SKD 25) se je skupni čisti prihodek od prodaje na tujem trgu v letu 2019 povečal za 3,8 %. Če izvezemo dejavnosti 25.3 in 25.4, je največjo rast izvoza imela dejavnost 25.6 – Površinska obdelava in prekrivanje kovin (25.6) , in sicer se je ta v primerjavi z letom 2018 povečala za 13 %. Največ ustvarjenega prihodka s prodajo na tujih trgih je imela dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (25.1), in sicer je dosegel slabih 557,8 mio €. Celotna dejavnost je imela ca. 1,69 mrd € prihodka od prodaje na tujem trgu, največji delež prodaje na tujem trgu pa je imela dejavnost 25.2 – Proizvodnja kotlov, in sicer je ta znašal 74 %.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja kovinskih izdelkov« (SKD 25)

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	484,6
AVSTRIJA	264,7
HRVAŠKA	122,9
ITALIJA	103,7
FRANCIJA	66,3
VELIKA BRITANIJA	52,0
ŠVICA	49,0
KAZAHSTAN	44,8
MADŽARSKA	41,6
SRBIJA	40,9
OSTALO	420,9
Skupaj izvoz dejavnosti 25	1.691,4

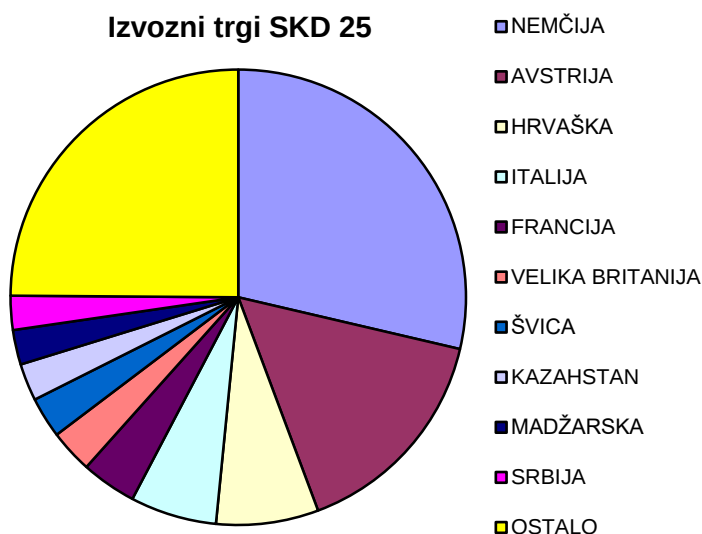

Tabela 12: Deleži izvoza dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov po državah

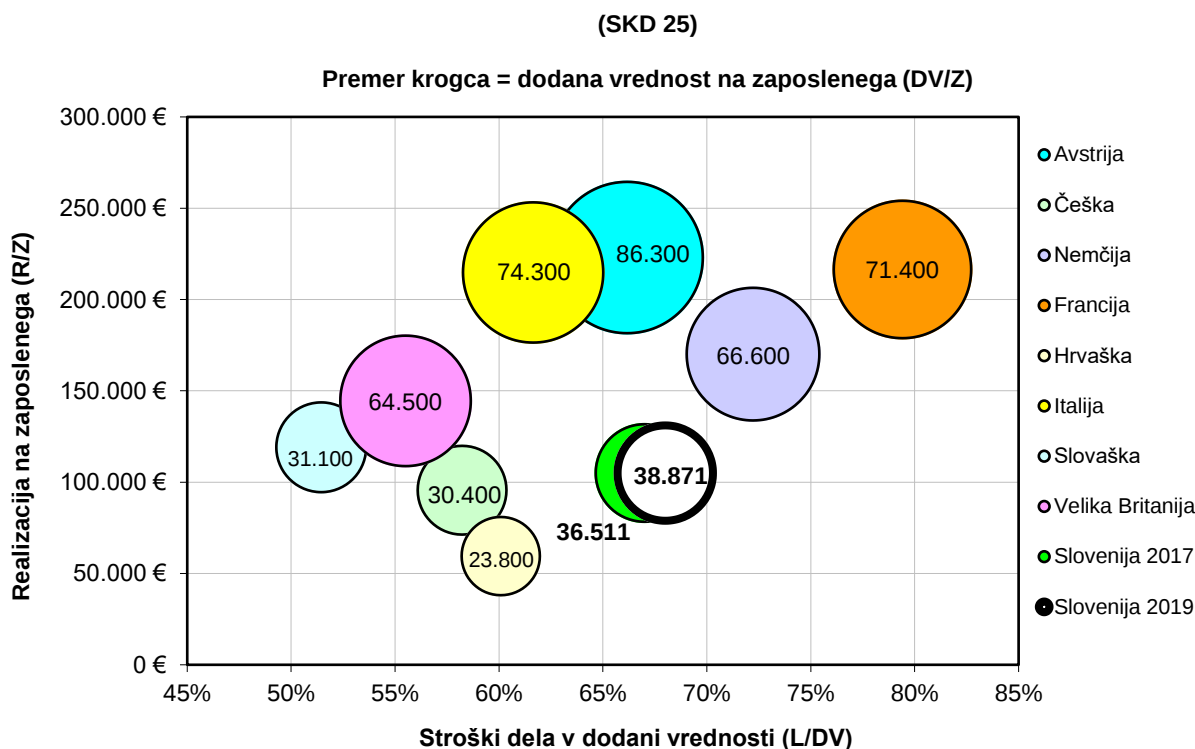
Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo, Avstrijo, Italijo in na Hrvaško. Vrednosti izvoza v posamezne države so razvidne iz tabele.

5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2017, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2017 vključena »Slovenija (2019)«.

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 12: Primerjava dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Z Grafa 12 – dejavnost Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) – je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2017 gibljejo med 59.000 € in 223.000 €. Pri tem prednjačijo Avstrija, Francija in Italija z več kot 200.000 € realizacije.

Slovenija v letu 2017 z okoli 105.000 evri realizacije na zaposlenega zaostaja za večjimi proizvajalkami. V razmerju stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost pri proizvodnji kovinskih izdelkov v celoti za leto 2017 so države razvrščene v razponu med 50 % in 80 % (Slovenija 67%). Najvišji delež stroškov dela v dodani vrednosti je pri Franciji (79,4 %).

Najvišjo ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega imajo Avstrija, Italija, Nemčija, Francija in Velika Britanija. Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se vrednosti gibljejo med 23.000 € in 87.000 €, kjer so najbolj razvite države precej izenačene, izstopa pa Avstrija s 86.300 € dodane vrednosti na zaposlenega. Višina realizirane dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) za **leto 2017** pri Sloveniji znaša 36.511 €, kar je malenkostno boljše kot leto poprej

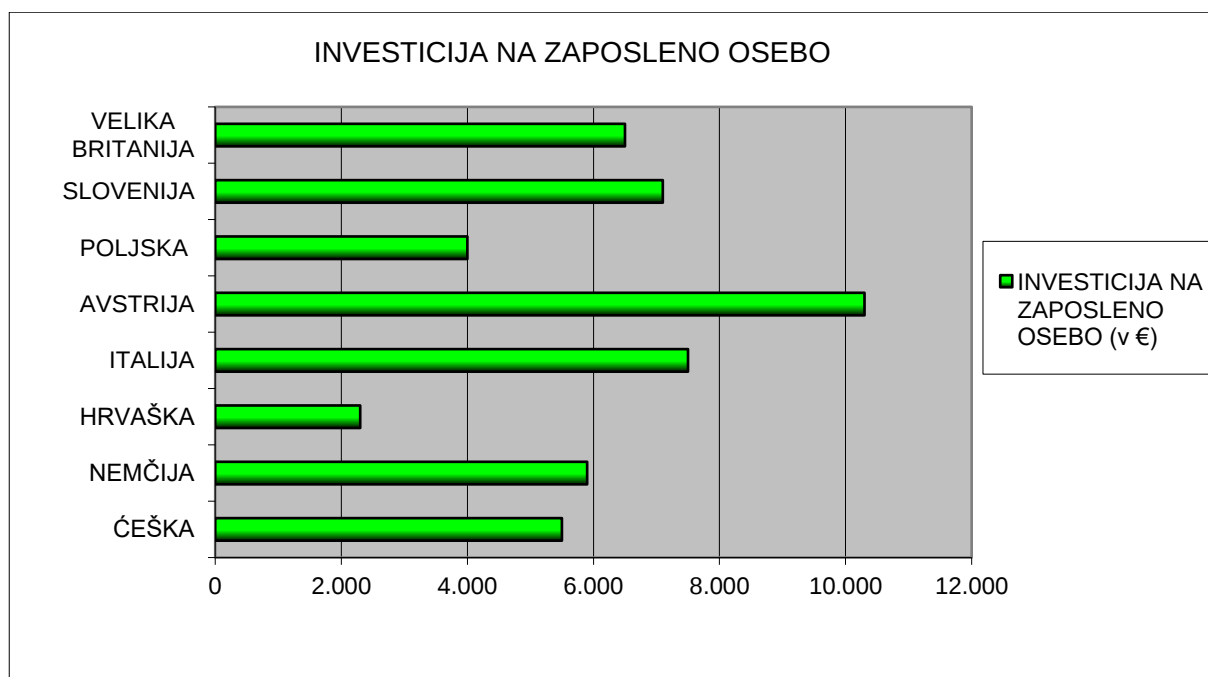
Slika Slovenije **v letu 2019** glede na leto 2017 kaže nekoliko slabše stanje v panogi, predvsem na račun stroškov dela v dodani vrednosti, ki so višji za odstotek. Dodana vrednost na zaposlenega je nekoliko višja, in sicer za cca 2.000 €, realizacija na zaposlenega pa je malenkost nižja, kot v 2017.

5.1.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2017)

PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV RAZEN STROJEV IN NAPRAV (SKD 25)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	7,3%	5.500
	NEMČIJA	3,8%	5.900
	HRVAŠKA	4,2%	2.300
	ITALIJA	4,7%	7.500
	AVSTRIJA	5,0%	10.300
	POLJSKA	5,3%	4.000
	SLOVENIJA	7,5%	7.100
	VELIKA BRITANIJA	4,8%	6.500

Tabela 13: Investicije v panogi SKD 25

Pri proizvodnji kovinskih izdelkov (SKD 25) lahko vidimo, da se delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti, giblje od 3,8 % (Nemčija) do 7,5 % (Slovenija). Pri vseh državah delež vloženih sredstev ne presega 8%. Znesek investiranih denarnih sredstev na zaposleno osebo je najvišji pri Avstriji (10.300 €), medtem ko Slovenija za to nameni 7.100 €.

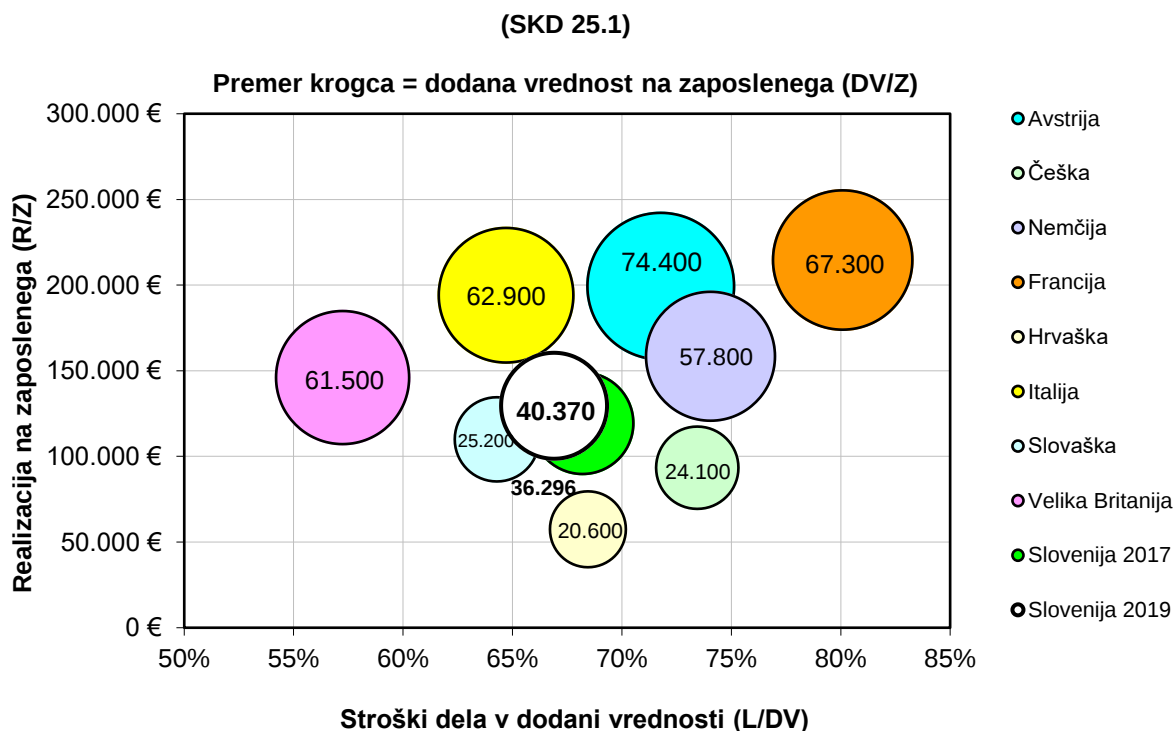

Graf 13: Investicije v panogi SKD 25

Za dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave s posameznimi evropskimi državami.

5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 14: Primerjava dejavnosti proizvodnje gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

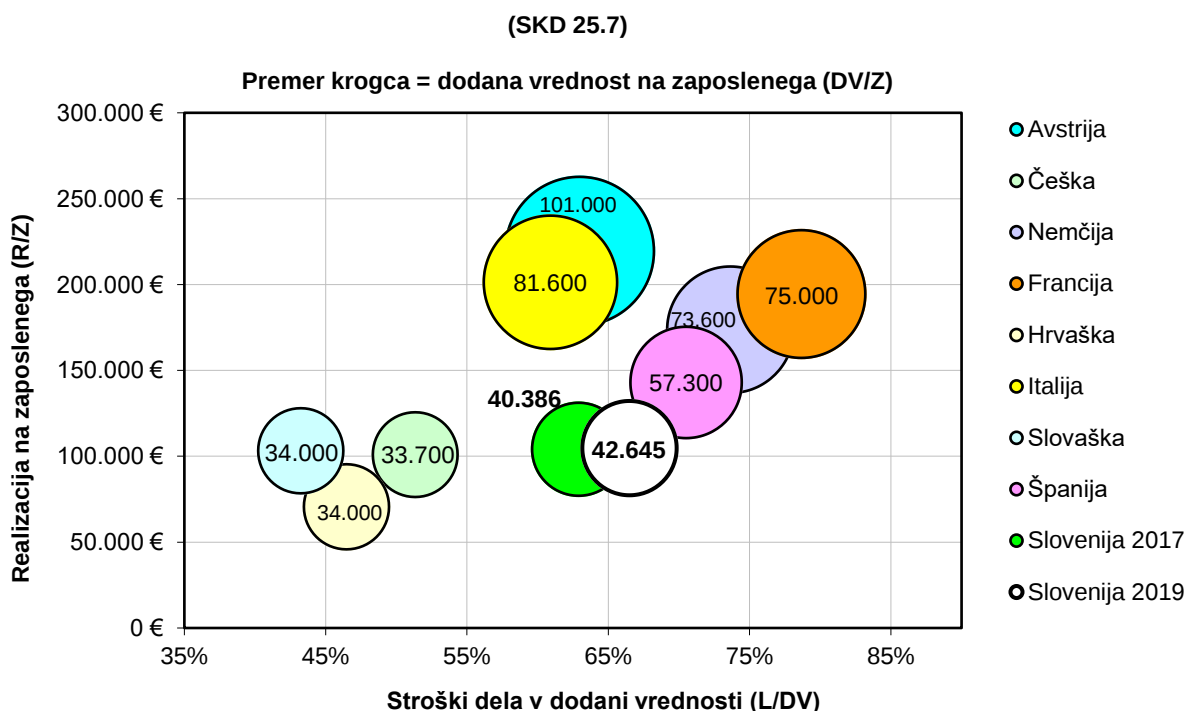
V proizvodnji gradbenih kovinskih delov (Graf 14) je pri večjih proizvajalkah opazen razpon pri stroških dela v dodani vrednosti. Ta se giblje med 57 % (Velika Britanija) in 81 % (Francija). Stroški dela v dodani vrednosti pri Sloveniji **v letu 2017** znašajo 68,2 % in so nekje na sredini med primerjanimi državami.

Realizacija na zaposlenega (R/Z) se v letu 2017 giblje med 57.000 € in 215.000 €; prednjači Francija z 214.636 €. Slovenija ima skoraj polovico slabšo realizacijo (119.397 €) in dokaj zaostaja za skupino vodilnih proizvajalk. Vrednosti dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se gibljejo med 20.000 € in 75.000 €, kjer so si najbolj razvite države precej podobne, najvišjo vrednost pa dosega Avstrija, in sicer s 74.400 €. Slovenija je imela **v letu 2017** ustvarjene 36.296 € dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z), kar je nekoliko manj, kot leto poprej.

Številke za Slovenijo **v letu 2019** so pri vseh parametrih boljše kot v 2017. Dodana vrednost na zaposlenega je višja za okoli 3.000 €, realizacija na zaposlenega pa za dobrih 10.000 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so nižji, in sicer za 1,3%, kot leta 2017.

5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 15: Primerjava dejavnosti proizvodnje jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

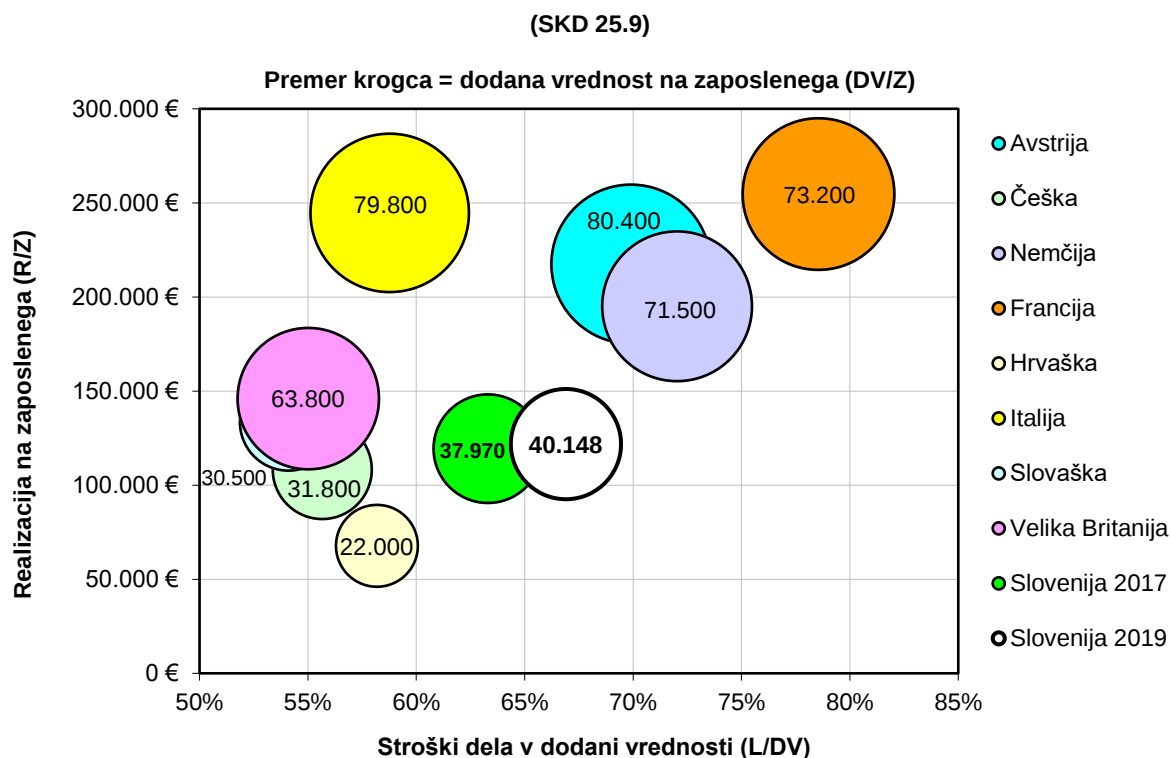
Pri proizvodnji rezilnega in drugega orodja Slovenija po realizaciji na zaposlenega in sami dodani vrednosti zaostaja za najmočnejšimi državami. Najmočnejše države se pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2017 gibljejo med 140.000 € in 220.000 € (največ Avstrija s 219.440 €). Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) pa se vrednosti pri večjih proizvajalkah gibljejo med 57.000 € in 101.000 €. V letu 2017 najboljšo pozicijo izkazuje Avstrija in Italija.

Slovenija tudi **v letu 2017** ostaja zadaj, saj ima v primerjavi z večjimi proizvajalkami več kot dvakrat manjšo dodano vrednost na zaposlenega (40.386 €), nizko realizacijo na zaposlenega (104.088 €) ter dokaj visoke stroške dela v dodani vrednosti (62,9%).

V letu 2019 se je slovenski mehurček nekoliko izboljšal pri določenih parametrih. Realizacija na zaposlenega tako znaša 104.752 € in je za slabih 700 € višja kot v 2017, ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega znaša 42.645 €, stroški dela na zaposlenega pa so za 3,6% višji kot v 2017.

5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 16: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Z Grafa17 – dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) – je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2017 gibljejo med 67.000 € in 255.000 €; izstopata Francija z 254.692 € in Italija z 244.693 € realizacije na zaposlenega. Slovenija je **v letu 2017** dosegala slabih 120.000 € realizacije na zaposlenega. Stroški dela na zaposlenega v dodani vrednosti se med vsemi obravnavanimi subjekti gibljejo med 50 % in 80 %. Višina stroškov dela v dodani vrednosti za Slovenijo znaša 63,3 %.

Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se številke gibljejo med 22.000 € in 81.000 €, kjer so si najbolj razvite države dokaj podobne. Najvišjo vrednost dosega Avstrija z 80.400 €, Slovenija pa ima v primerjavi z njo cca dvakrat nižjo dodano vrednost (37.970 €). Dodana vrednost je večja samo v primerjavi s Hrvaško, Češko in Slovaško. Od večjih proizvajalk izstopajo ponovno Italija, Nemčija, Avstrija, Velika Britanija in Francija, tako po dodani vrednosti kot po realizaciji na zaposlenega. Ostale države pa krepko zaostajajo za vodilnimi proizvajalkami.

Policijo "mehurčka" pri Sloveniji **v letu 2019** v primerjavi z letom 2017 za 3,6 % poslabšajo višji stroški dela v dodani vrednosti. Dodana vrednost na zaposlenega, se je v primerjavi z letom 2017 zvišala za dobrih 2.100 €, realizacija na zaposlenega pa je višja za slabih 2.000 €.

5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28

Proizvodnja strojev in naprav vključuje naslednje dejavnosti:

- 28.1 – Proizvodnja strojev za splošne namene
- 28.2 – Proizvodnja drugih naprav za splošne namene¹
- 28.3 – Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev
- 28.4 – Proizvodnja obdelovalnih strojev
- 28.9 – Proizvodnja drugih strojev za posebne namene

(1) Pojasnilo: v okviru kovinske industrije se znotraj dejavnosti 28.2 – Proizvodnja drugih naprav za splošne namene ne obravnava 28.230 – Proizvodnja pisarniških strojev in naprav (razen računalnikov in perifernih naprav)

5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje strojev in naprav

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost proizvodnje strojev in naprav v letu 2019:

stroji in naprave			28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.
vrednost 2019			vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
	Index 19/18						
Število družb	525	101,50	80	188	38	66	153
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	14.503	102,40	3.052	4.516	1.613	1.529	3.792
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	2.118.951.274	104,70	453.076.968	680.139.074	242.130.773	211.651.013	531.953.447
Kosmati donos od poslovanja	2.116.269.413	103,80	451.994.421	678.171.514	247.808.596	216.207.070	522.087.811
Čisti prihodki od prodaje	2.086.167.075	104,70	447.984.440	670.065.256	238.827.722	205.441.645	523.848.012
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	539.591.884	103,20	100.766.156	179.908.616	55.185.033	66.538.122	137.193.957
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	1.546.575.191	105,20	347.218.284	490.156.640	183.642.689	138.903.523	386.654.055
Odhodki	2.028.766.262	103,60	440.348.543	645.441.504	237.406.107	202.630.851	502.939.258
Stroški blaga, materiala in storitev	1.466.066.811	102,80	319.303.696	481.739.580	179.389.599	136.548.652	349.085.284
Stroški dela	444.539.797	106,30	88.623.920	132.963.122	44.485.794	51.799.876	126.667.085
Amortizacija	75.691.235	113,40	20.253.025	20.811.798	9.139.328	6.910.288	18.576.796
POSLOVNI IZID	100.591.622	107,00	15.274.622	36.392.439	12.277.701	14.530.001	22.116.860
FINANČNI IZID	-7.667.987	134,20	-2.451.414	-1.755.253	-966.410	-441.004	-2.053.906
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	94.276.933	105,20	12.895.592	34.906.894	11.318.383	14.150.676	21.005.388
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	186.932.641	106,80	37.627.212	59.931.341	22.850.592	22.956.901	43.566.594
Davek iz dobička	15.590.737	104,50	3.131.478	5.684.762	875.484	1.442.442	4.456.571
Čisti dobiček	97.055.267	98,30	19.008.137	30.774.873	10.274.120	12.815.555	24.182.582
Čista izguba	17.942.241	78,60	8.906.954	1.484.044	73.939	116.881	7.360.423
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	79.113.026	104,20	10.101.183	29.290.829	10.200.182	12.698.674	16.822.159
Enostavni denarni tok	164.100.747	105,50	32.381.390	52.560.023	20.765.981	21.063.895	37.329.458
Dodana vrednost (DV)	630.119.141	106,50	126.178.749	192.624.755	67.329.295	74.695.098	169.291.244
SREDSTVA	1.789.483.111	104,40	440.110.178	472.000.270	211.657.566	181.341.369	484.373.728
Zaloge	415.420.538	99,30	96.675.747	109.778.837	74.880.794	39.603.740	94.481.421
Kapital	849.109.269	106,00	212.727.300	237.681.316	96.329.049	85.570.906	216.800.697
Stopnja samofinanciranja (%)	47	101,50	48	50	46	47	45
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	100,00	1,00	0,90	1,10	0,90	1,10
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50

Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1,10	1,00	1,00	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,00	102,30	8,40	8,90	9,60	11,20	8,30
Donosnost kapitala - ROE (%)	9,67	96,90	4,80	12,88	11,12	15,74	8,08
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,53	97,00	2,33	6,30	4,94	7,24	3,62
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	143.848	102,20	146.779	148.368	148.082	134.327	138.144
Delež prodaje na tujih trgih (%)	74	100,40	77,5	73,2	76,9	67,6	73,8
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	30.652	103,80	29.037	29.441	27.583	33.869	33.403
Plače na zaposlenega (EUR)	22.728	102,80	21.443	21.644	20.497	25.729	24.793
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	43.449	104,00	41.342	42.652	41.747	48.839	44.644
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	70,5	99,70	70,2	69,0	66,1	69,3	74,8
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	6.692	96,00	6.228	6.814	6.370	8.379	6.377
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.237	76,70	2.918	329	46	76	1.941
Obračanje sredstev	1	97,60	1	1	1	1	1
Obračanje kapitala	3	96,20	2	3	3	3	3
Obrat zalog	3,60	100,00	3,40	4,40	2,50	3,70	3,60
Dnevi vezave zalog	101,30	100,90	107,30	82,30	146,10	98,30	100,10
Obrat terjatev	12,90	96,30	12,10	16,80	17,00	11,60	9,90
Dnevi vezave obveznosti	41	100,00	37	34	39	54	52
Dnevi vezave denarja	88	102,20	101	70	129	76	84
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.894	102,80	1.787	1.804	1.708	2.144	2.066
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
stroji in naprave			28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.

Tabela 14: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje strojev in naprav (SKD 28)

Dejavnost SKD 28 – Proizvodnja strojev in naprav v letu 2019 beleži večinoma rast indeksov. Prihodek je na ravni celotne SKD 28 višji za 4,7 % in znaša 2,12 mrd €. Največ prihodka je ustvarila dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2), in sicer v višini 680,1 mio €.

Dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1) je imela 453,1 mio € prihodkov, dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) pa je v letu 2018 ustvarila slabih 531,9 mio € prihodkov.

Izvoz v celotni dejavnosti SKD 28 je bil v letu 2019 višji za 5,2 %, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa je za 5,2 % višji, kot leto poprej. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 43.449 € in je za 4 % višja kot leto poprej. Indeksa dobičkonosnosti ROE (indeks +9,67) in ROA (indeks +4,53) sta negativna, saj kažeta padec glede na leto 2019. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti je za 0,3 % nižji kot leta 2018 in znaša 70,2. Stroški dela na zaposlenega pa so višji (indeks 103,8) in znašajo 30.652 €.

5.2.2. Družbe

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje strojev in naprav glede na ustvarjeno dodano vrednost, urejenih po velikostnem razredu družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

AQUA VIVA d.o.o.
BASLE, d.o.o., Tabor
Belimed Life Science d.o.o.
COLF d.o.o.
ENGMOTION d.o.o.
JANIBO, d.o.o.
LANDMARK d.o.o.
TOMI d.o.o. Črnomelj
VIBRO AVTOMATIZACIJA d.o.o.
ZIMM d.o.o. Tolmin

male družbe

največjih deset po dodani vrednosti

INO Brežice d.o.o.
INO, d.o.o., Žiri
KOTA d.o.o. Petrovče
LIBELA ELSI, d.o.o.
MAPRO d.o.o.
RESEDA d.o.o.
SITOR d.o.o.
ŠRAML d.o.o.
TA - REGULATOR d.o.o.
TEHNIKA-SET d.d.

srednje družbe

največjih deset po dodani vrednosti

AKERS VALJI RAVNE d.o.o.
BELIMED d.o.o.
BRINOX d.o.o.
Herz d.o.o.
LEDINEK ENGINEERING d.o.o.
LESTRO-LEDINEK d.o.o.
OMEGA AIR d.o.o. Ljubljana
PIŠEK - VITLI KRPAN, d.o.o.
PODKRIŽNIK d.o.o.
SIP, d.d. Šempeter v Savinjski dolini

velike družbe

največje po dodani vrednosti

ADK d.o.o.
FARMTECH d.o.o.
GKN Driveline Slovenija, d.o.o.
LITOSTROJ POWER d.o.o.
PALFINGER d.o.o.
Poclain Hydraulics d.o.o.
SIJ RAVNE SYSTEMS d.o.o.
TAJFUN PLANINA d.o.o.

5.2.3. Izvoz

V celotni dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav (SKD 28) je v **letu 2019** čisti prihodek od prodaje na tujem trgu znašal 1,55 mrd €. To pomeni 5,2 % rast izvoza glede na leto 2018. Največ je izvozila dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (28.2), ki je v letu 2019 ustvarila 490,1 mio € prihodkov od prodaje na tujem trgu.

Največji delež prodaje na tujih trgih sta imeli dejavnosti Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1), in sicer 77,5% delež, ter Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev (SKD 28.3) z 76,9% deležem.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja strojev in naprav« (SKD 28)

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	388,4
AVSTRIJA	175,6
HRVAŠKA	113,6
ITALIJA	84,2
SRBIJA	63,9
FRANCIJA	60,4
ROMUNIJA	44,2
RUSKA FEDERACIJA	43,7
BOSNA IN HERCEGOVINA	38,5
POLJSKA	38,1
OSTALO	495,8
Skupaj izvoz dejavnosti 28	1.546,6

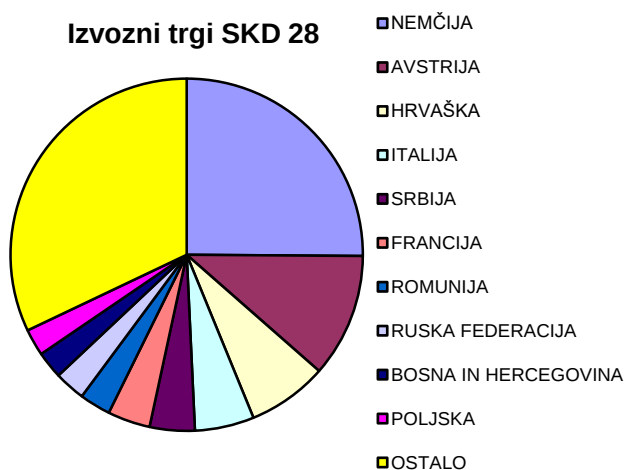

Tabela 15: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav po državah

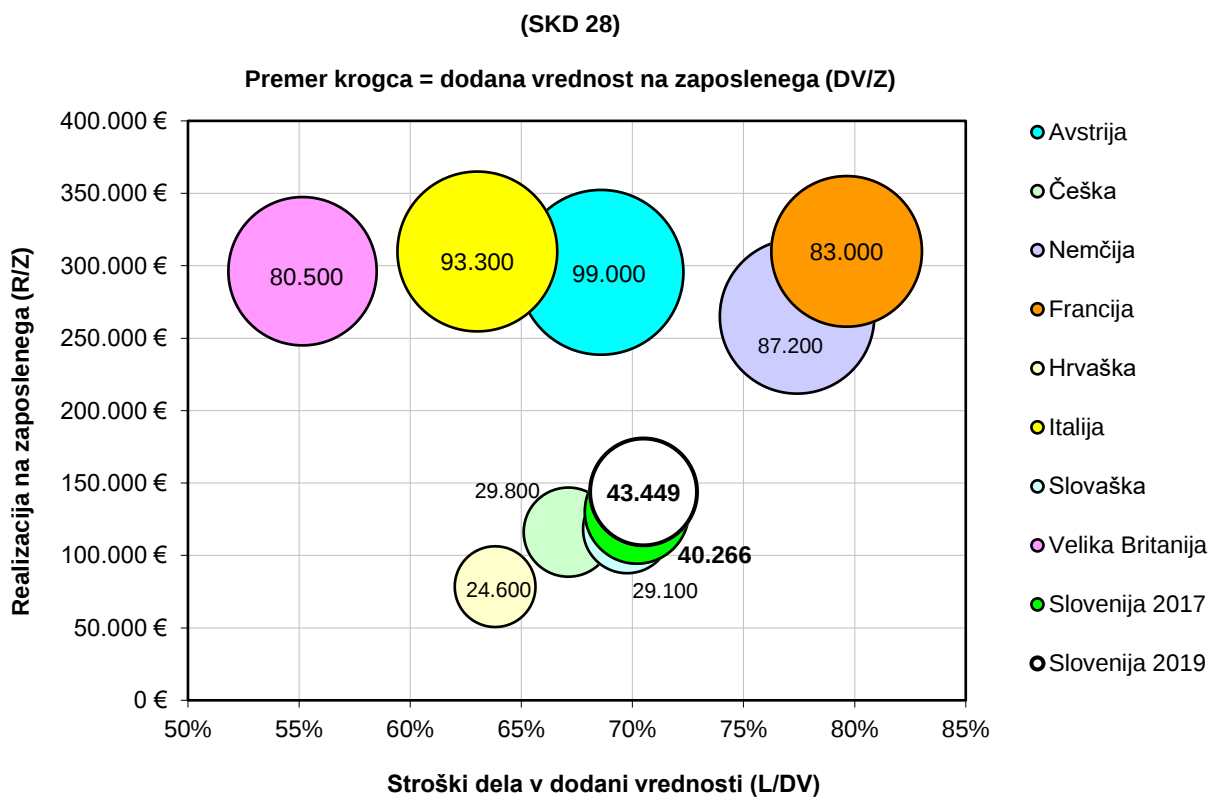
Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo (388,4 mio €), Avstrijo (175,6 mio €) ter na Hrvaško, kjer je izvoz znašal 113,6 mio €. Deleži izvoza v posamezne države so razvidni z grafa.

5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2017, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novjših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2017 vključena tudi »Slovenija (2019)«.

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev in naprav (SKD 28)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 17: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev in naprav (SKD 28) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na Grafu 18 pri panogi SKD 28 – Proizvodnja strojev in naprav pri vseh večjih proizvajalkah izstopa visoka dodana vrednost (najvišjo ima Avstrija, in sicer 99.000 €). Realizacija na zaposlenega se pri teh državah giblje med 260.000 € in 310.000 €, kar je dokaj podobno kot leto poprej. Večje odstopanje se pojavi pri stroških dela glede na ustvarjeno dodano vrednost, in sicer se ti gibljejo med 55 % in 80 %. Izmed večjih držav ima najvišje stroške dela v dodani vrednosti Francija, in sicer ti znašajo 79,64 %.

Slovenija **v letu 2017** pri stroških dela dosega 70,2 % in je nekje v srednjem delu grafa v primerjavi z ostalimi državami, krepko pa zaostajamo v sami ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega (40.266€) ter realizaciji na zaposlenega (2 do 3 - krat manj od večjih držav proizvajalk).

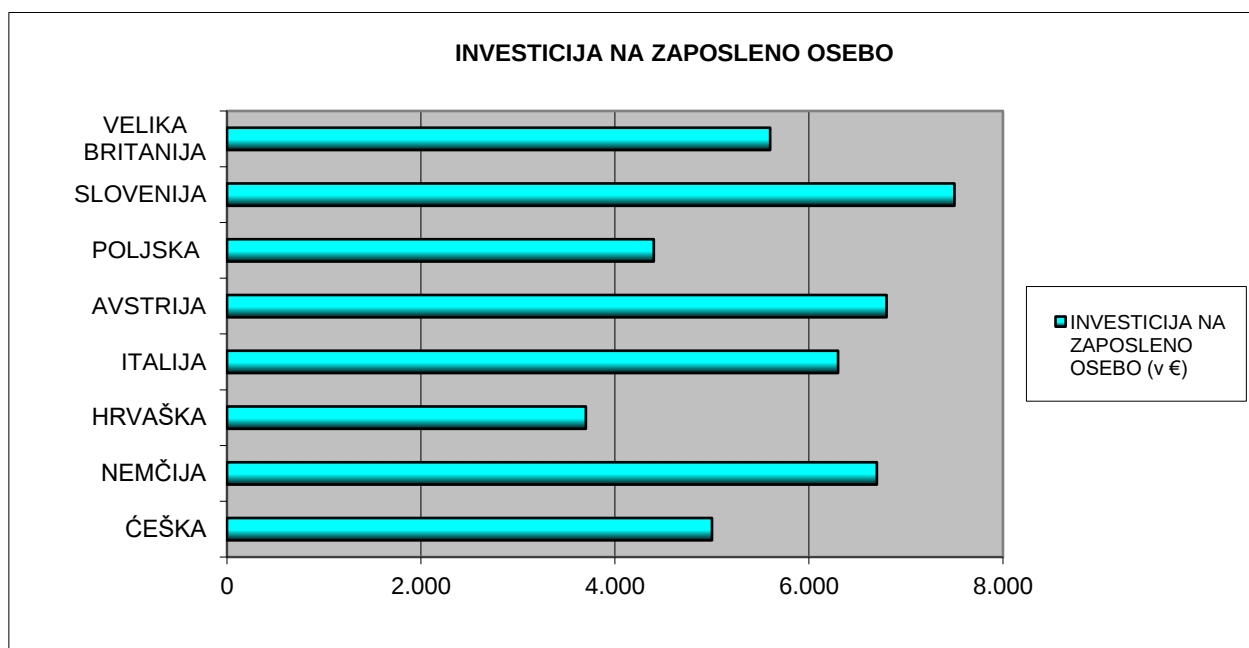
Leto 2019 je za Slovenijo nekoliko boljše kot leto 2017. Realizacija na zaposlenega se je zvišala, za dobrih 13.000 €, dodana vrednost na zaposlenega za okoli 3.000 €, stroški dela na zaposlenega pa so za 0,3% višji kot leta 2017.

5.2.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2017)

PROIZVODNJA DRUGIH STROJEV IN NAPRAV (SKD 28)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	4,5%	5.000
	NEMČIJA	2,6%	6.700
	HRVAŠKA	5,0%	3.700
	ITALIJA	2,4%	6.300
	AVSTRIJA	2,4%	6.800
	POLJSKA	4,9%	4.400
	SLOVENIJA	5,9%	7.500
	VELIKA BRITANIJA	2,0%	5.600

Tabela 16: Investicije v panogi SKD 28

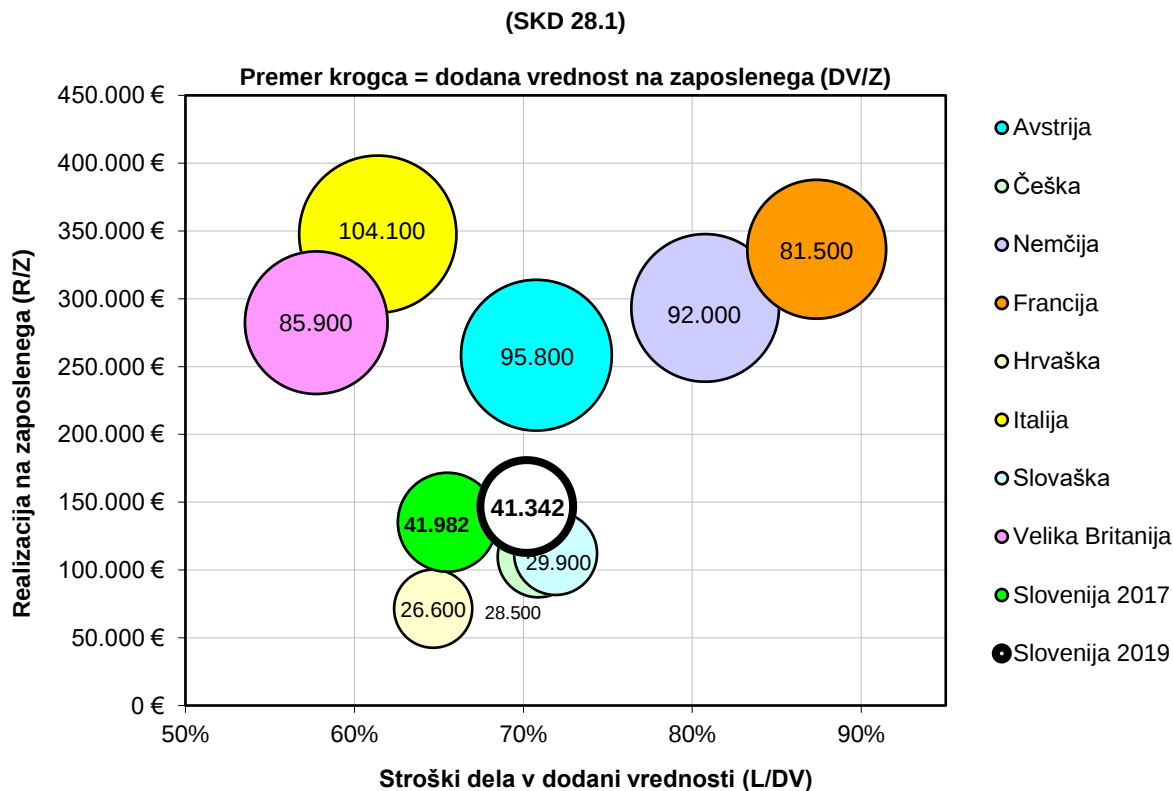
Pri proizvodnji strojev in naprav (SKD 28) vidimo, da se delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti giblje od 2,0 % v Veliki Britaniji do 5,9 % v Sloveniji. Pri dejavnosti se delež prihodka, ki se namenja za investicijo dejavnosti, pri večini držav giblje od 2,1% do 5,0%. Največ denarnih sredstev je namenila Slovenija, in sicer v višini 7.500 €, najmanj pa za to namenja Hrvaška, in sicer 3.700 €.

Graf 18: Investicije v panogi SKD 28

5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 19: Primerjava dejavnosti proizvodnje strojev za splošne namene (SKD 28.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

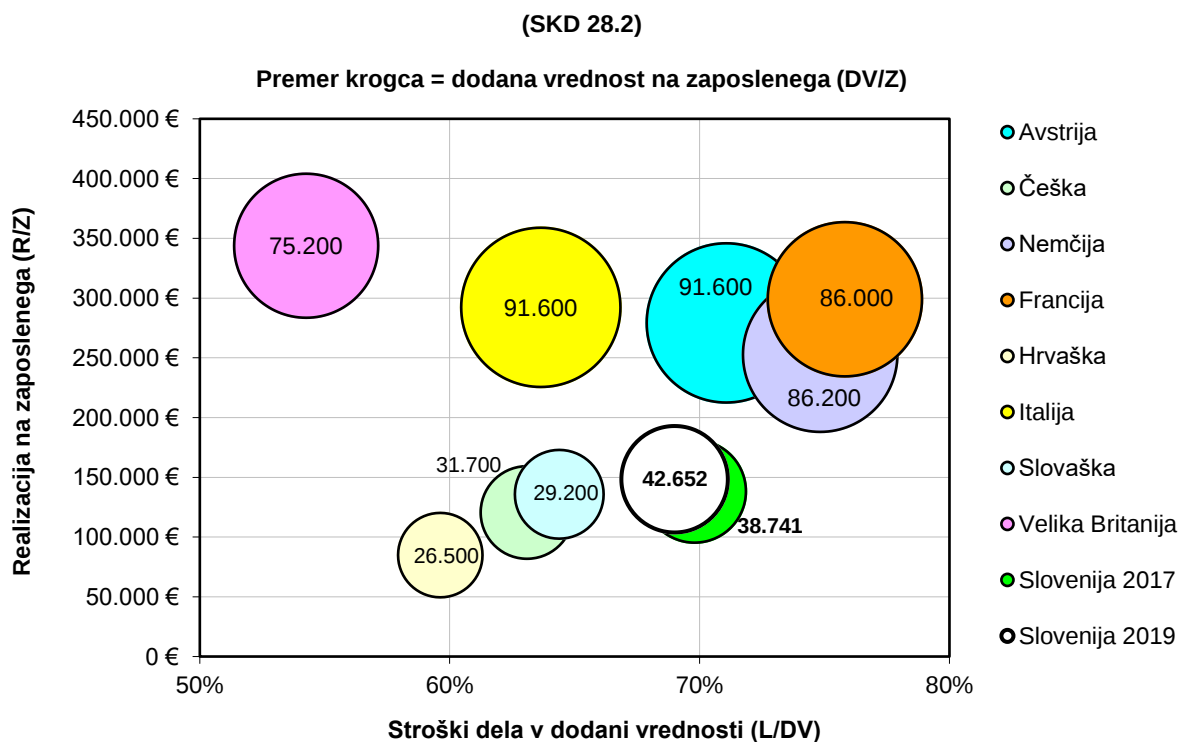
Na grafu vidimo podobno situacijo kot že večkrat do zdaj. Večje države proizvajalke so nekako razporejene v zgornjem delu grafa. Večinoma se ločijo na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti. Ti se nahajajo v razponu med 50 % in 90 %. Če izpostavimo najboljše, so to Velika Britanija, Avstrija, Italija, Nemčija in Francija. Dobro sliko Francije pa kvarijo visoki stroški dela v dodani vrednosti (87,36 %). Vse preostale proizvajalke zasedajo nižjo pozicijo na grafu.

Pri Sloveniji je v letu **2017** pozicija vseh treh parametrov glede na večje proizvajalke slaba in dokaj nizka v primerjavi z največjimi konkurenti.

V letu **2019** ima "krogec" pri realizaciji na zaposlenega višjo vrednost, in sicer ta znaša 146.779 €, dodana vrednost na zaposlenega, pa je za slabih 600 € nižja, kot dve leti poprej. Višji so stroški dela v dodani vrednosti, in sicer so se le-ti povišali za 4,7%.

5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 20: Primerjava dejavnosti drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Dejavnost SKD 28.2 (Proizvodnja drugih naprav za splošne namene) glede dodane vrednosti in realizacije na zaposlenega dosega najboljše rezultate v Italiji, Avstriji, Nemčiji, Veliki Britaniji in Franciji. Najboljše parametre pri realizaciji na zaposlenega imajo Velika Britanija (343.784 € R/Z), Italija (292.231 € R/Z), Francija (299.002 € R/Z) ter Avstrija (279.207 € R/Z).

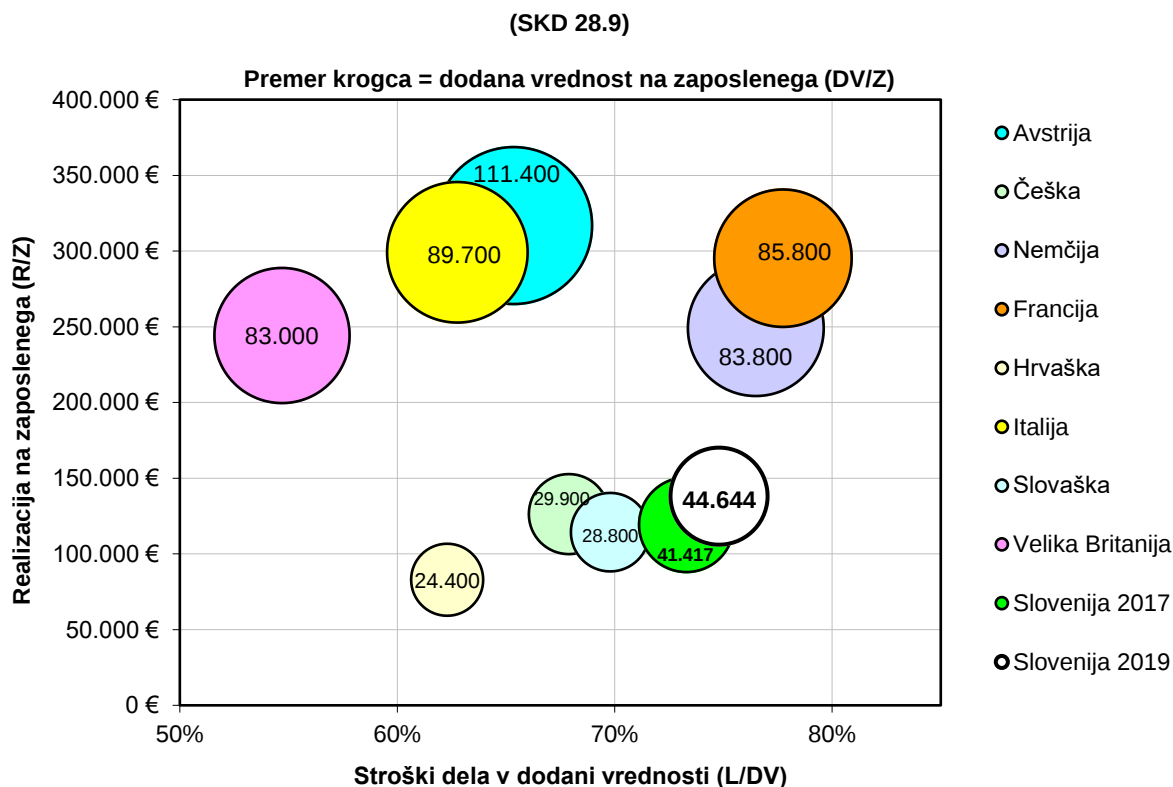
Dodana vrednost na zaposlenega je v primerjavi z ostalimi najvišja v Italiji in Avstriji, in sicer znaša 91,600 €. Razpon stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost je nekje od 50 % do 80 %. Najslabšo pozicijo glede stroškov dela na zaposlenega ima izmed omenjenih držav Francija (75,81 %).

V letu 2017 ima Slovenija oba parametra, tako dodano vrednost kot realizacijo na zaposlenega, več kot dvakrat manjše kot ostale večje proizvajalke.

Dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) je bila v Sloveniji **v letu 2019** višja za slabih 4.000 €, stroški dela v dodani vrednosti so se znižali za 0,8%, realizacija na zaposlenega (R/Z) pa je višja, in sicer za dobrih 10 tisoč evrov.

5.2.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 21: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na grafu 22, dejavnost SKD 28.9 – Proizvodnja drugih strojev za posebne namene, ponovno opazimo zaostanek Slovenije **v letu 2017** za ostalimi državami zahodne Evrope. Predvsem dodana vrednost in realizacija na zaposlenega sta 2- do 3-krat manjši od naših zahodnih sosed. Glede stroškov dela v dodani vrednosti se države nahajajo v razponu med 50 % in 80 %: najnižje ima Velika Britanija, in sicer ti znašajo dobrih 54%.

Kot je vidno na grafu, je v Sloveniji v **letu 2019** realizacija na zaposlenega porasla za skoraj 20.000 €, dodana vrednost na zaposlenega se je povečala za cca 3.000 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so višji za 1,5% kot leta 2017.

5.3. PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 29

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) vključuje naslednje dejavnosti:

- 29.1 – Proizvodnja motornih vozil
- 29.2 – Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic
- 29.3 – Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila, **brez** 29.310 – Proizvodnja električne in elektronske opreme za motorna vozila. Tako znotraj 29.3 kot v celotni panogi 29 so zato **vrednosti, ki jih ima 29.310, odvzete.**

5.3.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic v letu 2019:

	vozila in prikolice		29.1.	29.2.	29.3.
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
Število družb	130	97,00	18	37	75
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	12.621	109,20	3.862	2.421	6.338
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	3.493.990.880	103,80	1.896.633.110	734.300.158	863.057.612
Kosmati donos od poslovanja	3.486.306.967	103,00	1.899.419.906	721.046.446	865.840.615
Čisti prihodki od prodaje	3.434.610.204	103,60	1.871.021.856	722.053.887	841.534.460
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	222.184.468	105,70	39.213.178	32.276.204	150.695.086
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	3.212.425.736	103,50	1.831.808.678	689.777.683	690.839.374
Odhodki	3.365.414.691	103,90	1.870.937.701	676.245.749	818.231.241
Stroški blaga, materiala in storitev	2.851.807.864	103,30	1.674.844.554	595.027.438	581.935.872
Stroški dela	347.380.801	113,10	109.807.854	69.680.013	167.892.934
Amortizacija	145.525.388	100,30	81.524.946	6.104.816	57.895.626
POSLOVNI IZID	129.499.298	82,90	30.685.780	46.974.427	51.839.091
FINANČNI IZID	34.944	20,80	-1.329.077	4.958.498	-3.594.478
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	129.587.435	82,70	28.825.958	52.056.032	48.705.445
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	280.051.060	91,00	112.568.692	53.747.608	113.734.760
Davek iz dobička	8.687.003	87,40	586.461	3.366.828	4.733.714
Čisti dobiček	126.896.844	73,60	34.859.084	45.613.018	46.424.743
Čista izguba	4.478.031	43,60	2.439.075	39.305	1.999.651
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	122.418.813	75,60	32.420.008	45.573.713	44.425.092
Enostavni denarni tok	272.917.382	87,10	114.833.666	52.223.787	105.859.929
Dodana vrednost (DV)	627.378.668	102,10	222.907.292	123.304.514	281.166.862
SREDSTVA	1.802.798.272	112,90	755.704.588	368.176.561	678.917.123
Zaloge	290.573.215	104,60	47.367.469	123.519.456	119.686.291
Kapital	676.444.342	106,10	228.391.446	185.021.328	263.031.568
Stopnja samofinanciranja (%)	38	94,00	30	50	39
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,50	107,10	2,00	0,90	1,50
Koeficient zadolženosti	0,60	120,00	0,60	0,40	0,60
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1,10	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	8,20	88,20	6,00	7,40	13,50
Donosnost kapitala - ROE (%)	18,65	69,00	14,10	27,32	17,10
Donosnost sredstev - ROA (%)	7,21	67,50	4,60	13,15	6,87
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	272.124	94,90	484.442	298.194	132.780
Delež prodaje na tujih trgih (%)	94	99,80	98	96	82

Stroški dela na zaposlenega (EUR)	27.523	103,60	28.431	28.777	26.491
Plače na zaposlenega (EUR)	19.784	104,20	20.893	21.275	18.538
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	49.707	93,50	57.715	50.922	44.363
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	55,4	110,80	49,3	56,5	59,7
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	10.054	67,40	9.026	18.837	7.325
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	355	39,90	632	16	316
Obračanje sredstev	2	92,20	3	2	1
Obračanje kapitala	5	94,50	8	4	3
Obrat zalog	10,00	91,70	36,00	4,90	5,00
Dnevi vezave zalog	36,50	109,30	10,10	74,10	73,70
Obrat terjatev	20,40	95,80	22,00	20,60	17,50
Dnevi vezave obveznosti	31	99,40	29	36	34
Dnevi vezave denarja	23	120,30	-2	56	60
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.649	104,20	1.741	1.773	1.545
	vrednost 2019 vozila in prikolice	Index 19/18	vrednost 2019 29.1.	vrednost 2019 29.2.	vrednost 2019 29.3.

Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela,... Proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)

Dejavnost SKD 29 – Proizvodnja motornih vozil in prikolic v letu 2019 beleži mešane indekse. Prihodek je na ravni celotne SKD 29 v letu 2019 zrasel za 3,8 % in znaša 3,49 mrd €. Najvišje prihodke sta imeli poddejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) v višini 1,89 mrd € ter Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3), ki je zabeležila prihodke v višini 863 mio €. V Proizvodnji karoserij, prikolic in polprikolic (SKD 29.2) so v letu 2019 imeli 734,3 mio € prihodka. Izvoz v celotni dejavnosti 29 se je povečal za 3,5 %, indeks dobička pred davki in obrestmi (EBIT) pa je primerjavi z letom 2018 nižji za 17,3%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 49.707 € in je za 6,5 % nižja kot leto poprej. Parametra ROE in ROA sta negativna: ROE -31, ROA -32,5. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti se je povečal za 10,8 %, stroški dela na zaposlenega pa so se povečali za 3,6 % in znašajo 27.523 € na zaposlenega.

5.3.2. Družbe

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic glede na ustvarjeno dodano vrednost, urejenih po velikostnem razredu družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

AD PLASTIK d.o.o. Novo mesto
AK Automotive d.o.o.
AS DOMŽALE NADGRADNJE d.o.o.
FERA AVTO, d.o.o.
JSR d.o.o.
KARBONIN d.o.o.
KOVINARSKA, d.o.o.
MBB, d.o.o. Mengeš
PREBIL, d.o.o., Ljubljana
ROTOBOX d.o.o.

male družbe

največjih deset po dodani vrednosti

AS DOMŽALE d.o.o.
BRAVIA MOBIL d.o.o.
CERJAK d.o.o.
CIMOS IP d.o.o.
EURO GV d.o.o.
K - BUS d.o.o.
MODERNE TEHNOLOGIJE d.o.o.
ROBETA d.o.o.
S.H. WELZ d.o.o.
SINTER Ljubljana d.o.o.

srednje družbe**največje po dodani vrednosti**

B N M , d.o.o.
 CECOMP d.o.o.
 ITAS-CAS d.o.o.
 MAGNA STEYR d.o.o.
 NOVAK, Novo mesto, d.o.o.
 ROSENBAUER, d.o.o.
 TAM-EUROPE d.o.o.
 TPV PRIKOLICE d.o.o.
 VAR d.o.o.
 Z-LINE Automotive d.o.o.

velike družbe**največjih deset po dodani vrednosti**

ADRIA MOBIL, d.o.o. Novo mesto
 Akrapovič d.d.
 CARTHAGO d.o.o.
 KLS LJUBNO d.o.o.
 odelo Slovenija d.o.o.
 REVOZ d.d.
 SOGEFI FILTRATION d.o.o.
 STARKOM d.o.o.
 TBP d.d.
 TPV AUTOMOTIVE d.o.o.

5.3.3. Izvoz

Izvoz vseh dejavnosti skupne SKD 29 – Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic je v letu 2019 porasel za 3,5 % glede na leto poprej in je znašal 3,21 mrd €. Največ je izvozila poddejavnost proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1), saj je v letu 2019 izvozila za dobrih 1,83 mrd € izdelkov, pri »proizvodnji delov in opreme za motorna vozila« (SKD 29.3), pa je izvoz znašal 690,8 mio €. Prihodek na tujih trgih pri poddejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila (SKD 29.2) je znašal 689,8 mio €.

Dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) je v letu 2019 ustvarila več kot polovico izvoza celotne dejavnosti SKD 29. Celoten delež prodaje na tujih trgih je pri dejavnosti 29.1 v letu 2018 znašal 98 % in je bil za 0,6 % nižji kot leta 2018. Pri preostalih dveh dejavnostih pa je delež znašal 96 % (SKD 29.2) in 82 % (SKD 29.3).

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic« (SKD 29)

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	1.038,1
FRANCIJA	603,3
ITALIJA	263,2
HRVAŠKA	203,4
AVSTRIJA	115,1
SRBIJA	110,1
ŠPANIJA	75,6
NIZOZEMSKA	75,2
MADŽARSKA	71,1
ŠVEDSKA	70,1
OSTALO	587,2
Skupaj izvoz dejavnosti 29	3.212,4

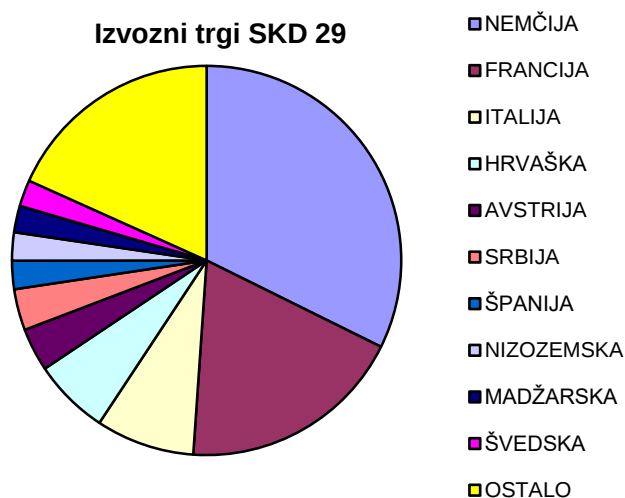
Izvozni trgi SKD 29

Tabela 18: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic po državah

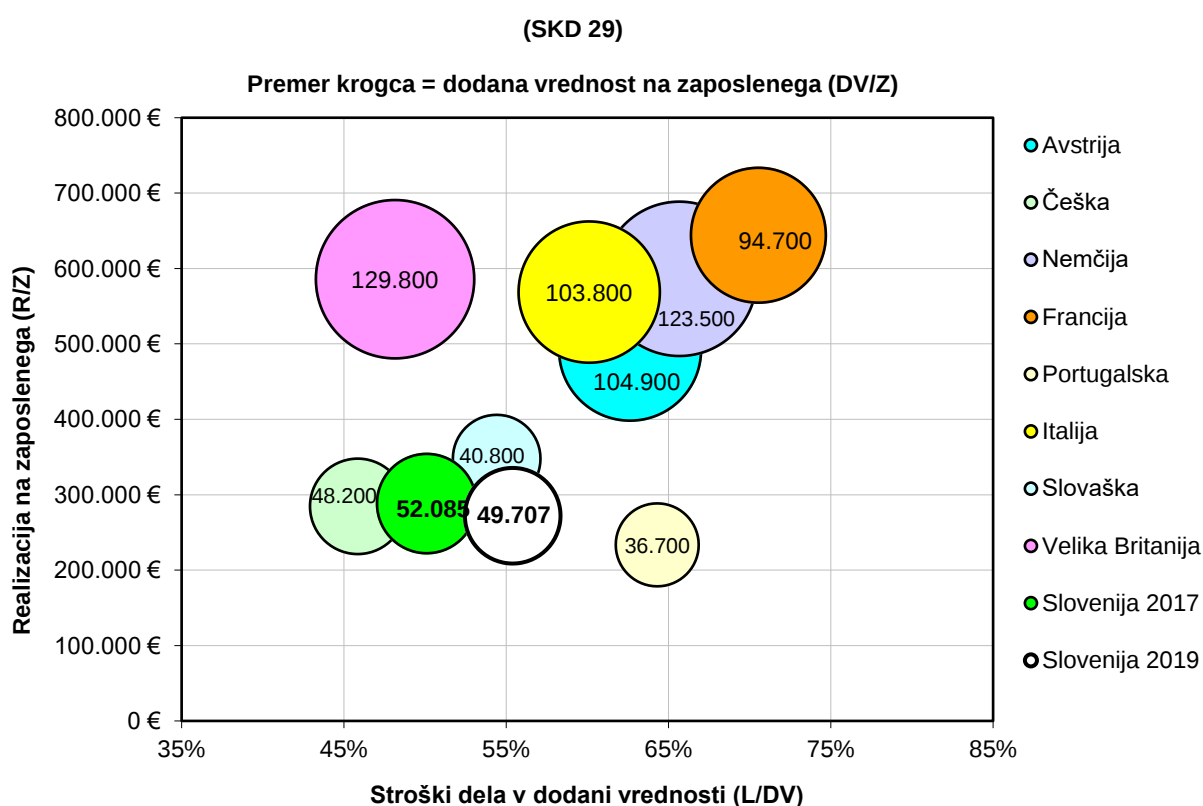
Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo (1.308,1 mio €), Francijo (603,3 mio €) ter Italijo (263,2 mio €).

5.3.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti. Primerjava je izvedena za leto 2017, saj za države Evropske unije v bazah EuroStata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2017 vključena "Slovenija (2019)".

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 22: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic nam daje deljeno sliko. V najboljši poziciji so Velika Britanija, Avstrija in Nemčija. Razliko med njimi ohranja višina stroškov dela v dodani vrednosti, ki se nahajajo v razponu med 45 % in 75 %.

Slovenija ima **v letu 2017** v primerjavi z ostalimi državami sicer nižje stroške dela v dodani vrednosti (50,1 %), vendar je ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega nizka in je za okoli dvakrat manjša kot pri najboljših, realizacija na zaposlenega pa najmanj dvakrat manjša v primerjavi z najboljšimi.

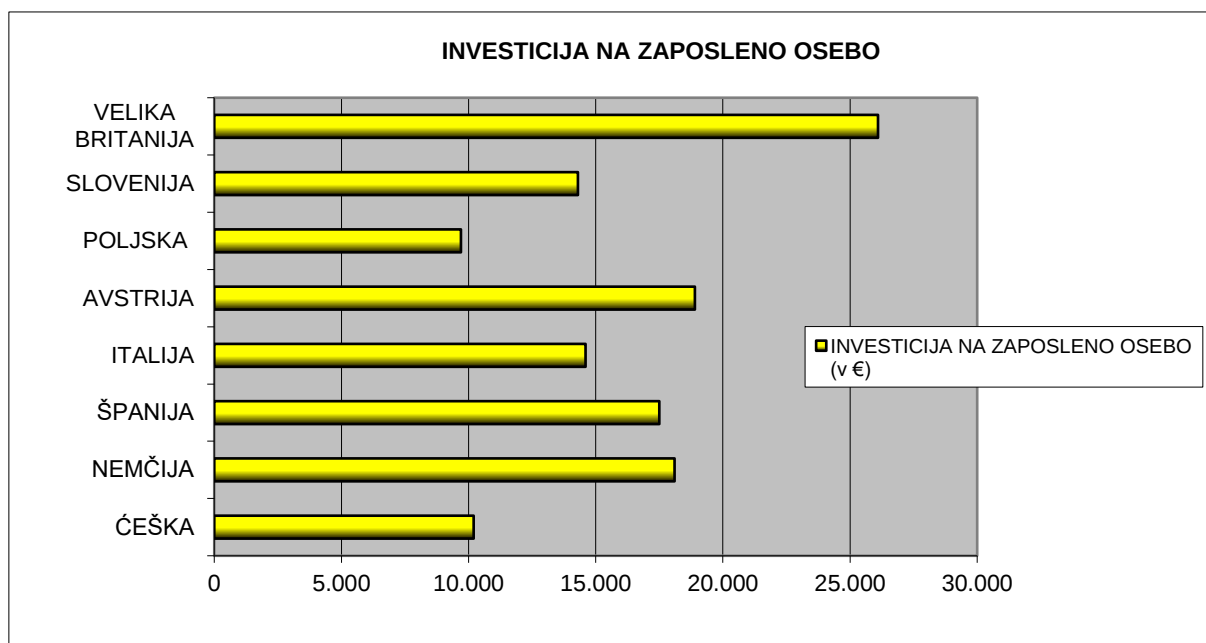
V letu 2019 je Slovenija glede na 2017 v slabši poziciji. Realizacija na zaposlenega je v letu 2019 znašala 272.124 € in je za okoli 16.000 € nižja kot 2017. Dodana vrednost na zaposlenega se je znižala za približno 2.300 € in je v letu 2019 znašala 49.707 €. Stroški dela v dodani vrednosti so se znižali za 5,3 odstotka.

5.3.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2017)

PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC (SKD 29)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	3,6%	10.200
	NEMČIJA	3,2%	18.100
	ŠPANJA	3,8%	17.500
	ITALIJA	3,2%	14.600
	AVSTRIJA	4,0%	18.900
	POLJSKA	5,3%	9.700
	SLOVENIJA	5,8%	14.300
	VELIKA BRITANIJA	4,5%	26.100

Tabela 19: Investicije v panogi SKD 29

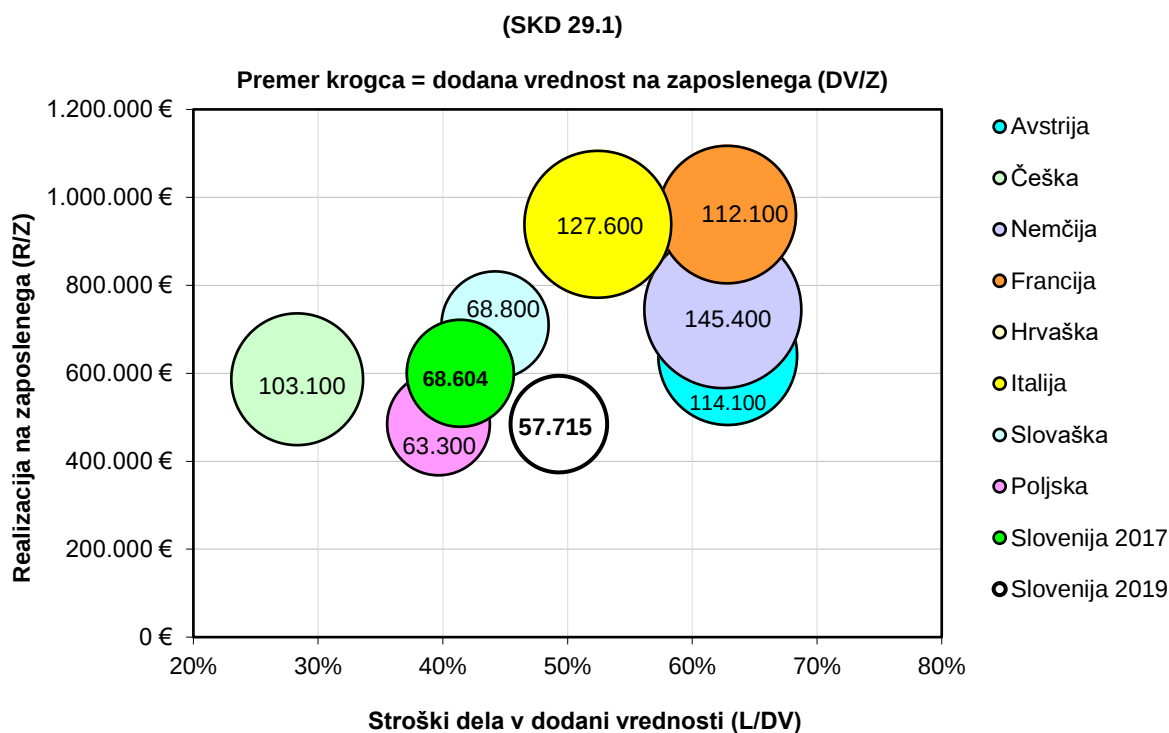
Pri proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) največji delež prihodka, ki se ga vlaga v investicijo dejavnosti, namenijo v Sloveniji, in sicer 5,8%. Ostale proizvajalke imajo delež med 3,2 in 5,3%. Največ denarja vložijo Velika Britanija (26.100 €), Avstrija (18.900 €) in Nemčija (18.100 €). Pri Sloveniji znaša delež denarja, ki se vlaga v investicijo, na zaposleno osebo 14.300 €.

Graf 23: Investicije v panogi SKD 29

5.3.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 24: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

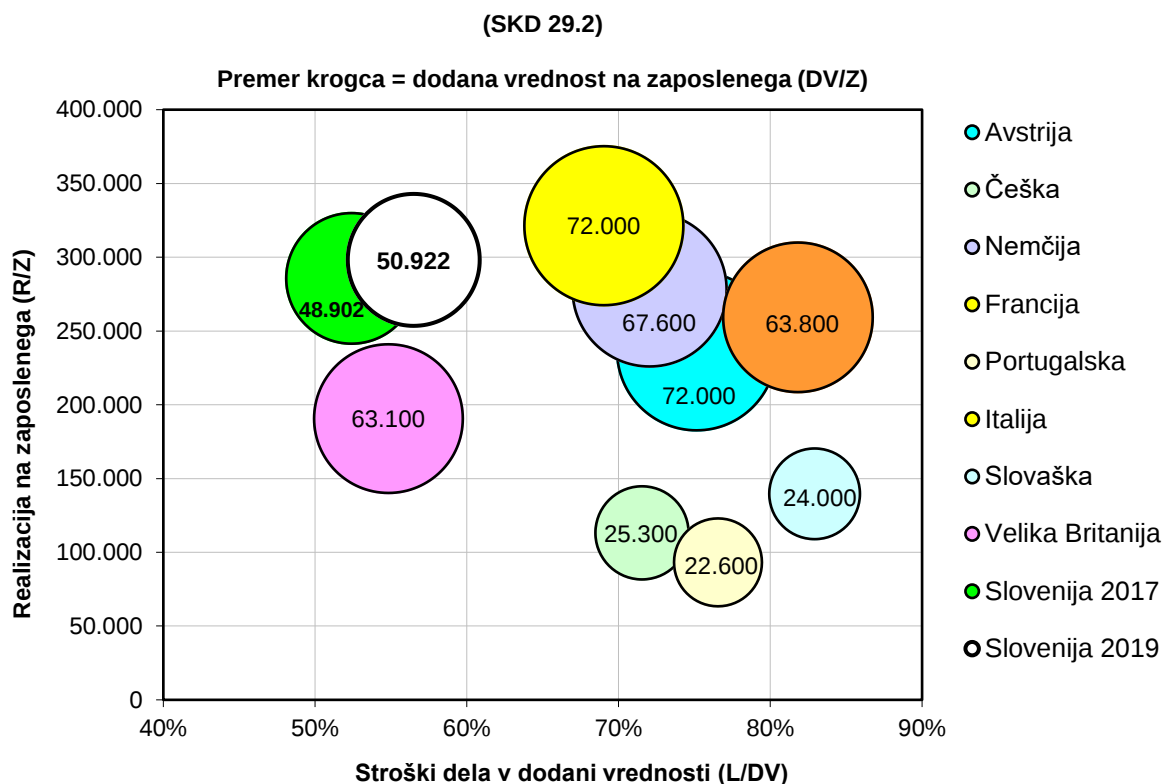
Graf proizvodnje motornih vozil kaže, da imata najboljše rezultate Italija in Nemčija. Najvišjo realizacijo na zaposlenega dosegata Francija (960.938 €) in Italija (938.793 €), vendar ima prva za cca 15 tisoč evrov nižjo dodano vrednost (112.100 €) v primerjavi z Italijo (127.600 €).

Slovenija je v **letu 2017** ustvarila 68.604 € dodane vrednosti na zaposlenega in imela 599.983 € realizacije na zaposlenega. Če bi opazovali samo stroške dela na zaposlenega, lahko vidimo, da so neke na zgornji sredini (41,4%) v panogi.

V letu 2019 je bila v Sloveniji realizacija na zaposlenega (R/Z) precej nižja, in sicer kar za 116.000 €, dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) pa se je znižala za cca 11.000 €. Stroški dela v dodani vrednosti (L/DV) so se povečali, in sicer za 7,9%.

5.3.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic (SKD 29.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

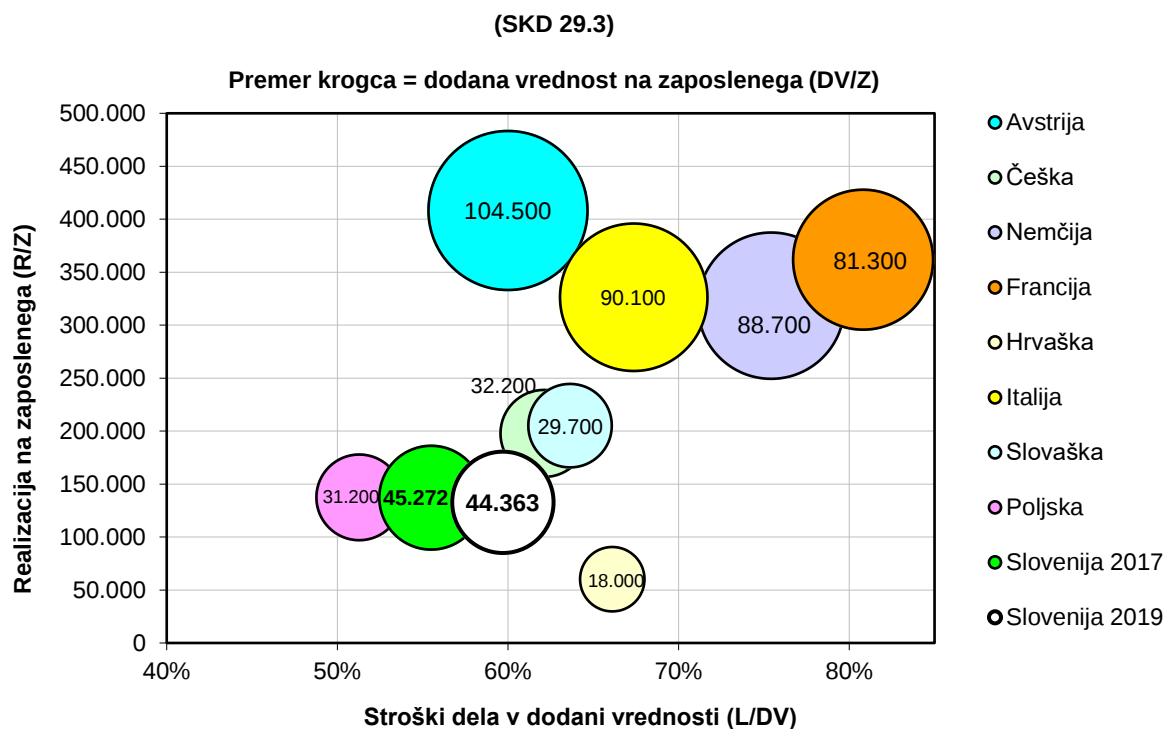
Graf 25: Primerjava dejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila, prikolice in polprikolice (SKD 29.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Dejavnost Proizvodnje karoserij za vozila (SKD 29.2) je bila po primerjalnih kazalnikih v Sloveniji v **letu 2017** glede realizacije na zaposlenega med višjimi v primerjavi z ostalimi državami, in sicer je ta znašala 285.651 €. Slovenija je imela tudi nižje stroške dela v dodani vrednosti v primerjavi z preostalimi proizvajalkami, in sicer so ti znašali 52,4 %. Slabša je le ustvarjena dodana vrednost, ki je znašala 48.902 € in je ostala nekoliko višja kot leto poprej. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega sta imeli Avstrija in Italija, in sicer 72.000 €, najvišjo realizacijo na zaposlenega pa Italija in sicer je ta znašala 321.360€.

V **letu 2019** pri dejavnosti proizvodnje karoserij za vozila na grafu vidimo porast pri realizaciji na zaposlenega (+13.000 €), medtem ko se je dodana vrednost na zaposlenega povišala za cca 2.000 €. Stroški dela v dodani vrednosti so se tudi zvišali, in sicer za 4,1 %.

5.3.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 26: Primerjava dejavnosti Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Najboljše rezultate pri proizvodnji delov in dodatne opreme za motorna vozila so imeli v Avstriji, ki je imela realizacijo na zaposlenega dobrih 408.261€ in dodano vrednost 104.500 €.

Slovenija je bila pri tej panogi **v letu 2017** »konkurenčna« le pri razmerju stroškov dela v dodani vrednosti (55,5%), vendar pa v primerjavi z drugimi ponovno zaostaja pri realizaciji in ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega.

Mehurček za **leto 2019** nam nekoliko slabšo sliko kot v 2017. Vsi parametri kažejo slabšo sliko v primerjavi z letom 2017. Dodana vrednost na zaposlenega je nižja za cca 900 €, realizacija na zaposlenega za dobrih 4.000€, stroški dela pa so višji za 4,2%. Kot je vidno na grafu, še vedno dokaj zaostajamo za vsemi večjimi državami proizvajalkami.

5.4. PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30

Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) vključuje naslednje dejavnosti:

- 30.1 – Gradnja ladij in čolnov
- 30.2 – Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil
- 30.3 – Proizvodnja zračnih in vesoljskih plovil
- 30.4 – Proizvodnja bojnih vozil
- 30.9 – Proizvodnja drugih vozil

5.4.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje drugih vozil in plovil

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost proizvodnje drugih vozil in plovil v letu 2019:

	druga vozila, plovila		30.1.	30.2.	30.3.	30.9.
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019	vrednost 2019
Število družb	87	91,60	47	4	22	14
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	913	98,70	290	177	279	166
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	148.501.730	108,70	47.424.942	46.302.537	34.009.038	20.765.212
Kosmati donos od poslovanja	150.523.802	110,10	47.612.197	45.927.608	35.792.155	21.191.843
Čisti prihodki od prodaje	142.617.372	109,60	44.518.868	45.841.590	31.550.806	20.706.108
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	32.457.650	124,40	14.305.147	3.693.028	9.064.000	5.395.475
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	110.159.722	105,80	30.213.721	42.148.562	22.486.806	15.310.633
Odhodki	142.779.886	108,70	48.040.704	42.625.167	32.257.564	19.856.451
Stroški blaga, materiala in storitev	109.128.683	110,90	37.726.823	35.011.646	21.570.636	14.819.577
Stroški dela	25.419.222	103,40	7.066.550	5.491.979	8.964.667	3.896.025
Amortizacija	6.008.808	117,10	2.057.054	1.673.819	1.332.897	945.038
POSLOVNI IZID	8.971.020	128,90	183.736	3.617.256	3.702.291	1.467.737
FINANČNI IZID	-728.799	64,90	-302.678	-198.492	-143.269	-84.361
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	8.341.328	142,60	-78.546	3.456.011	3.613.836	1.350.027
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	15.686.117	119,00	2.708.167	5.382.950	5.192.823	2.402.176
Davek iz dobička	587.964	71,60	42.193	72.038	397.902	75.832
Čisti dobiček	8.730.331	106,30	540.130	3.388.374	3.389.316	1.412.512
Čista izguba	972.730	30,60	660.869	254	171.717	139.890
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	7.757.602	154,00	-120.739	3.388.119	3.217.599	1.272.622
Enostavni denarni tok	14.373.591	127,80	2.363.296	5.116.566	4.653.317	2.240.411
Dodana vrednost (DV)	41.006.231	108,60	9.734.321	10.837.683	14.102.677	6.331.551
SREDSTVA	143.195.677	111,40	39.769.553	39.016.960	48.301.252	16.107.912
Zaloge	30.707.470	101,10	10.415.018	5.417.724	10.690.418	4.184.309
Kapital	54.448.584	129,40	9.087.703	20.000.975	19.786.863	5.573.044
Stopnja samofinanciranja (%)	38	116,20	23	51	41	35
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,60	80,00	3,40	0,90	1,40	1,80
Koeficient zadolženosti	0,60	85,70	0,80	0,50	0,60	0,60
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1,10	1,10	1,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	11,00	108,90	6,10	11,70	16,50	11,60
Donosnost kapitala - ROE (%)	15,72	118,50	-1,48	18,22	18,18	25,94
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,86	141,90	-0,30	9,32	7,71	9,48
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	156.163	111,00	153.265	258.379	113.122	124.391
Delež prodaje na tujih trgih (%)	77	96,50	68	92	71	74
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	27.834	104,70	24.328	30.955	32.142	23.405

Plače na zaposlenega (EUR)	20.485	104,40	17.603	22.959	24.007	16.979
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	44.901	110,00	33.512	61.085	50.564	38.037
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	62,0	95,20	72,6	50,7	63,6	61,5
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	9.560	107,70	1.860	19.098	12.152	8.486
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.065	31,00	2.275	1	616	840
Obračanje sredstev	1	100,90	1	1	1	2
Obračanje kapitala	3	85,30	6	3	2	4
Obrat zalog	3,70	108,80	3,70	6,20	2,20	3,80
Dnevi vezave zalog	98,20	91,80	98,70	58,50	163,30	96,40
Obrat terjatev	10,90	100,00	20,40	11,30	5,60	18,20
Dnevi vezave obveznosti	43	89,20	39	29	81	29
Dnevi vezave denarja	89	96,00	77	62	147	87
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.707	104,40	1.467	1.913	2.001	1.415
	vrednost 2019 druga vozila, plovila	Index 19/18	vrednost 2019 30.1.	vrednost 2019 30.2.	vrednost 2019 30.3.	vrednost 2019 30.9.

Tabela 20: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Proizvodnje drugih vozil in plovil (SKD 30)

Dejavnost SKD 30 – Proizvodnja drugih vozil in plovil v letu 2019 beleži mešane indekse. Prihodek je na ravni celotne dejavnosti SKD 30 v letu 2019 višji za 8,7 %. Najvišje prihodke ima dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1), in sicer v višini 47,4 mio €, najnižje pa dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9), in sicer znašajo dobrih 20,8 mio €. Izvoz na ravni celotne dejavnosti se je povečal za 5,8 %, indeks dobička pred davki in obrestmi (EBIT) pa je pozitiven (142,6). Dodana vrednost na zaposlenega na ravni celotne dejavnosti SKD 30 dosega 44.901 € in je za 10 % višja kot leto poprej. ROE in ROA sta pozitivna (+15,72 in +5,86% in izkazujeta visoko rast indeksa v preteklem letu. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti znaša 62 % in je za 4,8 % nižji glede na leto 2018. Stroški dela na zaposlenega so se zvišali za 4,7 %, ter znašajo 27.834 €.

5.4.2. Družbe

V nadaljevanju so **po abecednem vrstnem redu** razvrščene družbe dejavnosti proizvodnje drugih vozil in plovil glede na ustvarjeno dodano vrednost.

mikro, male in srednje družbe

Največje po dodani vrednosti

AFormX d.o.o.
ALBATROSS FLY d.o.o.
C-ASTRAL d.o.o.
DEKA-MONT d.o.o.
Exclusive Motorcycles, d.o.o.
HOVERCRAFT d.o.o.
KOVIS d.o.o.
LIV SYSTEMS d.o.o.
M LANA d.o.o.
MM Marine d.o.o.
MODRA POMOČ d.o.o.
NT ELECTRIC d.o.o.
OTTO, d.o.o.
PIPISTREL d.o.o.
PIPISTREL VERTICAL SOLUTIONS d.o.o.
Plovila NIB d.o.o.
Proform3d, d.o.o.
Quadrofoil d.o.o.
Seascape d.o.o.
SVP AVIO d.o.o.
TVT TIRNA VOZILA, d.o.o.
VALY, d.o.o., Kranj
VSR LAB d.o.o.
WALKO d.o.o.

5.4.3. Izvoz

V celotni dejavnosti SKD 30 – Proizvodnje drugih vozil in plovil, je bil prihodek od prodaje na tujih trgih leta 2019 za 5,8 % višji kot v letu 2018. Skupni prihodki od prodaje na tujih trgih so znašali 110,1 mio €. Največ prihodkov od prodaje na tujem trgu je ustvarila dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2), in sicer 42,1 mio €. Najmanj je izvozila dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9), kjer je prihodek znašal 15,3 mio €.

Pri deležu prodaje na tujih trgih za celotno dejavnost SKD 30 največji del predstavlja Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) z deležem 92%. Najnižji delež prodaje na tujih trgih je imela dejavnost Gradnja ladij in čolnov – SKD 30.1, z 68-odstotnim deležem.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja drugih vozil in plovil« (SKD 30)

država namena	Izvoz v mio €
ŠVICA	28,8
NEMČIJA	11,4
AVSTRIJA	8,7
HRVAŠKA	8,2
ITALIJA	6,9
ZDRUŽENE DRŽAVE	6,3
FRANCIJA	6,2
NIZOZEMSKA	5,7
SRBIJA	3,7
MADŽARSKA	2,2
OSTALO	22,2
Skupaj izvoz dejavnosti 30	110,2

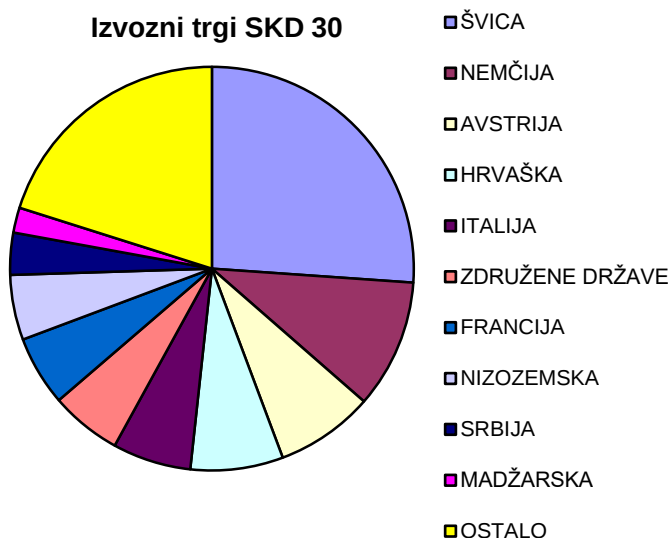

Tabela 21: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil po državah

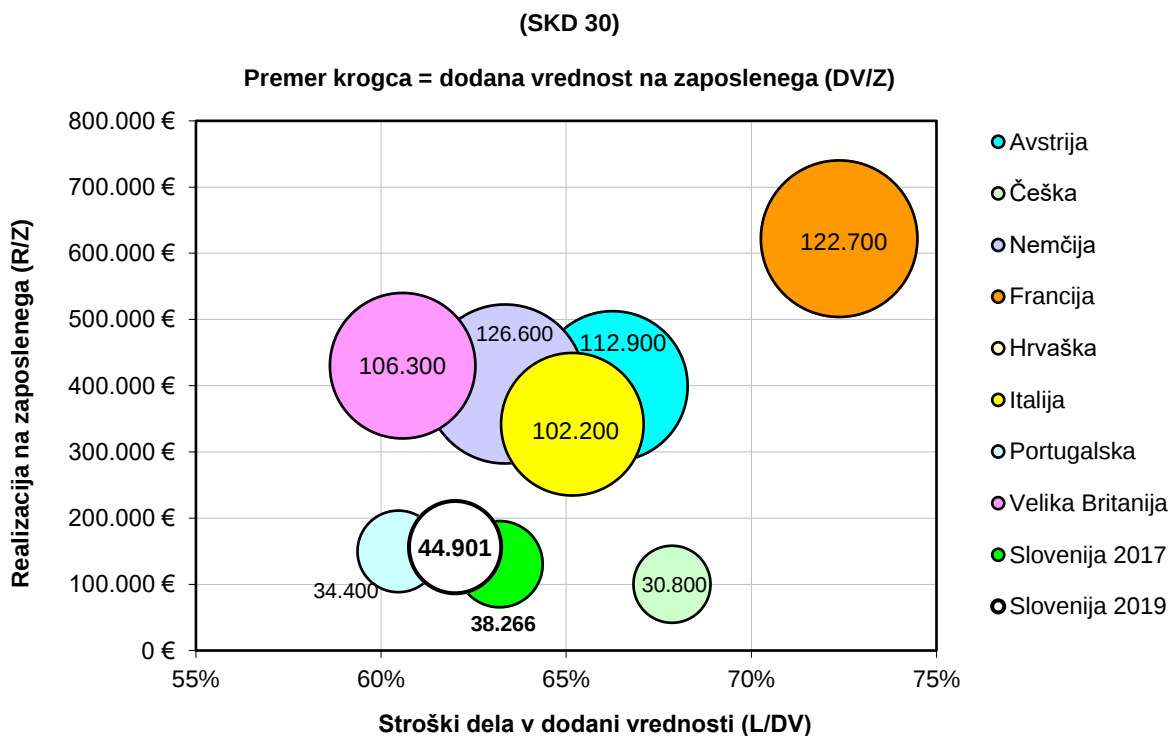
Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda kaže, da se največ izvozi v Švico (28,8 mio €), v Nemčijo (11,4 mio €) in v Avstrijo (8,7 mio €). Vrednosti izvoza v posamezne države so prikazane v zgornji tabeli.

5.4.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2017, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2017 vključena "Slovenija (2019)".

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 27: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na grafu opazimo manjšo razpršenost v panogi. Največjo realizacijo na zaposlenega pri proizvodnji drugih vozil in plovil dosega Francija, in sicer 622.044 €. Prav tako ima najvišjo dodano vrednost, in sicer ta znaša 122.700 €. Višina stroškov dela v dodani vrednosti pri večini držav sega v razponu med 60 % in 75 %. Izjema je Hrvaška, kjer so le-ti znašali 120,42%. Preostale večje proizvajalke imajo nekoliko nižjo realizacijo na zaposlenega v primerjavi s Francijo, vendar pa dokaj podobno visoko dodano vrednost na zaposlenega. Najnižje stroške dela v dodani vrednosti je imela Portugalska, in sicer so ti znašali 60,47%.

Slovenija v letu 2017 primerjano z večjimi državami v tej panogi, dosega dokaj nizko realizacijo (ca. 130.488 €) in dodano vrednost na zaposlenega (38.266 €), kar je nižje, kot leta 2016.

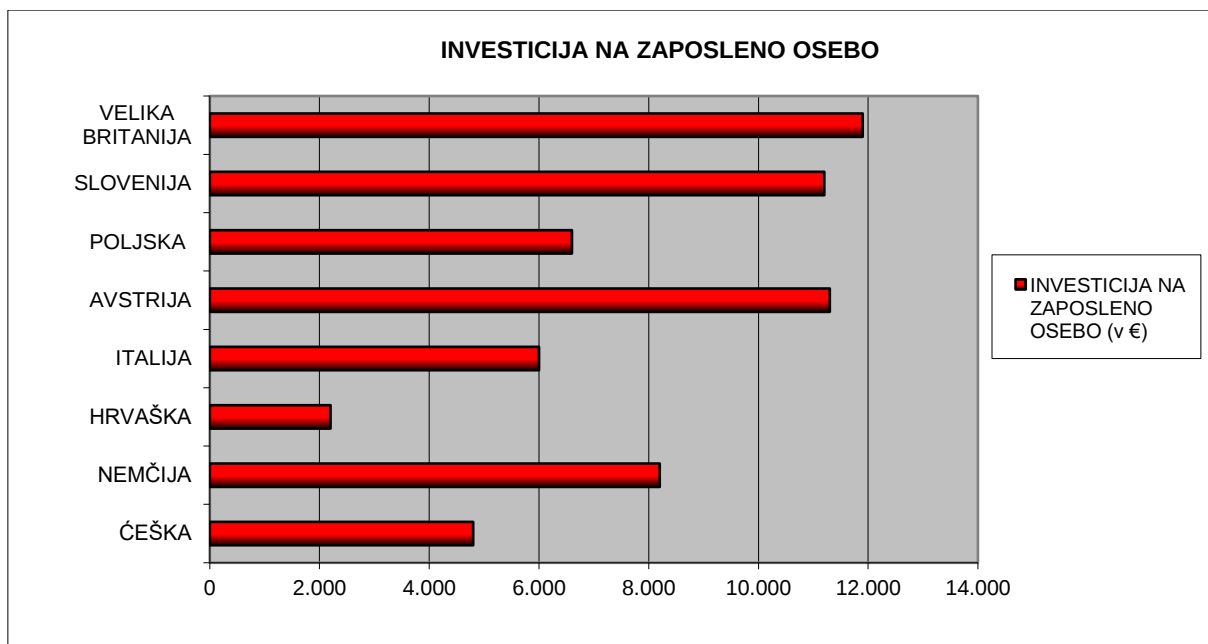
V letu 2019 je Slovenija pri dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil glede na leto 2017 izboljšala svoj položaj, predvsem na račun stroškov dela v dodani vrednosti, saj so se le-ti znižali za 1,2% ter dodane vrednosti na zaposlenega, ki je višja za cca 6.700 €, medtem ko je realizacija na zaposlenega višja za približno 26.000 €

5.4.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2017)

Država	Investicije v panogi (%)	Investicije v panogi (milijarde €)
ČEŠKA	5,0%	4.800
NEMČIJA	2,1%	8.200
HRVAŠKA	4,5%	2.200
ITALIJA	2,1%	6.000
AVSTRIJA	2,9%	11.300
POLJSKA	5,8%	6.600
SLOVENIJA	8,3%	11.200
VELIKA BRITANIJA	2,8%	11.900

Tabela 22: Investicije v panogi SKD 30

Pri proizvodnji drugih vozil in plovil (SKD 30) vidimo, da se delež prihodka, ki se ga vlaga v investicijo dejavnosti pri državah giblje med 2% in 9%. Največji delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti, ima (8,3 %), največ denarja na zaposlenega pa namenita Avstrija (11.300 €) in Velika Britanija (11.900 €). Investicija Slovenije na zaposleno osebo znaša 11.200€.

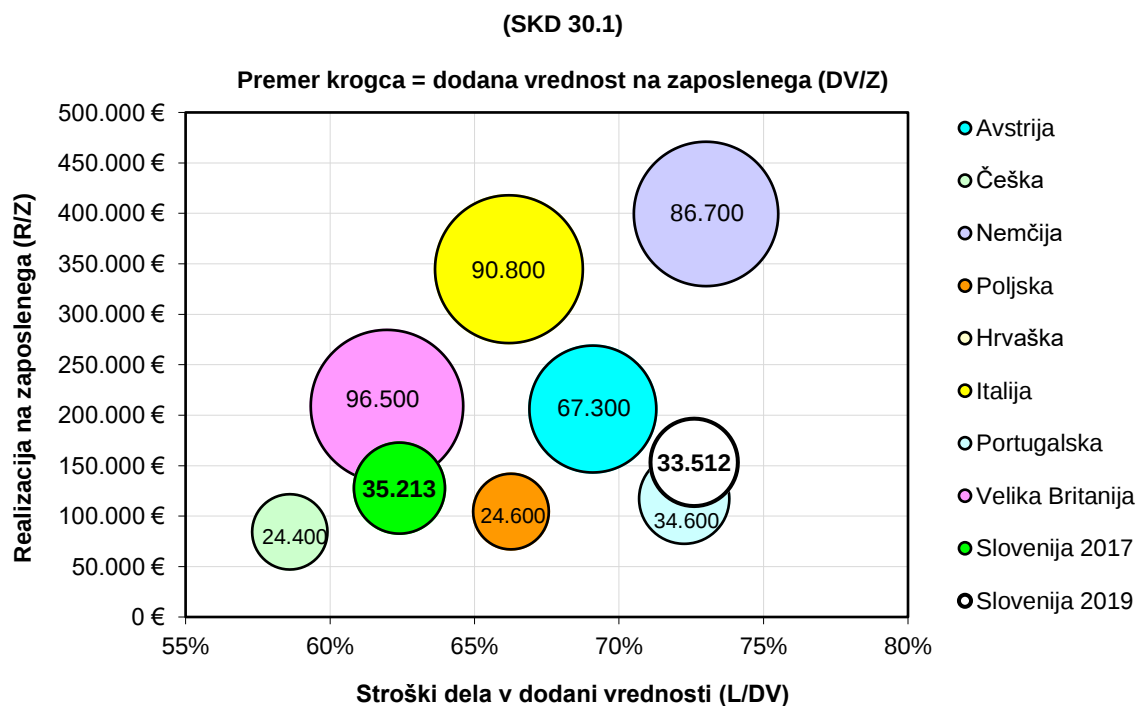

Graf 28: Investicije v panogi SKD 30

Za tri podrazrede dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave s posameznimi evropskimi državami.

5.4.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 29: Primerjava dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

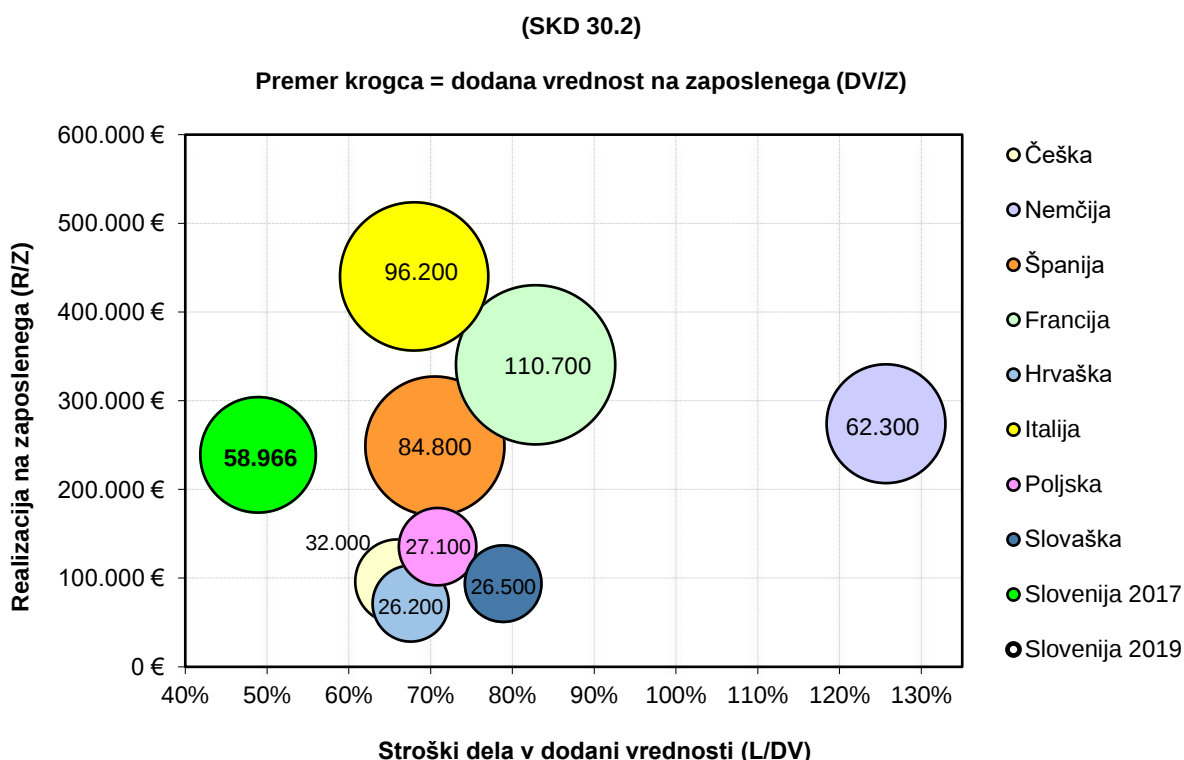
Če izpostavimo ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega, imata v tej panogi najboljšo pozicijo Nemčija (86.700 €) in Italija (90.800 €). Največjo realizacijo na zaposlenega je imela Nemčija (399.429 €), najnižje stroške dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa je imela Češka, in sicer so ti znašali 58,61%.

Slovenija je v **letu 2017** dosegla povprečne rezultate pri dodani vrednosti na zaposlenega, ki je bila približno 2,5-krat manjša od večjih proizvajalk (35.213 €), rezultat realizacije na zaposlenega pa je znašal dobrih 127.724 €.

V **letu 2019** ima Slovenija pri dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) glede na leto 2017 pri dveh segmentih slabše rezultate. Edino realizacije na zaposlenega se je povišala za cca 26.000 €. Dodana vrednost na zaposlenega se je znižala za cca 1.700 €, strošek dela v dodani vrednosti pa se je v letu 2019 v primerjavi z 2016 zvišal za 10,2%.

5.4.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 30: Primerjava dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

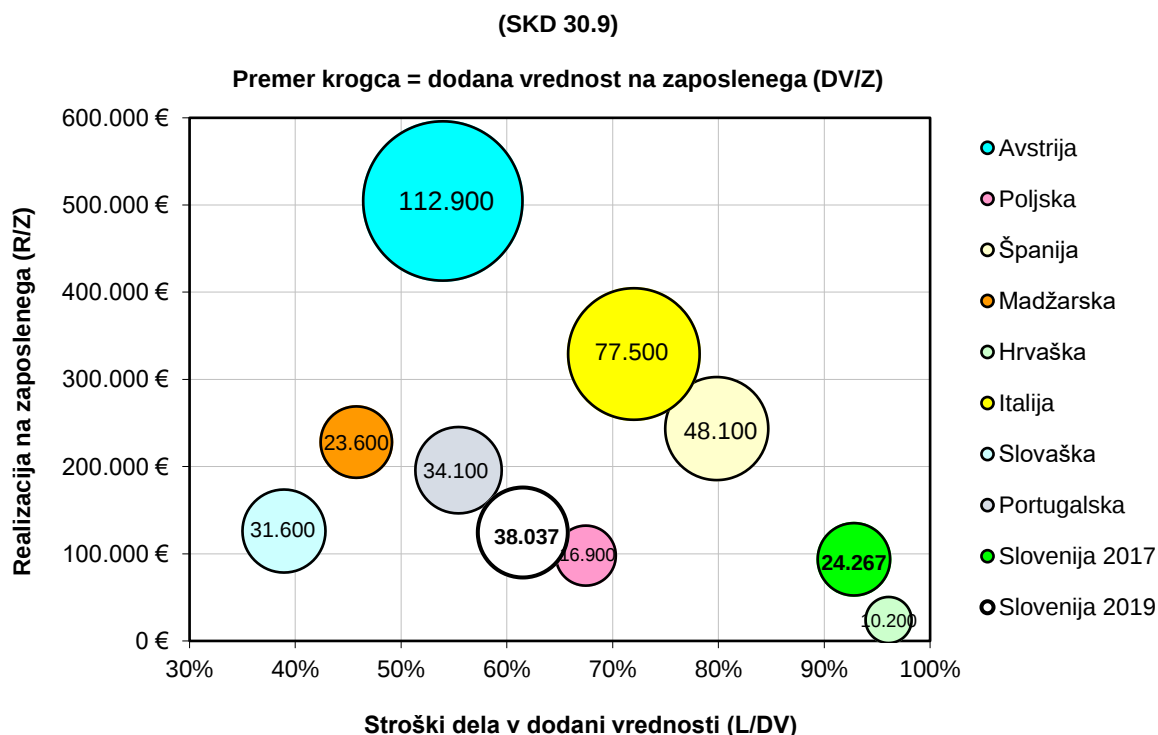
Slovenija pri proizvodnji železniških in drugih tirnih vozil malce zaostaja za večjimi proizvajalkami, predvsem z nižjo dodano vrednostjo (58.966 €), malo manj pa z realizacijo na zaposlenega (238.998 €). Stroški dela v dodani vrednosti, ki znašajo 48,9%, pa uvrščajo Slovenijo v ospredje panoge. Graf izkazuje, da pri realizaciji na zaposlenega najbolj izstopa Italija, in sicer ta dosega 440.163 €, najvišjo dodano vrednost na zaposlenega pa ima Francija, in sicer ta znaša 110.700 €. Če povzamemo vse države skupaj, se stroški dela v ustvarjeni dodani vrednosti gibljejo nekje med 40 % in 130 %.

Pri dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) je bilo leto **2019** za Slovenijo dokaj podobno letu 2017, kar zadeva vse obravnavane segmente, saj se kroga skoraj prekrivata. Nekaj se je pridobilo le pri dodani vrednosti na zaposlenega, in sicer je le-ta porasla za okoli 2.000€, medtem ko so stroški dela v dodani vrednosti višji za 1,8%.

Na sliki ni opaziti belega odebeljenega kroga za leto 2019. Ker je iz agregata mogoče sklepati na individualnost podatka in s tem identifikacijo poslovnega subjekta, ga za leto 2019 ni možno objaviti!

5.4.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 31: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Pri proizvodnji motornih koles, koles in vozil za invalide lahko opazimo, da najboljše rezultate dosega Avstrija (112.900€ DV/Z) in Italija (77.500€ DV/Z). Dober rezultat ima še Španija, preostale države pa so razporejene pretežno na dnu grafa in imajo slabše vrednosti, vključno z dodano vrednostjo na zaposlenega ter s stroški dela v dodani vrednosti.

Slovenija je imela **v letu 2017** slabe rezultate, vendar vseeno nekoliko boljše v primerjavi z nekaterimi manjšimi proizvajalkami.

V **letu 2019** panoga zaseda veliko boljši položaj v primerjavi z 2017. Najbolj je to opazno pri nižjih stroških dela v dodani vrednosti. Le-ti so se znižali za visokih 31,3 % v primerjavi z letom 2017. Tudi dodana vrednost (38.037 €) se je zvišala za skoraj 14.000 €, realizacija na zaposlenega pa za več kot 30.000 € glede na leto 2017.

5.5. POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33

Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) vključuje naslednje dejavnosti:

- 33.1 – Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (**brez 33.130, 33.140 in 33.190** – tako so znotraj 33.1 kot v celotni panogi 33 **vrednosti, ki jih imajo 33.130, 33.140 in 33.190, odvzete**)
- 33.2 – Montaža industrijskih strojev in naprav

Z uveljavitvijo SKD klasifikacije NACE Rev.2. smo v kovinski industriji pridobili novo kategorijo oziroma panogo Popravila in montaža strojev in naprav, ki vsebuje naslednje poddejavnosti:

33.1	Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav
33.11	Popravila kovinskih izdelkov
33.12	Popravila strojev in naprav
33.13	Popravila elektronskih in optičnih naprav
33.14	Popravila električnih naprav
33.15	Popravila in vzdrževanje ladij in čolnov
33.16	Popravila in vzdrževanje zračnih in vesoljskih plovil
33.17	Popravila in vzdrževanje drugih prevoznih sredstev
33.19	Popravila drugih naprav
33.2	Montaža industrijskih strojev in naprav
33.20	Montaža industrijskih strojev in naprav

5.5.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz panoge Popravila in montaža strojev in naprav

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost popravila in montaža strojev in naprav v letu 2019:

	popravila in montaža strojev		33.1.	33.2.
	vrednost 2019	Index 19/18	vrednost 2019	vrednost 2019
Število družb	682	104,30	317	365
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	8.597	106,70	4.171	4.426
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	797.579.734	103,80	326.924.704	470.655.030
Kosmati donos od poslovanja	789.347.114	102,80	322.716.173	466.630.941
Čisti prihodki od prodaje	777.405.097	104,60	311.533.703	465.871.394
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	339.441.553	103,00	245.813.326	93.628.227
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	437.963.544	105,80	65.720.377	372.243.167
Odhodki	761.152.501	102,70	315.336.015	445.816.486
Stroški blaga, materiala in storitev	434.729.985	97,70	149.428.783	285.301.202
Stroški dela	286.937.697	110,60	149.695.495	137.242.202
Amortizacija	24.731.428	128,60	10.298.327	14.433.101
POSLOVNI IZID	32.428.265	98,20	9.170.044	23.258.221
FINANČNI IZID	-2.225.960	45,50	-712.922	-1.513.038
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	30.288.789	106,20	8.326.483	21.962.306
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	60.495.369	108,80	20.478.097	40.017.272
Davek iz dobička	6.229.161	96,50	1.762.249	4.466.912
Čisti dobiček	30.736.639	99,20	9.437.762	21.298.877
Čista izguba	5.909.342	66,80	2.895.336	3.014.006
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	24.827.297	112,10	6.542.426	18.284.871
Enostavni denarni tok	52.807.917	119,10	17.981.119	34.826.799
Dodana vrednost (DV)	347.346.583	110,40	170.304.232	177.042.351
SREDSTVA	483.768.473	107,60	244.053.056	239.715.417

Zaloge	58.920.855	91,80	34.187.379	24.733.477
Kapital	189.622.038	103,20	101.058.779	88.563.259
Stopnja samofinanciranja (%)	39	95,80	41	37
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,30	108,30	1,10	1,50
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	0,60
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	7,80	104,00	6,60	8,60
Donosnost kapitala - ROE (%)	13,44	110,10	6,71	20,98
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,47	104,60	2,89	8,04
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	90.428	97,90	74.698	105.248
Delež prodaje na tujih trgih (%)	56	101,10	21	80
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	33.377	103,60	35.893	31.005
Plače na zaposlenega (EUR)	23.891	101,80	24.859	22.978
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	40.403	103,40	40.835	39.997
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	82,6	100,10	87,9	77,5
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	3.575	92,90	2.263	4.812
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	687	62,50	694	681
Obračanje sredstev	2	97,20	1	2
Obračanje kapitala	4	102,40	3	5
Obrat zalog	7,10	98,60	4,40	10,60
Dnevi vezave zalog	51,30	100,80	83,40	34,40
Obrat terjatev	12,50	95,40	11,00	13,80
Dnevi vezave obveznosti	35	101,50	32	36
Dnevi vezave denarja	46	102,70	85	25
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.991	101,80	2.072	1.915
	vrednost 2019 popravila in montaža strojev	Index 19/18	vrednost 2019 33.1.	vrednost 2019 33.2.

Tabela 23: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Popravil in montaže strojev in naprav (SKD 33)

Dejavnost SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav **v letu 2019** beleži dokaj pozitivne indekse. Prihodek je na ravni celotne SKD 33 višji za 3,8 % glede na leto 2018. Obe poddejavnosti sta v letu 2019 beležili pozitivne rezultate na prihodkovni strani, in sicer je dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) v letu 2019 beležila 5-odstotno rast prihodkov (326,9 mio €), dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) pa 3-odstotno rast (470,6 mio €).

Izvoz se je na ravni celotne dejavnosti povečal za 5,8 %, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa za 6,2 %. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 40.403 € in je za 3,4 % višja kot leto poprej. ROE z vrednostjo 13,44 in ROA z vrednostjo 5,47 sta se tudi povečala, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa dosega 82,6 % in je za skoraj enak, kot leto poprej. Stroški dela na zaposlenega so se zvišali za 3,6 % in znašajo 33.377 €.

5.5.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset (ali manj) največjih družb dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav glede na ustvarjeno dodano vrednost, ki so urejene po velikostnih razredih družb.

mikro družbe

največje po dodani vrednosti

AKEM, d.o.o.
BT MONT, d.o.o.
DepoLink d.o.o.
DJURO DJAKOVIČ EUROMONTAŽA d.o.o.
DSD KONSTRUKCIJE d.o.o.
GLIDERSERVICE NOVAK d.o.o.
IZOTERM MM d.o.o.
JO&B SHIP d.o.o.
Logo-Tech d. o. o.
SONI MONT d.o.o.

male družbe**največje po dodani vrednosti**

BISMONT d.o.o.
 DORSEN IMS d.o.o.
 ELTEK d.o.o.
 EPC MONT d.o.o.
 GP MONT d.o.o.
 HaM Montaža d.o.o.
 LOTRIČ d.o.o.
 MASTROJ d.o.o.
 MONTPRO d.o.o.
 WEBER-MANSMONT, d.o.o.

srednje in velike družbe**največje po dodani vrednosti**

A.M Montaža d.o.o.
 ADRIA TEHNIKA, d.o.o.
 ALIUS, d.o.o.
 DANFOSS TRATA, d.o.o.
 HTZ Velenje, I.P., d.o.o.
 KOLEKTOR ORODJARNA d.o.o.
 MOS Servis d.o.o.
 MTD BIO d.o.o.
 SSI SCHAEFER d.o.o.
 SŽ - VIT, d.o.o.
 TALUM SERVIS IN INŽENIRING d.o.o.

5.5.3. Izvoz

Celotna dejavnost SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav je **v letu 2019** ustvarila približno 437,9 mio € prihodka od prodaje na tujih trgih, kar je za 5,8 % več kot v 2018. Dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) ustvari 80 % izvoza v celotni dejavnosti SKD 33, medtem ko panoga Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) z izvozom ustvari le okoli 21 % prihodkov celotnega izvoza SDK 33.

V panogi Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) je čisti prihodek od prodaje na tujem trgu dosegel 372,2 mio €, medtem ko je pri dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) prihodek od prodaje na tujem trgu dosegel 65,7 mio €. Delež prodaje na tujih trgih je na ravni celotne dejavnosti v letu 2018 višji za dobre 1,1 % in je dosegal 56%. Delež prodaje na tujih trgih v dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) znaša 80% in se je znižal za 1,1 %.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)«

država namena	Izvoz v mio €
ZDRUŽENE DRŽAVE	81,8
SRBIJA	77,5
HRVAŠKA	64,2
NEMČIJA	45,3
ITALIJA	44,4
BRAZILIJA	40,3
BOSNA IN HERCEGOVINA	38,5
RUSKA FEDERACIJA	17,7
ROMUNIJA	12,5
NIZOZEMSKA	7,6
OSTALO	8,1
Skupaj izvoz dejavnosti 33	438,0

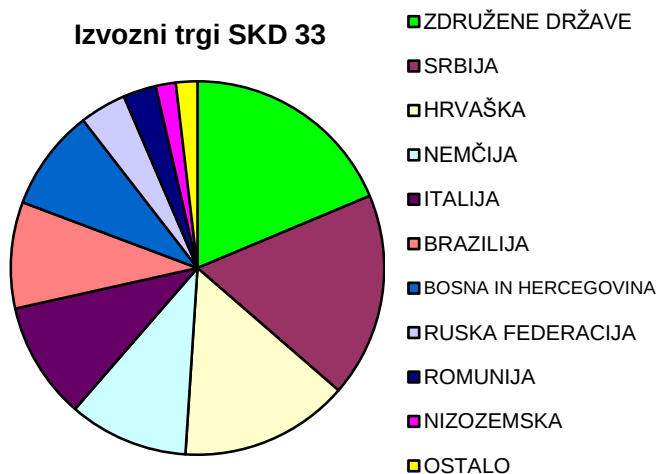
Izvozni trgi SKD 33

Tabela 24: Deleži izvoza dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav po državah

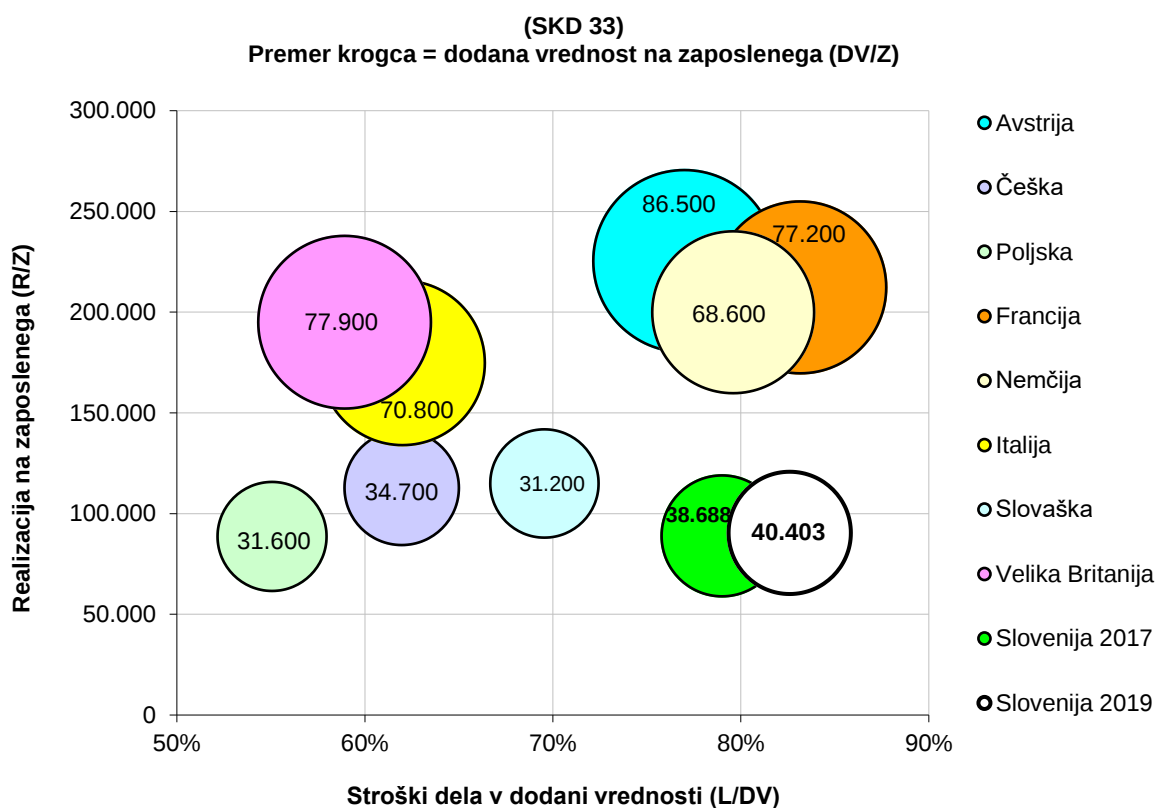
Pregled izvoza panoge po dejavnostih proizvoda kaže, da se največ izvozi v ZDA (81,8 mio €), v Srbijo (77,5 mio €), na Hrvaško (64,2 mio €) ter Nemčijo (45,3 mio €). Vrednosti izvoza v posamezne države so prikazane v zgornji tabeli.

5.5.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava panoge SKD 33 – Popravila in montaže strojev in naprav v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2017, saj za države Evropske unije v bazah Eurostatu ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2017 vključena "Slovenija (2019)".

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 32: Primerjava dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Pri dejavnosti "SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav" je na sliki ponovno opaziti razpršenost proizvajalk. Ločijo se predvsem na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti, in sicer ima najnižje Poljska (56,62 %), najvišje pa Francija (83,16 %). Realizacija in dodana vrednost na zaposlenega sta si pri večjih državah dokaj podobni. Izstopa Avstrija, ki ustvari 86.500 € dodane vrednosti na zaposlenega in 225.337 € realizacije na zaposlenega.

Slovenija je v letu 2017 v podobni situaciji kot mnogokrat do sedaj, saj so si doseženi rezultati podobni skoraj vsako opazovano leto. Stroški dela so nekako bolj v ozadju ostalih proizvajalk, medtem ko sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega za polovico (ali več) manjši od evropskih rezultatov.

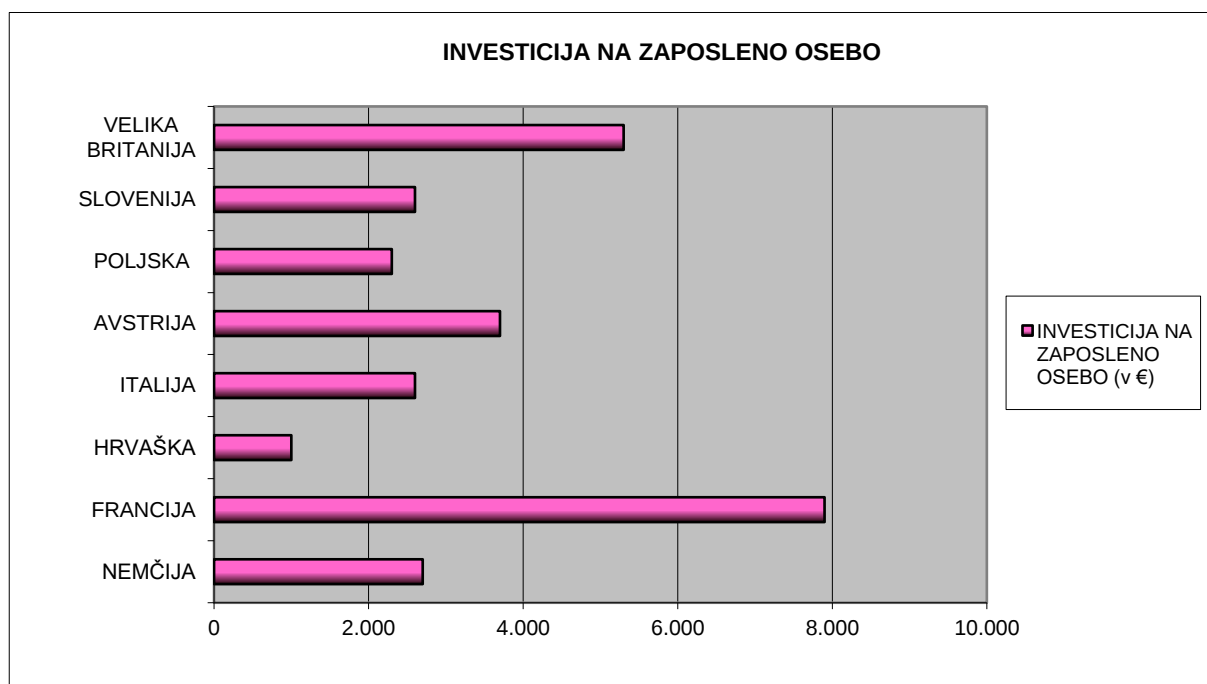
V letu 2019 je imela Slovenija v primerjavi z letom 2017 malce boljše rezultate. Številke nekoliko odstopajo pri dodani vrednosti na zaposlenega, ki se je povečala za slabih 1.800 €, realizacijo na zaposlenega pa je višja za cca 1.500 €. Stroški dela v dodani vrednosti so se zvišali za 3,6%.

5.5.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2017)

POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV (SKD 33)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	NEMČIJA	1,5%	2.700
	FRANCIJA	4,3%	7.900
	HRVAŠKA	1,8%	1.000
	ITALIJA	2,4%	2.600
	AVSTRIJA	1,9%	3.700
	POLJSKA	3,6%	2.300
	SLOVENIJA	3,4%	2.600
	VELIKA BRITANIJA	2,9%	5.300

Tabela 25: Investicije v panogi SKD 33

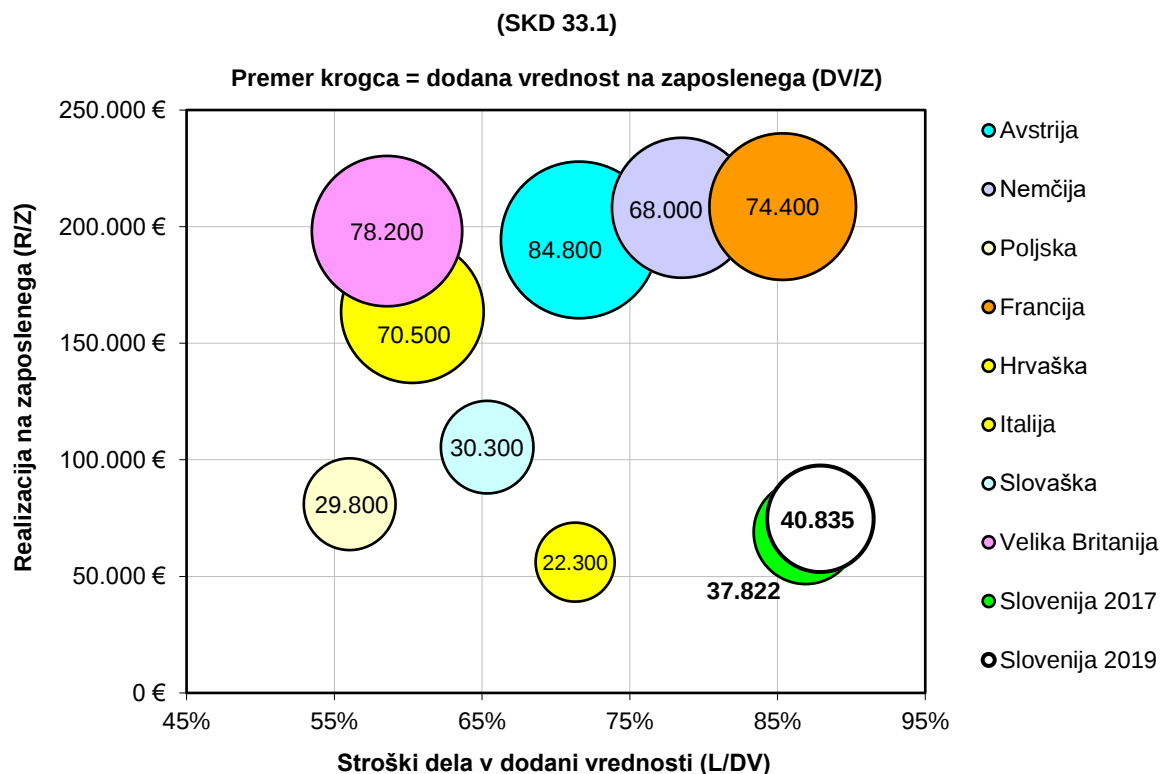
Pri dejavnosti SKD 33 (Popravilo in montaža strojev in naprav) lahko vidimo, da je delež sredstev, namenjenih razvoju in raziskavam, pri opazovanih državah dokaj razgiban, saj se giblje med 1,5 % (Nemčija) in 4,3 % (Francija). Tudi tukaj vidimo določeno razpršenost vloženih sredstev na zaposlenega. V večjih evropskih državah največ za to namenijo v Franciji (7.900 €), Veliki Britaniji (5.300 €) in Avstriji (3.700 €). Slovenija ima pri tej dejavnosti investiran delež prihodka, ki je namenjen v investicijo dejavnosti 3,4 %, investicija na zaposleno osebo pa znaša 2.600 €.

Graf 33: Investicije v panogi SKD 33

5.5.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 34: Primerjava dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

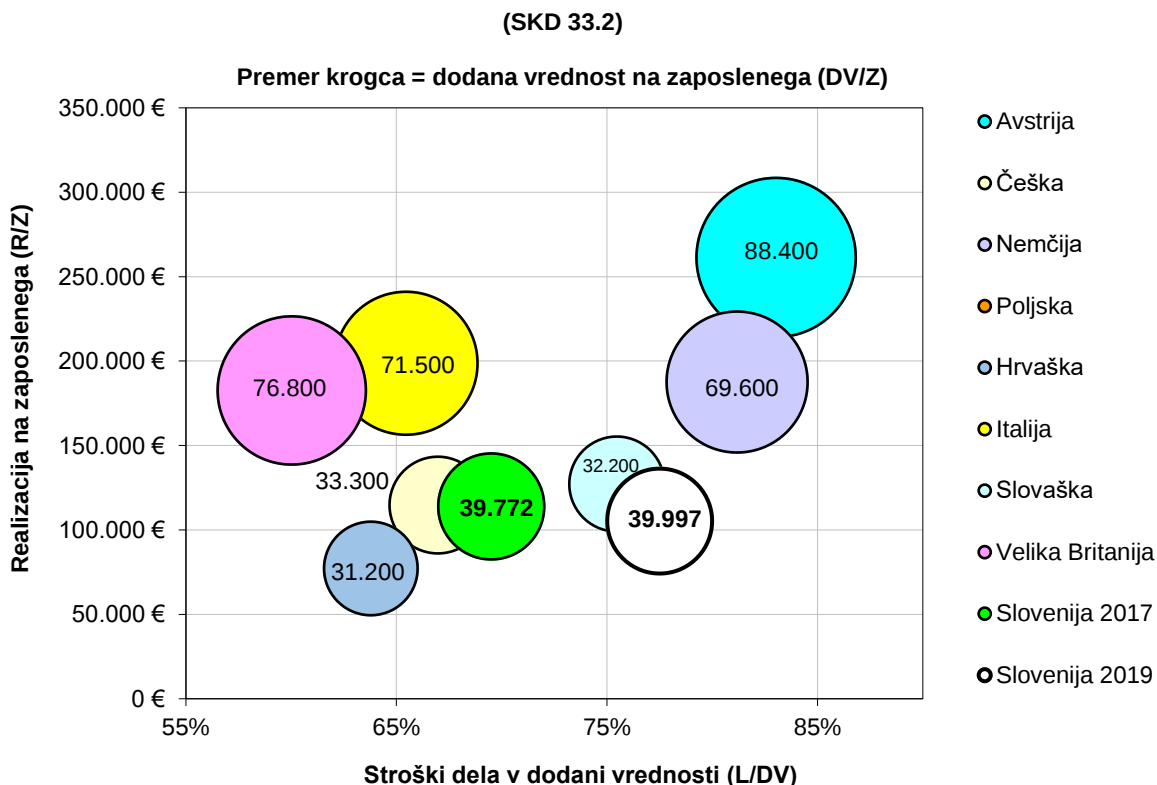
Tukaj lahko vidimo enako sliko kot v prejšnji panogi. Vsi "veliki" so daleč pred ostalimi državami. Najnižje stroške dela (58,57%) med večjimi proizvajalkami ima Velika Britanija, največjo ustvarjeno dodano vrednostjo na zaposlenega (84.800 €) zasledimo pri Avstriji, najvišjo realizacijo na zaposlenega pa imata Francija (208.581 €) ter Nemčija (208.095€). Z dobrimi rezultati je blizu tudi Italija.

Slovenija je **v letu 2017** imela 86,9% stroškov dela v dodani vrednosti, 68.966 € realizacije na zaposlenega ter 37.822 € dodane vrednosti na zaposlenega, kar jo uvršča bolj na dno grafa.

Dodana vrednost na zaposlenega je **v letu 2019** višja za dobrih 3.000 €, realizacija na zaposlenega pa za cca 5.000€, v primerjavi z vrednostjo izpred dveh let. Stroški dela v dodani vrednosti so v letu 2018 višji za en odstotek in znašajo 87,9 %.

5.5.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2017

Graf 35: Primerjava dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Zanimiva slika se nam kaže pri panogi "SKD 33.2 – Montaža industrijskih strojev in naprav". Pri "storitvah" Slovenija v letu 2017 kaže podobno sliko kot velikokrat doslej, saj sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega še vedno za 1,5 do 2-krat manjša kot pri ostalih državah (upoštevajoč samo velike države). Le stroški dela v dodani vrednosti so pri Sloveniji nekoliko nižji in znašajo 69,5 %. Pri ostalih državah se stroški dela v dodani vrednosti nahajajo v razponu od 60% do 85% (najvišje imata Avstrija in Nemčija).

Najvišjo realizacijo na zaposlenega (261.356€), kot tudi najvišjo dodano vrednost (88.400 €) ustvari Avstrija. Po ustvarjeni dodani vrednosti ji je še najbližje Velika Britanija (76.800 €). Ostale večje proizvajalke pa sledijo omenjenima državam.

V letu 2019 je bila dodana vrednost na zaposlenega za cca 200 € višja, kot dve leti poprej, stroški dela v dodani vrednosti pa so za 8% višji kot leta 2017. Realizacija na zaposlenega je za dobrih 8.000 € nižja v primerjavi z letom 2017.

6. SEZNAM GRAFOV

Graf 1: Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti	8
Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu	12
Graf 3: Struktura zaposlenih	12
Graf 4: Struktura dodane vrednosti	13
Graf 5: Struktura prihodka	13
Graf 6: Struktura izvoza	14
Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2019	14
Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje (v %)	16
Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega (v €)	19
Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb	20
Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala	22
Graf 12: Primerjava dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	31
Graf 13: Investicije v panogi SKD 25	32
Graf 14: Primerjava dejavnosti proizvodnje gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	33
Graf 15: Primerjava dejavnosti proizvodnje jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	34
Graf 16: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	35
Graf 17: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev in naprav (SKD 28) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	40
Graf 18: Investicije v panogi SKD 28	41
Graf 19: Primerjava dejavnosti proizvodnje strojev za splošne namene (SKD 28.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	42
Graf 20: Primerjava dejavnosti drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	43
Graf 21: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	44
Graf 22: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	48
Graf 23: Investicije v panogi SKD 29	49
Graf 24: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	50
Graf 25: Primerjava dejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila, prikolice in polprikolice (SKD 29.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	51
Graf 26: Primerjava dejavnosti Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	52
Graf 27: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	56
Graf 28: Investicije v panogi SKD 30	57
Graf 29: Primerjava dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	57
Graf 30: Primerjava dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	58
Graf 31: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	59
Graf 32: Primerjava dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	63
Graf 33: Investicije v panogi SKD 33	64
Graf 34: Primerjava dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	65
Graf 35: Primerjava dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	66

7. SEZNAM TABEL

Tabela 1: Umeščenost kovinske industrije znotraj slovenskega industrijskega prostora	9
Tabela 2: Osnovni podatki za leto 2018	11
Tabela 3: Indeksi obsega industrijske proizvodnje	15
Tabela 4: Število družb v kovinski industriji	17
Tabela 5: Število zaposlenih v kovinski industriji	18
Tabela 6: Osnovni podatki glede na velikost družbe	20
Tabela 7: Osnovni podatki glede na izvor kapitala	22
Tabela 8: Izvoz kovinske industrije v letu 2019	23
Tabela 9: Izvoz kovinske industrije – panoge izvoznice	24
Tabela 10: Izvoz kovinske industrije po državah	24
Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje kovinskih izdelkov (SKD 25)	28
Tabela 12: Deleži izvoza dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov po državah	30
Tabela 13: Investicije v panogi SKD 25	32
Tabela 14: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje strojev in naprav (SKD 28)	37
Tabela 15: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav po državah	39
Tabela 16: Investicije v panogi SKD 28	41
Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dod. vrednost, strošek dela, ... Proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)	46
Tabela 18: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic po državah	47
Tabela 19: Investicije v panogi SKD 29	49
Tabela 20: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Proizvodnje drugih vozil in plovil (SKD 30)	54
Tabela 21: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil po državah	55
Tabela 22: Investicije v panogi SKD 30	56
Tabela 23: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Popravil in montaže strojev in naprav (SKD 33)	61
Tabela 24: Deleži izvoza dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav po državah	62
Tabela 25: Investicije v panogi SKD 33	64

8. VIRI

- Kazalniki poslovanja Analitika GZS, na osnovi podatkov AJPES in SURS
- Podatki GZS-Združenja kovinske industrije
- Letno poročilo ORGALIME
- Statistični podatki Eurostat
- Podatki: SURS, AJPES
- Spletne strani

Združenje kovinske industrije